

Віра ПИВОВАР

*Дітям Юрію, Валентині, Анатолію
присвячую*

ЖНИВА

Поезії

**Рівне
2016**

УДК 821.161.2
ББК 84 (4 Укр) 6
П 32

В авторському редагуванні
Технічне оформлення *Наталії Романів*

© Віра Пивовар, 2016

ВСТУПНЕ СЛОВО

«На віку, як на довгій ниві, – і наорешся, і наплачешся, – говорить українська народна приказка. Кожна людина по-різному оре свою життєву ниву, засіваючи її або вагомими зернами добрих вчинків або безплідною половою марноти і суєти. І лише в кінці життя, коли вже мало що можна змінити, кожен збирає своє жниво, що кому належить.

Непростий життєвий шлях вивів авторку на творчу стежину і дав можливість висловити все наболіле і пережите у віршах і прозі. Ця книга – підсумок її творчої діяльності. Її назва – «Жнива» – перегукується з народною мудрістю: «Що посієш, те й пожнеш».

Тематика творчості різнопланова, в основному лірико-патріотична. Твори відібрані за тематикою і об'єднані в розділи.

Глибоким почуттям патріотизму і вдячності рідній землі проникнуті твори розділу «Тобі, Україно!». Це полум'яний відгук українки-патріотки на все, що відбувалось, відбувається чи буде відбуватися на нашій землі. Це пильний небайдужий погляд в її історичне минуле, теперішнє і майбутнє. Це – палка надія на краще майбутнє рідного народу.

Назви поезій говорять самі за себе: «Честь і слава Україні!», «Рідне село», «Євромайдану», «Sos! Полісся!», «Тарасові у вінок», «Зоря Полин», «Народний герой України» та інші.

За довгі роки поневірянь в чужоземному світі народилась ностальгічна поезія заробітчани. Туга за Вітчизною, за домом, за рідними бринить глухою струною болу у творах з розділу «Казки про закордонний «рай»». Авторка розвінчує розхожу думку про безхмарне закордонне життя вигнанців з України. Зовсім не легко доводиться виживати «кландестінам» (безправним) серед заморських «чудес». Там на них ніхто не чекає, тому що в тому світі доста власних труднощів. Достойну Україну слід будувати тут, на своїй землі, у себе вдома робити «рай», а не поневірятись по світах.

У «Гроно калини» об'єднані портрети тих людей, з якими доля зводила поетку у житті. Це справжні люди, хороші друзі, близькі, рідні, яких вона поважає і любить, це – герої її життя, герої, достойні того, щоб про них писати – від заробітчани із Верони до української поетки Л.Пиєничної із Мирогощі.

Як справжня жінка, поетеса не залишає поза увагою і вічну тему любові. За палким її переконанням любов – це «підвалина буття», «основа всіх основ». Це та життєдайна сила, яка спонукає людину бути кращою, вищою, духовнішою, сильнішою, достойнішою своїх обранців і обраниць. Але любов не завжди взаємна. Страждання нерозділеного кохання, непротий вибір між почуттям і обов'язком, надія на щастя після глибокої кризи в почуттях – тема розділу «Любові животворне почуття».

Поряд з нами живуть і антигерої. Це люди, що з будь-яких причин відступились від загальнолюдських цінностей, пішли наперекір людяності, переступили через поняття совісті, гуманності і сіють навколо себе зло, смерть і страждання. І пожинають чорну славу зневаги і презирства. Сатиричний розділ «Чорна слава» розвінчує суть їх діянь, показує всю нищість нелюда. Оцінка «героїв

чорної слави» однозначна – так жити не можна, їх живо – безплідне.

Засіваючи життєву ниву, людина долає виклики долі у вигляді випробувань на міцність характеру, волі, терпіння. Авторці довелося пережити сім непростих хірургічних втручань, з них два – онкологічних, і вибиратись із ями зневіри та безнадії силою молитви і віри в Божу допомогу. Не кожному щастить побачити світло в кінці глухого тунелю болю і страждань. Вічна пам'ять тим, хто не з нами. «Болючі сторінки життя» перегорнуті авторкою не до кінця. Пам'ять про них – поезії «Прямокутник вікна», «Двобій», «Старець». Особливо щемливе відчуття залишає переклад поезії «Старець». Адже у кожного з нас попереду нелегкі випробування старістю.

До них треба бути готовими та достойно їх пережити. І така важлива допомога та співчуття тих, хто поряд. Старість плаче німими сльозами від черствості і байдужості ближніх.

Найциріші людські емоції, високі духовні цінності, великий досвід пережитого відтворює розділ «Осінь мозаїка». Різнобарвна тематика, філософські роздуми, добрий гумор, прониклива пейзажна лірика, поєднання чудових картин природи з суворими реаліями сьогодення сучасного воєнного життя України – це справжня мозаїка почуттів у кольорах зрілої осені людського буття: досвіду, мудрості, розуміння ближніх, терпимості, глибокої віри в Господа і в краще майбутнє багатостраждального народу України.

«Слово! Моя ти єдина зброе!»

Ми не повинні загинуть обоє!»

Цими рядками незламної Лесі Українки живиться і поетична душа авторки книги. «Поета слово невмируще» – це розділ, де визначена роль поета і поезії як для Віри Пиво-

вар, так і для всієї української спільноти. Теплий вогник її творчості освітлює і зігріває всіх, хто наблизився до нього, і постійно запалює гарячу любов до Вітчизни-України.

Різноманітність тематики творів дає зрозуміти всю багатоплановість постаті авторки, високу обізнаність із проблемами сучасного та минулого України і світу. Гострі висловлювання щодо політичних подій і постатей не придумані з нічого, а взяті із живого життя. Це те, про що говорять і думають прості українці, це дзеркало народних мрій, сподівань і суджень.

Мова творів максимально наближена до мови сучасника, без потуг на псевдовченість. Проста, зрозуміла, доступна і, разом з тим, поетична, влучна та художньо багата. Тональність кожного твору змінюється від ніжної лірики до публіцистичної сатири відповідно до тематики і задуму, що свідчить про достойне володіння пером.

Хочеться сподіватись, що написане поверне до себе увагу вдумливого, патріотично настроєного читача. Хай щастить!

Автор.

РОЗДІЛ I
Тобі, Україно!

ЧЕСТЬ І СЛАВА УКРАЇНІ

(Пісня)

Музика Тетяни Леус

1. Любім Україну – свою Батьківщину,
Пшеничні поля золоті,
Високеє небо, бездоннеє, синє,
І мрії свої молоді.

Приспів:

*Чесць і слава Україні
Аж довіку і віднині!
Слава рідному народу,
Що відстоює свободу.
Ми, козацькїї нащадки,
Збережем дідівські спадки
І примножим їхню славу –
Возвеличимо державу!
Будьмо!*

2. Ми тут народились, це наша колиска,
Тут кожна росинка для нас.
Дорога до щастя жаданого близька,
Тож дай, Боже, сил про запас.

Приспів.

3. І як би не злились вітри-лиходії,
Із правдою будемо йти!
Хай б'ються завзято серця молодії,
Великої прагнуть мети.

Приспів.

4. Хай Бог допоможе здолати незгоди,
Від напастей нас захистить.
Так многая літа козацькому роду,
Творить, будувати і жить!

Приспів.

ЄВРОМАЙДАНУ

Народе мій!
Терплячий, працьовитий!
Чому не маєш ти достойного життя?
Ще скільки нам пустелями ходити?
Невже у нас немає майбуття?
Цих 20 літ – вже половина шляху
Із рабства і неволі, з тьми на світ.
Я хочу вірити, що не дамо ми маху
І ворогам своїм дамо отвіт.
Згадаймо той Майдан, гарячі мрії,
Що ми побачим кращий світ.
Всі наші помаранчеві надії
Розбилися об зрадництво еліти.
«Мойсеї» наші в розкошах утопли,
Далекі від землі, від нас, людей.
І не ведуть, а пхають нас в холопство,
Позбавлені і совісті, й ідей.
Де ви, нові вожді і патріоти?
Не «тушки» в Раді, не запроданці-жуки –

Титани, Прометеї, Ланчероти,
Народу свого і сини, й захисники!
Озвітеся і станьте поряд з нами,
Борітеся за нас, а ми отут!
Вся Україна стала тим Майданом,
Де правда і неправда бій ведуть.
Де правда – у зневірі, в холоді, в наметах,
Де правда бита палицями слуг.
Їх б'ють за волелюбство, думки злети,
Бандити б'ють дітей, щитами витискають дух.
Де преса бита, схована за ґрати,
Щоб замовчала, зламана повік,
Щоб знов насильники змогли запанувати,
А простий щоб зневіривсь чоловік.
Не сподівайтесь, катюги – казнокради,
На свій довічний в Україні рай!
Є Божий суд, є суд громади –
За все, бандит, відповідай!
Ми на Майдан прийшли самі від себе.
Від нас – всі партії, із нас – всі регіони.
Хай наші голоси почує небо,
Їх вже почув Євросоюз, Америка, ООН.
Ми – це Європа. Хочем жити в мирі,
В добрі і злагоді зі світом, накінець.
І не дамо запроданцям – пронирам
Цю мрію мільонів звести нанівець.
Народе мій! Вкраїнці – іудеї,
Що із одвічного Єгипту йдуть,
Усі твої потоптані ідеї
Теперішні борці на прапорі несуть!

16.12.2013 р.

Українка я, дитя мого народу.
Як всі, гризу нужденні сухарі.
У відчаї дивлюсь, як нищать в нас свободу
І кров як смокчуть свійські упирі.
За що б'єтеся, пані і панове?
Огляньтеся! Кругом уже «свої»!
Чи мало настигали ви обновок?
Чи мало під ногами холуїв?
А ви про нас, сердешних, не забули,
Що тихо обібрали догола?
В старі часи вам голови звернули б,
Та буря революцій вже пройшла.
Народом править – не косу ліпити, –
Із ями та на рівне витягать.
Немало розуму у Бога слід просити
Та ради у народу запитать.
Ніхто не принесе добро на таці.
Рятуймося, бо ми в страшній біді!
Рятунок принесуть порядність й праця,
Й бажання бути між людей людьми.

28.09.2005 р.

ПРО МОВУ РІДНУ І ПОЛІТИКУ НЕГІДНУ

Я мову іншої держави
Нерідною зову за правом.
А рідна – та, з якою ріс.
Її через віки прони́с
Народ мій, мужній і терплячий.
Для мене це багато значить.
Пісень навчала мене мати,
В букварику слова складати
На рідній мові – не чужій.
Вкраїнка Леся – геній мій.
Любити рідне ненька вчила,
В єднанні – наша міць і сила.
Є мова – і народ живий.
Тож боронімо спадок свій.
Сердюччин суржик депутатів
Нас плакати змушує й сміятись.
Невтомно день і ніч «працюють»,
Тож нам Україну розбудують!
Далекоглядні їхні плани: –
«Живіть, безродні Івани,
Без коренів, без тата й мами.
Чужа історія – вам рідна,
А власна ніби й непотрібна!» –
Такими легко керувати,
На задніх лапах вчить стояти,
Покірно в очі заглядати

І землю рідну продавати.
(Тут не про нас з тобою мова,
І я підтвердить це готовий).
Простому люду всіх країн
Йти поруч в мирі – шлях один.
Біда не знизу – з голови!
Політикани! Винні ви.
Сварити дві таких країни
Без справжньої на те причини
(За газ, за нафту, за трубу...)
За що іще ведем війну?
Ах, мова й віра не така?
Не так танцюєм гопака?
А як потрібно танцювати?
Чії музики мають грати?
Два патріархи, два вінці...
Початок є – нема кінців.
Причини різні – ціль єдина:
– В могилу, вільна Україно!
Увесь твій шлях – шлях сателіта,
Де люд гниє, живе – еліта.
Розклад зробили на віки
Царі, більшовики, «братки».
Навчас віра зло пробачить.
(Брат, він і скривиться й заплаче).
Сусіди в мирі мають жити,
Хлібину, й ту навпіл ділити.
А що ми маємо на ділі?
Як люблять нас «сусіди милі»?

– Щоб той сусід замерз ураз,
Підніmemo ціну на газ! –
Серед зими дрижать вкраїнці.
Дешевий газ – полякам й німцям.
А «брат молодший» – замерзай!
(Або політику міняй:
На «другій» мові розмовляй).
Хто ж хоче власну мову мати,
Усіх впакуємо за ґрати.
Єдина мова всіх верхів –
Мова злодіїв і ділків!
Тут без помилок лік ведуть
Мільярдам, що в кишені йдуть.
А мами, доні і дружини
Хай заробляють на чужині.
Сім'ю не бачити роками!
Росте дитя – й забуло маму!

23.01.2013 р.

РІДНЕ СЕЛО

Село моє древнє і річечка Устя!
До Вас я щомиті всім серцем горнуся.
В які б не закинуло мене світи,
До рідного дому хотілось дійти.
Луги обхватила підкова-дуга
Прозорої річки в низьких берегах.
А верби плакучі й стрункі явори
Віками дивились у темні вири.
Навпіл розділилось велике село:
Квасилів і Корнин. Издавна було
Заведено так у тутешніх людей:
Ціпами стрічати недобрих гостей.
Татари і німці, поляки й Литва,
Неволю й повинність народ відбував.
Кого тільки в ньому було й не було!
Село знов спиналось й далі ішло.
Все бачили люди: панів, яничар.
В війну по селу прокотився пожег
І сипались бомби в городи й сади.
Сьорбнули чимало селяни біди.
Та нас, українців, непросто зламать.
Доценту ми зітремо нечисті рать.
Погинули хлопці в тутешніх лісах,
А решту взяли штурмувати рейхстаг.
Їх мало вернулося з тої війни.
Вдовині сивини – їм пам'ять. Вони
Навік залишилися посеред села

У списках загиблих. Де хатка була,
Їм пам'ять в граніті громада звела.
Безсмертних понищити смерть не змогла.
А вдовам прийшлося піднімати колгосп.
Роботи по ніздрі пізнати довелось:
До ночі у полі, корівник корів,
Ще й крик командирів – колгоспних голів.
Але не хилилась, терпіла вдова.
Йшла в поле і з поля – і пісню вела.
Робота тяжка, але мир на землі
І в хатці малесенькій – дітки малі.
Лиш пам'ять ночами будила вдову –
Минуле приходило в снах й наяву.
Бійці, партизани, свої і чужі,
В руках – кулемети, гранати й ножі.
А доля селянська одна на віки:
Насій і дай хліба, і сала, й муки.
Хто дав – винуватий, не дав – не жилець.
Із хати забрали, й людині – кінець.
Багато сімей повезли у Сибір.
Кривавими слізьми ридав кожен двір.
Було. Страх згадати, що діялось тут,
Коли брат на брата ішов, як манкурт.
Вернули з Сибіру мої земляки.
За що їх карали – питать не з руки.
Дорога скорботи в снігах пролягла.
До дна спита ними їх чаша була.
Та час не чекає, збігає, пливе.
Життя знов буяє, старе і нове.

Зітхає і плаче, й сміється нарід,
Щоденно продовжує свій родовід.
Росте і гарнішає Корнин – село,
Всі злидні збороло, в сьогодні прийшло.
Новесенькі вулиці вирости там,
Де місце було шелягам й болотам.
Дві церкви збудовано: знизу й вгорі,
Щоранку до школи біжать школярі.
Дорога з асфальту до міста веде,
І щопівгодини автобус іде.
Живіть, мої друзі, працюйте, ростіть.
Цінуйте, що маєте, землю любіть.
Від коренів рідних зростаєте увисьь.
І мене згадаєте, може, колись.

01.03.2013 р.

SOS!!! ПОЛІССЯ!!!

Закричали ліси –
 замахали розпачливо вітами,
Заридала ріка
 ручаями брудними розлитими,
Застогнала земля,
 озиваючись чорними вирвами, –
Це із тіла її бурштину сотні тонн
 божевільно-безжалісно вирвали.
Марсіанські пейзажі
 розмитих брандспойтами плес,
І соснове коріння
 рогами чудовиськ стирчить до небес.
Зайчєня й оленя,
 безпритульні, шукають прихистку собі.
Допоможе хто
 Мавці волинській в журбі?
Сунуть нові полки вояжерів
 із Києва, –
З Вавилону новітнього –
 «лігвиська змієва».
Стоголовий, столапий, лукавий,
 неситий, безжалісний,
Пожирає волинські столітні
 праліси.
Пізно кликати
 гвардію чи легіон.
Чи допоможе нам світ
 і Юнеско з ООН?
Змій-гориничі власні
 неситі
 країну деруть на шмати.

І надаремно чекати
 від них доброти.
Хто засадить лісами
 ті мертві поля?
Чи поверне лице до людей
 ними вбита земля?
Чи вберуться у листя
 скалічені нами ліси?
Не вернути Полісся
 убитої змієм наживи краси.
І куди прийдемо
 по роках безконечних руїн?
Що залишимо
 внукам з нових поколінь? –
Лише згадку про мертві ліси, про війну
 і про Зірку – Полин,
І про вкрадений в себе
 і проданий зайдам бурштин.
 17-18.03.2016 р.

Розбійники при владі – і свобода мертва.
І нікому усопшу воскресить...
Чому народ мій – споконвічна жертва?
Чому його так легко обдурить?
Вождям віками голови стинали,
На Соловки зсилали догнивать,
На польських дибах жили витягали,
В російських тюрмах закривали умирать.
Свої ж продажні шкури закладають

Народ мій хоч навалом, хоч в гамуз,
А хто незгоден – в спину добивають,
Бо з булавою хоч маленький, але – туз.
І знов історія свій шлях скривила,
І знов «раби, підніжки, грязь Москви»,
І знову ми нічого не навчились.
О Господи! Коли прозрієм ми?
Раби, раби! До сьомого коліна
Кремлівський зад вам хочеться лизать?
Невольники від старця до дитини –
Знову навколішках вам велено стоять?
Воспряньте духом, ниці і убогі!
Ніхто не прийде нам свободу добувать.
До волі вільної одна лише дорога:
Насмерть стояти і не відступать!

8.12.2004 р.

Україно моя, Україно!
Ти і тут, моя рідна, незмінна:
Ближній ближнього рве за копійку.
Хочу бачити чесну тебе – не злодійку.
Хоч до цього нам ще, як до неба!
Але хоч намагатися треба.
Між людей бути все ж чоловіком,
А не жадібним хамом безликим.

Верона, 2010 р.

КВАРТИРАНТАМ

Для Вас Шевченко – не поет,
А Україна – не Вітчизна,
Хоч прожили тут «много лет»,
Рідня не стали ми й приблизно.
Для вас нема своїх небес,
І дім для вас – лише квартира,
Нема краси дніпровських плес,
А «єсть страна, где много жира».
Ба! Й наше сало вам не в смак!
Краса вам наша – це не врода.
Отак веде себе чужак,
Що вліз зухвало до господи.
І мова наша не така –
За стільки років не навчились,
Лишень «валяли дурака».
Але тепер часи змінились.
Коли ти хочеш бути пан
Межи панів на Україні,
То забалакай, як Іван,
Землі цій уклонись єдиній.
Не рви, стражденну, на шматки,
(Її давно уже порвали).
І годі цілити плювки
На древній вільний стяг держави.
Його ще в Київській Русі
З тризубцем вславив Володимир,
Щоб об'єднати роди всі

«Чуттям єдиної родини».
Але для тебе несть землі
Твоїх дідів, твоїх нащадків.
Усі твої бажання – злі.
Отож, намазуй салом п'ятки.
Які ви, в дідька, земляки?
Скоріш, панове, квартиранти.
(Занадто й ці слова м'які).
А як на мене – окупанти.
Ну йдіть, шукайте «рідний край»,
Де приймуть вас, як ми приймали,
І де чужого не займай,
Щоб вам боків не обламали.
Я геть не проти тих людей,
Що населяють Україну,
Кохаяться, ростять дітей
І край наш люблять, як дитину.
Нехай і мова не така,
Та є повага до народу.
По цім впізнаю земляка,
І це – найбільша нагорода.
20.09.2008 р.

РОЗМОВА З ТАРАСОМ

Пам'яті Т.Г.Шевченка

Чом, Тарасе, зажурився,
В Рівне серед плацу?
Мріяв бачить незалежну,
А що тепер бачиш?
Недоумки, полупанки,
Мало не бандити
Заправляють в Україні,
Не дають нам жити.
Розігнали по планеті
Люд наш роботящий.
Не втікає світ за очі
Хіба що ледащо.
Цілюються з москалями,
Роздають нізащо
Все, що надбане батьками,
А земля пропаша.
Заростає бур'янами
І чортополохом
Так як було за панщини,
За царя Гороха.
Двадцять років пролетіло,
Як одна година,
І до чого докотилась
Наша Україна?
Двадцять років – це чимало,
Як настала воля.

Але хто її побачив? –
Лиш чорна недоля.
Голод, холод і розруха
Щодень – то страшніші.
Витягне з біди за вуха
Хіба що Всевишній.
В його владі лиш спинити
Розбрат, беззаконня.
Загарбали, що зуміли,
Одягли корони.
А трудяг тих безсловесних
Хай Бог оборонить.
Боже милий, якщо можеш,
Поможи Україні!
Не дай згинуть нам без сліду
В глухій домовині,
Що ладнають сусідоньки
І днями і ночами.
Від Глухова аж до Чопа
Мостять шляхи нами.
Щезла Польща через розбрат
Аж на три століття...
Вже настало й в «сябрів» наших
Мовне лихоліття,
Так зникає їх культура,
Як зникли етруски.
Рідна мова їм не треба,
Краще бути «русским».
Отаку і нам могилу
Двомовність копає

Хто свого не боронить –
Жебраком сконає.
«Гомоніла Україна»
У твоїх поемах
А тепер мов заніміла
І мовчить, мерзенна!
Бороніться, відбивайтесь.
Не здавайтесь, люди,
Бо хто матір'ю торгує,
Той проклятий буде!
Тож згадайте, недоучки,
Про царські укази:
«Малоросскую говірку
Знищить, як заразу!»
І де взялось, де вродилось,
Із якого гною
Наймерзенніше бажання
Бути не собою?
Перед ким ви спину гнете?
Перед шпигунами?
Хай керують в своїй хаті –
Аж ніяк не нами!
Хай гребуться в своїх стайнях,
Сміття розчищають,
І своїми ракетами
В носі колупають.
Пов'язано кабалою
Флот наш Чорноморський –
Цей страшніший від розбою
Контракт Януковський.

І що далі, то смішніше,
Як в дитячій казці.
Що не крок, то все страшніше,
Ну повна поразка!
Депутатів б'ють по пиці,
Стріляють у пресу...
Хто кого в нас захищає,
Чиї інтереси?
І коли таке твориться
Від землі до неба,
Мабуть, добре потрудився
Той, кому це треба!
Тож, Тарасе, лягай знову
В свою домовину
І заплющ очі, щоб не бачить
Таку Україну.

09.03.2009 р.

ТАРАСОВІ У ВІНОК

Пекла в душі вчорашнього раба образа чорна,
Палила мозок, як вулкана горно:
Завіщо на народ тяжка покута?
А миром править кривда люта?
Чому кріпак кривавими вмивається сльозами,
А Бог зажмурився й сміється із панамі?
Чому москаль панує на Вкраїні,
Гвалтує цноту і байстрят пускає попідтинню?
Чому царі й цариці довгоногі
Далекі від «малих отих рабів німих» надбоги?

Чому під себе топчуть всі народи вольні
І море крові ллють – і бенкетують в «стольній»?
Де їх серця, їх совість, честь?
А челять царська, ліку котрій несть,
Чому ногами ходить по вірянах?
Один же хрест на грудях у Івана й пана!
Де предки наші – славнії гетьмани,
Козацьке лицарство, сини Петра Конашевича і Богдана?
Де мова рідная, зневажена, покинута, забута?
Укази царські – мов сталеві пута?
Убите все, замовчане, опльоване панами,
Тягар століть, як моноліт, навис над нами.
Ні. Так не бути! Нашадок гайдамак, кріпак розкутий –
Вчорашній раб повстав. Пророком став.
І виріс, як титан.
Вогненне серце нескоренне людові віддав.
І запалив серця «малих отих рабів»,
Щоби до волі йшли:
«Вставайте, люди!
Ви не раби! Тюрми не буде.
Розбийте ланцюги, порвіте пута,
Нехай розправить крила воля скута!
Між вільних вас – настане час –
І я спочину, не забутий...» –
І справдилися Тарасові слова –
На бій за волю йде Україна вже нова.
А на горі високій над Дніпром
Народи всі Тарасові вклоняються чолом.

9-10.03.2016 р.

НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ

(Пам'яті Олексія Береста)

Славетні маршали і генерали
Кривим пером історію писали.
Вождем кривавим дифірамби все співали,
Героїв істинних на безвість прирікали.
А як мого героя звать?
Яка земна у нього путь?
Здолав страшну війни дорогу,
Діждавсь, нарешті, Перемоги
Мій Берест, велетень – герой,
Поставив крапку у двобої.
Політбоек, він – замполіт,
Вагу знав кирзових чобіт.
Пілотка, ватник, автомат.
Просте звання йому – солдат.
Багато фронтів доріг
Стелилися йому до ніг.
В боях він гави не ловив,
В атаках мужньо фрїца бив.
Своїм у спини не стріляв
І в штаб доноси не писав.
Аж до Берліну від Дінця
Пройшов незламно до кінця.
І ось, нарешті, пишуть рапорт,
Що Перемоги вже піднято Прапор.
(Від слів до діла – Смерті прірва).
Кишить ще гадами могила.

Але наказ – він є наказ.
І маршал, наче фантомас,
Всевидячий і всюдисущий,
Всім шкури спустить, невсипущий,
Якщо не зроблено чи недобито...
Тремтить вся маршальська свита.
Велять: Кантарія, Єгоров, Берест!
Піднятись на Рейхстаг «попри і через»!
На купол, ввись, через прольоти,
Через стріляючу німоту
Нагору, аж на пік Рейхстагу,
Де місце Перемоги Стягу!
Чорт! Зависоко до конячого копита,
Звідкіль побачать прапор наші
Й вся німота недобита.
Широкі плечі Берест підставляє,
Кантарія на них стрибнув
І – Стяг чіпляє!
Ура-а-а! Закінчена війна!
Та справедливості катма.
«Не може замполіт підняти прапор.
Ану, переписати негайно рапорт! –
І викреслила маршальська рука
З Героїв Береста – політрука.
Так помсту ненависним замполітам
Здійснив найвищий маршал світу.
А Берест що? А він – боєць!
Живий, вцілів. Війні кінець.
Пора додому, до родини,

На Україну, до дружини.
Ватяник – з пліч, з пліч – автомат.
Трудяга він – вже не солдат.
Чекають діти, жде робота.
Позбавив Жуков нагороди?
А Берест наш – простий народ,
Він проживе й без нагород.
Життя – найвища нагорода
Й душа, що горда й благородна.
Живе, працює, заробляє.
Роки летять, час не чекає.
І лише по ночах у снах
Все прапор на Рейхстаг чіпляє.
Не тільки він такий один –
Системи пасинок – не син.
Спасибі Богу, обминула
В боях тяжких ворожа куля,
І не взяло НКВД
Не знать за що, не знати де.
У праці скінчив вік земний
Герой з народу – Берест мій.
Та Істині не замуруєш рот:
Своїх героїв знає наш народ.
Звання Народного Героя
Вище над усе.
І Береста ім'я
Вкраїна в вічність пронесе.

Вероніка, 08.05.2005 р., 07.07.2012 р.

У МУЗЕЇ УЛАСА САМЧУКА

Наш син Волині нескорénний,
Що вирвався з полону темноти,
Пройшов шляхами, світом незбагненними,
И зумів вершин духовних досягти.
– Куди веде ця річка? – У майбутнє! –
Через грозу Великої війни
Дійшов до нас і нині тут присутній,
Він вистояти зміг в двобої «Я» й «Вони».
Переступивши безвісті безодню,
Загартував талант в далекій чужині.
Із творчості ріки, що допливла в сьогодні,
Напитися прийшлося і мені.
Його герої – Люди, волиняни,
Жили по-людськи серед мороку й страху.
На Страшному Суді за честь їм стане.
Що віри не збулись в годиноньку тяжку.
Зреклися ж віри й матері – Вітчизни,
Забули предків й корені свої,
Десятиліттями справляли тризну
На згарищі України холуї.
А вигнанці, засланці, емігранти
Хворіли ностальгією, серед чужих – свої,
Жили надією, що коли-небудь вранці
Почують ще раз українських солов'їв.
Притуляться до верб на батьківських левадах,
Черешень жменю із дитинства зачерпнуть,
Полин-трави гірко-солодкий запах
Вдихнути ще раз їм колись дадуть.
Отак і відлетіли в вічний вирій,

Не бачивши в останній раз землі,
Вродились де, злетіли де на крилах,
Де перші радощі відчули і жалі.
Та плід всього життя,
Плід праці і натхнення
До отчої землі дійшов, доплив, досяг,
Коли над любим краєм в час спасенний
Здійнявся ввись жовто-блакитний стяг.
Улас – ім'я від Бога Волоса, Велеса,
Язичницьке, слов'янське ім'я – Влас.
Він повернувся на волинські плеса,
Здолавши відстані і невблаганний час.
Вернув до земляків у бронзі,
Сів на лаві,
Замислився посеред рідної краси...
І шана й честь тобі, земляче славний!
Вкраїни душу ти у вічність пронеси.

04.04.2013 р.

ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ СЛПАКА

Скорбота і печаль.
І неказаний жаль!
Ридайте, люди!
Співця такого вже не буде.
Затихли бездиханні груди,
Великаий чоловік замовк навік.
На сценах світу він співав
Та рідний край не забував:
Любив до щему, до сльози,

Назад вернув у час грози.
У стрій він став, у добробат –
Вітчизни захисник, солдат.
Козацький чуб і камуфляж –
Простий воєнний антураж.
Безсмертний «Міф»* на «передку»
Співає пісню вже таку:
Із кулемета «так – так – так!»
По ворогах – Василь Співак.
Печаль і біль... Печаль і біль...
Поліг в бою Співак Василь.
За Україну впав своєю,
В кривавому страшнім бою.
Завдання виконав боєць
Й у славі свій зустрів кінець.
Ворожий снайпер-«морячок»
Безжально тиснув на гачок.
Недолюд знав, в кого стріляв –
Планети Голос убивав,
Щоб замовчала Україна
І зловтішалася вражина.
Дикун заліський, московитин
Прийшов Донбас в крові топити.
Сепаратист несамовитий приповз,
Щоб генія убити!
Несила витримати болю...
Париж проміняно на волю
Своїй землі, своїй Вкраїні...

*«Міф» – військовий псевдонім Василя Сліпака в АТО.

Він з нами був і є понині.
В останню путь іде Співак –
Стає Україна на коліна
І проводить свого Сина
В безсмертя вічне.

Буде так!

15.07.2016 р.

ВОЄННА ЗИМА 2015 р.

Зима по графіку –
і знов доквілля біле.
На перше грудня постаралася зима:
Усі дощі на землю обрій вилив,
Серпанок ніжний все навкруг вкрива.
Біжать кудись машини безкінечно,
Мороз закутав перехожих по носи,
Лиш парк зимовий задрімав статечно
У розкошах зимової краси:
Розлоге гілля вкрив тремтливий іній,
Зоря ранкова промінь простяга...
Найперший сніг! Легенький, білий – білий!
І по льодку сковзається нога.
Хурделиця над світом
за вікном кружляє,
Сніжинками у шибку стиха зазира,
Холодний вітер віхолу зриває,
Жене отару хмар і в кронах завмира.
Вже відійшли у вчора всі роботи:

Жнива, льони, картопля, буряки...
Відклало до весни село свої турботи –
Під снігом сплять озимини рядки.
Початок посту, а затим – Андрія.
Базар ялинки щедро продає,
Бо скоро празник – свято Миколая,
І рік Новий по тому настає.
Радіти б цьому радістю дитини –
Дарункам, святу, пирогам, Різдву!
Але війна! Війна в моїй країні!
І не в страшному сні, а – наяву.
Там «гради» виють, б'ють гранатомети,
Зарились хлопці в землю, як кроти,
І мінне поле в снігових заметах...
А що зробив для фронту ти?
Там заметіль кружляє навіжена
З осколків мін, гранат і людських сліз.
Щодень – то нові втрати, нові жертви
На землю нашу ворог нам приніс.
І це не вперше – вдруге, і не втретє
Москальська сила суне через край.
Але за Україну кожен ладен вмерти.
Тримайся, люде мій!
Іди крізь смерті.
До перемоги йди!
А хто упав – ВСТАВАЙ!

ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ В МОСКВІ

Навіки проклята будь, вбивця – війна!
Страждань океани спили ми до дна.
Руїни і смерті, насилля і страх
Несеш ти на «градах», на танках, мечах.
Століття минають, віки й роки,
І знову плодяться ворожі полки.
Уже на Донбасі, уже у Криму
Колишні «брати» розв'язали війну.
«Гібридну», підступну – війну не просту:
В ній підлість і зрада стоять на посту,
В заручниках де дітлахи і жінки.
За ними крадуться Росії синки.
Вся наволоч світу, весь «мул», усе «дно» –
Тепер на Донбасі воює воно.
Грабує, вбиває, руйнує, що є,
Українське добро видає за своє.
Заслані Москвою, повзуть «гумконвої»,
Везуть в Україну погибель і зброю.
З їстівних продуктів – лиш воду і сіль:
Солити нам рани, примножувать біль.
Ох, нелюди – люди! І що з вами буде?
Якщо не прозрієте ви від облуди,
Що нею годує Пуйло ваш народ,
Жене ваших діток сюди, як заброд.
По смерті ховає «двохсотих» в ровах,
В лугах і байраках, чи палить в печах.
Ще скільки їх ляже у наших степах-
Бурят і чеченців – лиш знає Аллах!
Росію покрила вселенська лжа.

Сто сорок мільйонів кладе під ножа.
Упир, недоумок, брехун і «браток» –
Заб'ють йому в груди з осики кілок.
Просніться, байдужі! Прозрійте, сліпі!
Немцова портрет почепить на стіні!
Йому поклоніться, до волі ідіть,
Себе під убивцю-царя не кладіть!
І день Перемоги справляйте тоді,
Коли ви зарадите власній біді,
Коли демократія в вас розцвіте,
Й корона дволика навіки впаде.

05.05.2015 р.

**ПАМ'ЯТІ ПОЛЕГЛИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ,
М.Карнаухова і його 5 побратимів**

Вони упали у страшнім двобої,
Вкраїну затуляючи грудьми.
Прийми їх, Боже, до святого раю –
До батьківського лона всіх прийми.
«Небесна сотня» – сталося ніби вчора.
Їх імена святі на всі віки...
Та хлебче кров війни страшна потвора,
За небокрай ідуть і йдуть сини й чоловіки!
Неситий звір – сусід в людській подобі
Криваве жниво розпочав однак.
Тут слово вже нічого не поробить –
Зупинить вбивцю крицевий кулак.
Мужніють хлопці під дощем вогненним,
Цілюють землю – захист їм земля.
Та Богоматері покров благословенний

Наш край від ворога поки що затуля.
Егей, Європо! Гей, гаранти!
Ви щит Вітчизни вирвали в нас з рук!
Де ваше слово? Ваші комбатанти?
Чи вам не шкода наших мук?
Бо МИ сьогодні в полі лише вої,
А завтра ВАША черга настає.
Ходіть із нами, де там ваша зброя?
Відступить ворог, коли сила є.
І хай сьогодні в пам'ять всіх полеглих
– Чужих і наших – люди ми усі! –
Не гаснуть свічі, прийде спомин легкий
І вічна пам'ять у гіркій сльозі.

2015 р.

Вороги криваві

*Мусаєв Муса – загинув, захищаючи Україну,
бригадний генерал, чеченець-дудаєвець*

Москалі лукаві,
Вороги криваві!
Що ви наробили
Світові назло?
Гонить на Україну
Всіх вас для загину
Ракова пухлина –
Кремлівське хамло!
Не були братами,
А були катами
Для народу мого

Іспокон-віків
Нелюди всесвітні!
Від вас лихоліття
Йде в усі боки.
Почали руїну –
Нищите Україну,
Бо не здатні дати
У Росії лад.
Азіати дикі, п'яниці великі
До покори гнуть нас
Та й не тільки нас:
Гине Придністров'я,
Грозний – вже Московія.
Геть упав під ноги
Москалям Кавказ!
Міни, танки, «гради»,
Покидьків армади
Сунуть без упину
На Луганськ й Донбас
Шахти заливають,
мости підривають,
По живих стріляють –
Хочуть знищити нас.
Знаю: і на ката,
Чекає розплата!
Та ніхто не віда,
Де той день і час?
Поки сонце зійде –
Роса очі виїсть.
Поможи, Європо,
Бо прийдуть по вас!

07.07.2015 р.

МОЛИТВА-БЛАГАННЯ

Я не бажаю нелюду добра!
Благаю: хай прийде його пора!
Хай до могили котиться тиран,
Що завдає народові стільки ран!
Плюндрує край мій,
Нищить наш народ,
В брехні знаходить захист і оплот,
Втішається загибеллю дітей,
Новітній Ірод – ворог всіх людей.
О Боже! Зглянься з висоти!
Врятуй народ мій!
Милостив лиш ти
До всіх нас будь,
Пошли нам єдність, силу
Ворога здолати й горе перебудь.
2014 р.

НЕ СПИТЬСЯ

Віддайся сну і викинь з голови
Життєві всі байраки і рови.
Ну годі думати! Печалі і жалі
Нехай підуть – великі і малі.
...Не спиться – сон не йде у дім.
Тривога в серці, біль у нім.
І думи чорні хмарою стоять:
Робити що? Як край свій рятувать?

Хто допоможе скруту подолать?
Україну топчуть «руськіє» солдати
І зомбі-найманці з усіх-усюд –
Проплачений Москвою люд.
Не люд – «людці», «людішки»,
На них чекає не діждеться вишка,
Петля і зашморг для заброд –
Ще побачить там їх наш народ.
Моя квітуча мила Україно!
Сплюндровано Донбас – твою дитину,
Уже в Криму новітні хазяї
Тебе шматують, крають на паї.
Татари ошелешено мовчать –
Там нікому їх, бідних, захищать.
Не дбають про тебе ахметови, і бойки,
Ні фірташі, яценюки і коломойські.
Вчепились у горлянку гострими зубами,
Як вурдалаки, кривцю п'ють із мами,
А ти – зів'яла, півжива, безсила
Їм на поталу голову схилила...
Коли воскреснеш, знову оживеш?
Коли зміцнієш і вперед підеш?
Українцям бреше в очі «Рада-зрада»,
Акумулює лють обурена громада.
Молюся Господу глухої ночі –
Спасіння Україні вимолити хочу.

24.02.2016 р.

ЗОРЯ ПОЛИН

Провидець пізнього середньовіччя
Прорік у майбутті Зорю – Полин.
Страшне вона явила нам обличчя!
Чорнобильська Маро!
Покинь ти нас, покинь!
Бідою впали на людей слова пророчі,
Здригнув від вибуху усенький світ.
Брехала партія народу в очі,
Й стріляв реактор полум'ям в zenit.
... Покинуте життя: дитячі колисанки,
Тварини – сироти, сніданки на столі,
І смертю опромінені світанки
На рідній, на святій моїй землі!
Чорнобильська вода – отрута,
Чорнобильська трава – цикута,
Чорнобильські ліси – чужі,
І люди також на межі

Відчуження.

Чужою стала рідна хата,
Чому могло так статись?
З кого спитати?
Прийшла нова геєнна – атом.
Від всього смерть: від лісу,
Від води, від їжі, від одежі,
Від нас уже нічого не залежить.
Повсюди вбивця неозримий –
Вогонь під саркофагом негасимий,
Ніде від нього не сховатись:
Тримай, Україно, «мирний» атом.

Підступна смерть від тисячі причин,
А висновок – один:
Загralись із Всевишнім люди.
А далі – чи таке ще буде?
Уже земля згорала у пожежі,
Уже текли потоки вогняні,
Накрила «будівничих» вавилонська вежа,
І рятувались праведні у Ноевім човні,
Льодові гори покривали пів-планети,
(Про мор і війни я уже мовчу
Чи, може, Словом хоч когось навчу?)
Чого іще чекати в часу Леті?
Яких іще вселенських катастроф?
Прости й помилуй нас, Всевишній Саваоф!
28.03.2016 р.

ВЕЛЬМОЖАМ

«Із грязі – в князі» – ось такий парламент,
Де кожен на себе ряднину пне.
А що країні вже приходить «амен»,
То їх це не обходить. Це обходить тут мене.
«Путани лиш одні сидять по закордонах» –
Панок облізлий так про нас сказав.
«В твоїм дому путани –
Ми ж тут всі – мадонни!
Це ти, катюго, нас тут розіп'яв.
Кривавими грішми набив собі кишені,
Гонгадзе за сміливість голову відтяв.
Ти – нашого народу кримінальний геній, –

А щоб тебе нечистий, погань, взяв!
А Якін недолугий, ця крива підпорка
Брудних політиків, що аж кишать навкруг.
З-під маски добряка стирчить личина чорта.
Тамбовський вовк – його найкращий друг.
Сидів за ґратами, як звір, до нар прикутий.
Тепер же президент зробився хоч куди...
За що на мій народ така покута?
(Мовчи, глуха, бо недалеко до біди).
Хлющі і гівнюки, шакали і ворони
Злетілись, збіглись до смачного пирога.
На їх утримання ми тратим мільйони
А людям користі від них ну геть нема!
Сидять ці жирні тушки непохитно
І на народні гроші п'ють-жеруть.
І все їм мало, мало ненаситним –
З собою на той світ всього не заберуть!
І хоч би слово в захист безталанних.
Ні – все собі, собі із року в рік!
Так от, не гріх із помислів гуманних
Геть вишвирнуть з парламенту
Моральних цих калік.
Із теплих крісел, чистих кабінетів
У грязь, на смітник, на роботу, на базар!
Сумнівних істин нестійкі апологети!
Робіть же діло – покажіть лицем товар!
За стільки років так у Польщі все змінилось,
Що нам далеко вже до них.
Прибалтика в Євросоюз вступила,
А ми ледь животіємо – ні в мертвих, ні в живих!

Верона, 2004-2010 рр.

ІСТОРІЯ ПРО ІСТОРІЮ

Тяжка історія мого народу.
Читаю, плачу, п'ю валідол і воду.
На зраді – зрада,
На гнобителі – гнобитель.
Допоки, Господи?
Де тихая обитель
Для люду бідного,
Де спокій, мир і щастя?
Бреде до волі мій народ
Через віки ненастя.
Живем на роздоріжжі у Європи:
Криваві війни, згарища і попіл
Із віку в вік, із краю в край.
Живи, народе мій, живи – не виживай!

ЩО БУЛО, ЩО Є, ЩО БУДЕ...
(Невеселий історичний екскурс
у стилі народного епосу)

*Моїм батькам Петру та Євдокії
присвячую*

Всього три роки по війні...
(Ще рани повоєнні заліковує земля)
Побрались молоді батьки мої –
В кінці сорокових з'явилась я.
Згадати все тепер уже не годна:
Сім'я велика у маленькій хаті,
Дитинство і холодне і голодне –
Одне дівчатко і чотири брати.
Ту долю українського села

Я разом з усіма пережила,
Тепер мені під сімдесят.
Вже паморозь упала на волосся.
О, як же нам тоді жилося!
І все те з нами сталося, збулося.
А сталося немало за роки.
Пришли й пішли у небуття більшовики,
Совіти, партія, колгосп і п'ятирічний план –
Лишився в Україні лиш Іван.
Обідраний, обманутий і сам на сам з бідою.
А нині ще й із Московою став до бою.
Ну чим не Крути?
Голими руками знову
Потрібно – ох, як потрібно!-
Перемогу нам здобути.

1

*«Ні корови, ні свині,
Тільки Сталін на стіні –
Все показує рукою:
«Йдьте в Польщу за мукою»
(У.Н.Т.)*

Було це так: в тридцять дев'ятім
Прийшов на захід України кат вусатий,
Із наці біснுவатим поділив і Польщу і Україну
І тридцять мільонів вклав у домовину.
Зігнав в колгоспи люд наш розіп'ятий
І голодом морив, і гнав у тюрми,
В Сибір, в Донбас на шахти голодранців юрби.
А по війні – на цілину, будови, у ліси дрімучі,
В пустелі – будувать дороги крізь піски сипучі.
Над нами змилювався Бог

В 53-му тиран, нарешті, здох.
Стогнала українська змучена земля –
Нові команди слухала з Кремля.
Вставала знову мовчки із колін,
Крим піднімала і Донбас з руїн,
Заколосилась, віджила, розквітла,
Побачила хоч трохи світла.
У мирні повоєнні роки
Ставали ширшими в достаток кроки.
Гагаріна зустріли, атом мирний,
Народ «мовчав і благоденствував», покірний.
Та не корився люд на стороні:
Угорське повстання, весна у Празі,
Стіна берлінська й суд в Гаазі,
Сидячі страйки в доках Гданська,
А в Україні – наш народний рух повстанський.

2

Страшніше імені немає для Кремля,
Аніж Бандери славного ім'я.
Та Правий сектор на його наводить жах,
Ненависть люту і панічний страх.
Чого ж боїться «вата» й ФСБ?
Того, про що не зна ні «ме» ні «бе».
А «ваті» треба небагато знати:
Священиком служив Степанів тато.
Достойна це була родина –
Гордитись нею може Україна.
Хотіли бачити державу вільну
І при Польщі робили справу спільну.
Українців від насильства боронили

І рідну мову від загину захистили.
Надіялися при німецькій владі
Ще більше прислужитися громаді.
За що і ув'язнили в табори
Усіх Бандерів – брати три.
Один Степан живим зостався –
Адольф на нього дуже сподівався.
Але не вийшло – фюрер обізнався.
Бандера – українець. Ним він і зостався.
Тому і почалася травля у Союзі
Усіх бандерівців і їхніх друзів.
З УПА зробила пропаганда ката,
Ще й натравляла брат на брата.
НКВД, перевдягаючись в УПА,
«Наводила порядок» дочиста.
Вбивали, катували, різали живцем
І виставляли все навиворіт лицем.
Валили на УПА все, на Бандеру
І десять літ шукали в «схрони» двері.
Амністія була об'явлена потому –
І хлопці із лісів вернулися додому.
На 20 років до Сибіру заgrimіли
Та дух свободи їхній не зломил.
УПА не склала зброю і сьогодні,
В строю вояки – і до бою годні!
А Правий сектор – їхня це дитина.
На них надія – ними славна Україна.
А на Степана влаштували лови:
Агент Сташинський був убить його готовий,
Що і зробив у Мюнхені у п'ятдесят дев'ятім,
Але заїла совість і змусила зізнатись.

Ненавидить «бандерівців» насильниця – Росія.
Степан Бандера – прапор наш, месія.
За Україну він віддав життя,
За волю українців, їхнє майбуття.

3

*«Як умру, то поховайте
Мене в кукурудзі.
Не забудьте положити
«Хімію» на пuzі».*

(У.Н.Т.)

В часи «хімічні» й «кукурузні» виживали.
За хліба куснем в чергах умлівали,
Про Стуса і Костенко знали та мовчали –
Ще добре 37-й пам'ятали.
Іще літали по країні «воронки».
Під звуки мідних труб дзвінки
Йшли демонстрації, паради «під розписку»,
А на трибунах – ненависні тлусті писки.
І море паперових квітів, транспаранти
Та холодом пройняті демонстранти
По вулицях швиденько пробіжать в колонах.
Кривавились над ними знамена червоні,
І крики примусово – радісні «Ура-а-а!».
І все це спогляда з трибун «олімп-гора».
Зняли Хрущова – і настали брежневські часи
Дешевої горілки й ковбаси,
Сякі – такі достатки і «застій»
Та, слава Богу, мир в землі моїй.
Та враз – Афган! Навіщо?
Це чужа вітчизна! Не своя! –

І знову кров'ю повниться земля,
І «чорний» в ССР летить «тюльпан».
У домовині цинковій лежить солдат Іван –
Криваве місиво – «груз-200»!
Сленг отих часів – в серцях у нас,
У буднях наших і донині він засів.
Криваві дні! Кривавий час!
І нині постачає нам Донбас «груз-200»,
А в Росію – тим більше.
Камазами, колонами і ешелонами.
Вони цього хотіли – і з'їли.

4

А Горбачов – каналья, сучий син!
Придумав «перестройку» комуніст – кретин,
«Сухий закон» і «плюралізм».
Все ніби правильно було,
Та не туди їх повело:
Коли нема «подушки соціальної» –
Це все – ідіотизм.
З Раїсою пив кримські вина й коньяки,
А у Криму сорти добірні виноградної лози,
Які саджали ще батьки,
Рубали вщент. Та це ж ази:
Щоби на камені зросла
Одна-однісінька лоза,
Десятки років поту й праці у сльозах.
І поки те вино дозріє у льохах –
Роки пройдуть!...
І це пройшло. Давно минулий жах.
Чорнобиль гримнув – і Союз розпався.

Генсек в Криму ГКЧП злякався.
У 91-му у Пущі Біловезькій три орли
Союз Радянський мирно загребли.
По часі поділили й Перемогу –
З Московією розійшлись дороги.

5

Кравчук партійний –другий президент.
Практичний нам зробив «презент»:
«Кравчучку» – торбу на колесах,
Харчі збирати на городніх плесах.
Ще горезвісну приказку згадаєм:
«І маєм те, що маєм!»
Гули «лихії» 90-і, і «братки»
Народ обманутий порвали на шматки.
Карбованце – купони в гаманцях,
Дешеві ваучери – і грабунок на очах.
З'явився Кучма. Аж два строки президент!
Ростив капіталізм. Ловив момент.
Історія Гонгадзе безголова
З тих пір спливає знову й знову,
Скандал касетний, охоронець-жук...
Але зійшло все з рук!
Трагедії оцій нема кінця.
Нема кому із вбивці знять вінця.

6

Найперша революція – студенти на граніті.
Не знали ми, що це лиш перші квіти.
А далі – Ющенко і «помаранчевий» Майдан –
Гуляє по країні дерибан.

Навколо щирого вкраїнця «любі»...
Ні, «люті друзі» – сіть плетуть,
Гребуть під себе все. – Живуть!
З косою дама – «чорная вдова»
Із карликом Вкраїну газом добива.
Як мильна бульбашка,
Пропала враз довіра.
На десять довгих літ прибила люд зневіра.
Й вершина хитроців – при владі шапкокрад!
Настроїв схеми, скроїв все «на лад»,
Купив міліцію, суди, прокуратуру, –
Все сходило із рук бандиту – самодуру.
Течуть потоки грошові в Сім'ю.
І Саша – стоматолог в президентському раю.
(Як батько в кабінеті виб'є зуби депутату,
То син спішить ту дірку залатати).

7

Враз колесо історії крутнулося назад –
У пору рабовласника й раба.
Але – народ уже не той. Триває боротьба.
В Європу хоче люд новий –
«Царьок» в Росію зирить оком.
І вилізло йому, нарешті, боком.
Побив студентів – вибухнув Майдан.
І зніс його народний гнів, як ураган.
В Ростові «гавкнув». Потім у Москві
Купив маєток і зажив там тихо
На пару із «сестрою поварихи».
Та хазяї нові велять віддати
Всі «200 ярдів» на Донбас –

Бойовикам щоб зброю купувати, –
Усе, що вкрав у нас.
(Плюс золотий батон і золотий же – унітаз).
А потім пісенька відома:
Обчистять все і відішлють назад –
В тюрму. Додому.
Із зрадниками їм не по дорозі –
Заручником тримають у обозі.

8

Майдан.
Небесна сотня. Лебедина пісня
Народу вільного. Вербицький, Нігоян.
Жізнєвський – білорус. Ім'я їх – легіони,
А пам'ять їм – Майдан.
Та сірі кардинали Україні
Потиху устромили ніж у спину.
Палають шини в центрі на Майдані,
А можновладці владу дерибаняць.
Ще Правий сектор б'ється до ножа,
А вже повзе по Раді лжа.
Ділили крісла, торгувались –
І Крим прос..ли!
І «дама із косою» допомгла –
За Путіна свій голосочок подала.
Бурятські «орки» у зеленім камуфляжі
Нахрапом танками заїхали на кримські пляжі.
Там Мамчур – у Криму! – із прапором! –
Грудьми! – на автомати!
Пробач, надурений солдате!
А флот продажні капітани й адмірали

Москалику «за так» подарували.
Лише нахімовці – хлоп'ята не осоромились,
Змогли своєму прапору і честь віддати,
Й гімн України в очі окупанту заспівати,
І – геть піти! Не блазнювати.
А що продажна українська «сила»? –
Попали зрадники в давно вготовану могилу:
Сибірські дальні гарнізони, Сірія, відставка,
Москальська ласка – українцеві удавка.
Так. Крим відтятий, наче правая рука.
У давнину – це риба й сіль для чумака.
В новітній час – це кримські здравниці,
І море й гори, зерно добірне, рис, вино і виноград...
Колись воно усе повернеться назад.

9

І розповзлися «колоради» по країні,
Розкрили триколори біло – красно – сині,
– Расея! Путін! Новоросія! – кричать осатаніло.
І українську землю топчуть знавісніло
Безбатченки, «тітушки», диверсанти –
Всі ефесбешні скинуті десанти.
Світили серед площ очима п'яно,
За срібляки заблудші душі купували.
А ті сповна отримали усе, за що горлянки рвали:
В Криму живуть без українських світла, і води, і газу.
І аж тепер порозумнішали відразу.
Тримає ФСБ за горло всю отару.
Для тих, хто в «рідній гавані» – належна кара!
Але – татари! Вигнанці – татари!
І знов над ними нависає чорна хмара:

І знову смерті, знову катування, знову трупи?
Сибір, Поволжя, Казахстан ще не забуті.
Ну як з нової вибратись біди? Іти куди?
І вибір зроблено – до України!
Стояти з нею до загину!

10

В муках корчиться вбитий навічно Донбас,
«Колорадська чума» забирається в душі до нас.
Роз'ідає мій дух можновладців вселенська лжа.
І рятунку від цього нема, крім гранати й ножа.
Рашисти у Донбас криваву кинули «собачку»
Й дістали з-за халяви точену заначку.
Ракети, танки, міни і гранати –
Усе згодилося вкраїнців убивати.
Дісталось ненароком і Європі –
Про збитий «боїнг» верещали «орки» хитрожопі,
Що Україна винна – не Росія,
Брехню по світові як сіяли, так сіють.
А що Донбас? – Усе розбите і горить.
Тепер всі біженці у нас.
Уже «бандерівці» їм рідні сестри й браття.
Над териконами горить вогонь прокляття.
Ще 20 років розмінують Донбас.
Тому, хто клав ті міни в землю – в «добрий» час!
Земля пропалена – ні жити ані вмерти.
І раз по раз бандитам Раша возить жерти.
Півсотні гумконвоїв, тисячі «КамАЗів» –
Повзе через кордон із Україною зараза.
Ніхто не сіє, не оре, не косить –
Народ у Києва лиш пенсій просить.

АХМЕТКА шле гуманітарну допомогу –
Це він їх вивів на криваву дорогу.
Це його статки на Донбасі мільярді –
Собаці місце в буцегарні!

11

АТО. Ганьба української держави –
Розбита армія. Ні честі ані слави.
І кинулись захисники Майдану
На Сході України закривати рану.
За що і дяку їм владнали трохи згодом –
Давай ганьбити їх перед народом.
Але народ далеко не дурний –
Він знає, звідкіля той вітер віє.
На превеликий жаль, нещастя наше нині,
Що дві України є у нашій Україні.
Одна – захисники Вітчизни, патріоти,
А інша – здирники, бандити, живоглоти.
Одні за рідну землю умирають,
А живоглоти статки на стражданнях наживають.
Така-от правда неприкрита.
Людині чесній – не змінить бандита.
Тому так довго тягнеться війна.
Бандитам владним дуже вигідна вона.
Мордуються в катівнях наші полонені.
Похилені українські знамена – численні жертви.
Герой за Україну перший ладен вмерти.
Кривавляться на тілі білім рани...
А що там думають «гетьмани»?

Що думає генштаб і «Рада-зрада»?
Пора нам, мабуть, закінчити ту війну?
– Не вийде. Великі гроші на кону!
Крим годували нашими харчами,
Водою, світлом, поки аж кримчани
Самі дороги в Крим не перекрили,
Самі подачу світла припинили.
І це зробили українці – патріоти.
А торгаші – підлота
На трупах далі «бабки» заробляють,
Бойовикам в Донбас продукти поставляють,
Ліс для окопів – все, що треба.
А Збройним Силам жити просто неба.
І чесних добровольців тупо вбито
За спробу ці поставки зупинити.
Життя людське – ніщо! Високі дуже ставки!
Коли ми звільнимся від зрадників удавки?
Коли, нарешті, олігархи – можновладці,
Над Україною припините знущатися?
Ви ж українці! Плоть від плоті!
Вам Україна вся не вміститься у роті!
Залиште трохи рідному народу –
Це він для вас виборює свободу.
Не буде України – й вас не буде!
Чи пристосуетесь? Які ж ви люди?!
Не виживете! Не дадуть.
Прийдуть – і все дочиста одберуть,
Як у Криму уже забрали –
Це ви той Крим проспали.

І апогей всього – кремлівська бранка,
Надія Савченко, воєнна полонянка.
Украдена, доставлена в застінки-
Знущаються два роки з жінки.
Та духом нескоренна льотчиця відважна
Пішла на штурм системи епатажно.
Насмерть стоїть. І не здає позицій.
Голодна смерть миліша, ніж скориться.
Ще Джамільовим топтану стежинку
Взяла за приклад ця худенька жінка.
...Для мене доля України – в Наді.
Підступно схоплена,
Невинно убієнна
Була французька Жанна Д'Арк вогненна.
У кожного своя дорога хресна,
І нею йде Надія чесно.
Мета висока – правда, честь і право,
Свобода України, її вічна Слава!
Її страждання – докір світовій громаді.
Х...ло радіє із цієї клоунади.
Нікчема наплював на світ і на громаду.
Переступив через життя стількох людей!
«Окурок», «міль», цей «ліліпутін» без ідей.
(Ні, є ідея – ССР!
Цей жупел, що давно помер!)
А влада нинішня по-підлому мовчить...
А жаль!
Їм теж у камерах цих жить!
Таким не Савченко потрібна на свободі –
У них рахунки в банках у офшорах в моді.

З трибуни в Раді скаже правду Надя –
Отим – то і звільнять її не раді.
Та вірити я хочу – жити буде!
Жива Надія – житимуть і люди.

13

Але! Два роки сорому за владу!
Нащо її обрав народ?
Шугають зграї по землі заброд.
Сміється злісний карлик світові в лице,
Стискає гадом навкруг нас кільце.
Зухвало вертоліт-мітлу сідлає,
Над Кримом краденим стерв'ятником шугає.
Дірвався! Мирну підстеріг Україну
І силою пакує в домовину.
Кати! Кати! Одвічно віроломні.
Були, були події вікопомні,
Коли повалена, розділена Україна
Уже лежала у московській домовині.
Невже і нині?
Не віряться! Не віряться! Не віряться!
...З екрана карлик напівтрупом шкіриться,
Втішається здобутками, жирує на крові.
Шукає землі, щоб загарбати, нові.

14

А «рідна» влада що? – Продажна масть.
Вона і батька рідного продасть!
Отой «чеченський бойовик» – прем'єр торгує всім,
Усе виносить з хати.
Лишилося лиш небо і земля.

Та ще бурштин і нерозпродані поля.
Так він і землі орні хоче розпродати!
А потім де їх знову взяти?
Чи ще живії, батьку його й мати?
Нехай і вас продасть – у рабстві доживати!
Ну і всадили олігархи нам прем'єра!
Рулює, наче «раб той на галерах.»
Та годі вже! Накрався!
Хватай ту «кулю в лоба» та іди до біса!
І за тобою хай опуститься завіса...
Мовчить Яресько і Міхо Саакашвілі –
У нього більш амбітні цілі:
Створити справжню демократію в країні.
Благословен ти будь навіки і віднині.
Ще, може, і побачу президента я грузина.
Тоді лишень воскресне Україна!
Стоїть Україна на вогненнім рубежі,
І кожен день – в чеканні і тривозі.
Моя земля – у ворога в облозі,
І я із нею разом – на межі.
Що нас чекає? Ніхто цього не знає
і не вгадає.
Але я знаю: вистоїть народ –
і переможе.
І нам хай Бог один у цім допоможе!

2015 р.

РОЗДІЛ II
Казки
про закордонний «рай»

КАЗКА ПРО НАС

«Казкова країна! Казкове життя!» –
Від пісні сирени нема забуття.
Блукаю світами, як той Одісей,
Що жінку покинув і дім, і дітей...
Чому не живу я у ріднім краю?
Чому залишила вітчизну свою?
Держава мене підвела до межі:
Не хочеш упасти? За небо держись.
За кого триматись? Одна я, одна!
Лиш поруч зі мною хвороба й біда.
Не жити не можу – далеко наган.
А світом керує тепер чистоган.
Щоб гроші зробити, щоб вижить сім'ї,
Назавжди лишила пенати свої.
Отож і блукаю, як той Одісей –
Маленька краплинка у морі людей.
Та вірю, що прийде, нарешті, той час,
Поверне додому колись кожна з нас.
Обніме родину, впаде на поріг
І прах від блукань змиє з мучених ніг.

Порта Весково, Верона, 01.11.2006 р.

ЗЕМЛЯКАМ (Арештантська рота)

Я заздрю вам, мої далекі друзі,
Що ви у власнім домі і серед своїх.
Мені ж, як мовиться, катюзі по заслuzі,
Бо я поневіряюсь по світах чужих.
Читала я ті видумки газетні
Про нас, заробітчаноk, як путан.
Вони, повірте, зовсім не шляхетні.
Їх виплюнув на нас екс-президент-дурбан.
У всьому світі мають захист люди,
Що їдуть долі кращої шукать.
А в Україні що втяли правителі-їуди?
Указ зладнали – всіх тримати й не пускають.
А хто пішов у світ попри всі заборони,
Щоб врятувать від вимору сім'ю,
Той оголошений порушником закону
Й свободу може втратити свою.
А що її втрачають? Її і тут немає!
Сидиш, прив'язаний невидимим ланцем,
Якщо робота є і бабця не вмирає.
Над безробітним депортація висить
дамокловим мечем.
Померла донна – знов ти на дорозі,
Знов безробітний, знов на п'яці Бра,
Твоя фортуна, якщо є хто-небудь в Бозі,
Що допоможе знов роботу відшукать.
Робота не за так – за неї платиш гроші,
Які не може кожен зразу дать.
Такі вже звичаї між нас «хороші» –
Про це також вам в Україні треба знать.
А ностальгія – мука всіх «страньєрів»*,
Що сплять і бачать себе у своїм дому?

Натягнуті твої тут на кілочки нерви,
Але кому розкажеш це, кому?
Весь біль збагнути – треба тут побути,
З півроку без роботи поблукать,
На собі жах поневірянь відчутти,
Щоб знати, як ці гроші зароблять.
А тих грошей відносно небагато,
Ми жебраками є і там, і тут.
Італія не звикла дарувати:
Тобі за мінімум – на максимум покут!
Дружина тяжко гроші заробляє,
Щоб вдома, там, сім'ю прогодувать,
А чоловік з коханкою їх прогуляє,
І їм на наші біди наплювать!
Ламається усе: сім'я, здоров'я,
Чужіють діти, гине в хаті лад,
Але кидає люд Україну поголовно,
Заробітчанкам вже нема шляху назад!
В італіях нас безвість зустрічає,
Ще добре, що у них є харітас **,
А в Україні – в спину нам стріляють
І брудом обливають щедро нас.
Тож спробуйте і ви, кому охота,
Долари за кордоном зароблять,
Пізнаєте сповна «солодку» цю роботу,
Тоді ви нашої захочете співать.
Передній край тут в битві за життя,
Не медом мазана тяжка робота,
Життя кладемо ми за діток майбуття.
Вперед, жінки! Ми – арештантська рота.

2004 р.

* Страньєри – іноземці

** Харітас - милість, їдальня для бездомних

ПАРАЛЕЛІ

«Мої кохані, милі вороги!» –
Безстрашно так сказала Ліна.
О, Боже милий, мій благий!
Тепер і я сказати так повинна.
Катюги з неї випивали кров
В соціалістичній «вільній» Україні.
А я щоденно чую нелюбов
В Італії, де наших півкраїни.
«Гантелі й штанги», «турніки» – це муки,
Щоденні муки рабського життя.
Німіють від роботи мої руки,
І плаче серце серед італійського сміття.
Підняти очі – як підняти штангу
На пику недруга, пихату і дурну.
Отак би й утопила падло в ванній,
А я лиш мовчки спину гну...
Хоч гну я спину, та не гну я душу,
Як цього би хотіли в нас і в них.
В чужій країні заробляти мушу,
Подалі від своїх катів лихих.

09.11.2004 р.

Мене нема. І я не скоро буду.
Загнала в кут нужда, як чорна ніч.
Та Україну-матір не забуду,
Хоч вигнала вона мене із дому пріч.
Душа німа, і серце кров'ю сходить,

Як чую річ чужинську я щомить.
І голова ніяк спокою не знаходить,
Не маю ліків я до рани, що болить.
Вони і я. Їх тьма, а я – єдина.
І щосекунди мушу їм протистоять.
Вони – Італія. Я – бідна Україна,
Яку ніякими тортурами не взять.
У мене є мета. Вони спливають жиром.
Як тяжко за копійки їм служити.
У сонячній тюрмі з-за ґрат на сонце зирить
І спокою не мати ні на мить.

2004 р.

Італія, Італія! – Країна для народів,
Що з усього світу з'їхались сюди.
У пошуках багатства і свободи,
Рятуючись від власної біди.
Молдовія йде пішки через гори,
Кидаючи «доходити» слабких,
Вся Африка перепливає море
Ми – кландестіни*. Нас багато є таких.
Лише католики й поляки у фаворі.
Їх папа Павло Іоанн пригрів.
Напевно, день і ніч молився у покорі,
Щоб обминув їх Божий гнів.
Італія, Італія – країна для народів,
Твоя краса антична, вічний Рим.
Та й тут живий на чорно-білих поділ

* Кландестіни – поза законом

Бо, видно, Бог створив цей світ таким.
І що знайшли ми? Раю й тут немає.
Лише нужда і праця день при дні.
Додому, ой, не кожен тут вертає
Багатим і на білому коні.

2004 р.

НАДІЯ
(Лист сину)

Роботи знов нема, хоч є і віза,
Моя голодна муза теж мовчить.
Ніякі рими в голову не лізуть,
Коли у тебе в животі бурчить.
На п'яці Бра нема тепер нікого.
Періщить дощ, неначе із відра.
Коли б ти, сину, знав, яка моя дорога!
Та все ж слабка надія не вмира.
А дні минають в пошуках роботи,
Уже знайшла дорогу в харітас.
Якби ти бачив, скільки тут голоти!
Далека нам Італія турбується за нас:
Дає нам їсти-пити, переспати.
І знову йти на п'яцу Бра стоять.
Робота не прийде – роботу слід шукати –
Її не кожен італієць може дати.
А з наших, хто дає роботу, – правлять гроші
За місце, де заробиш – так завжди.
Неписаний закон ввели «людці хороші» –
Нема, щоб дарма врятувати від біди.
І все це люди – все це християни,
Все православні, чорт би їх забрав.

Вони тебе застрілять без нагана,
Аби лиш в лапи ти до них попав!
Ну та не всі такі – чого грішити,
Не всі згубили сором у чужім краю.
Христос заповідав нам ближнього любити,
Як Бога, як ти любиш матінку свою.
Отак ми і живем: що далі, то страшніше,
Не знаю, чим оце скінчиться все.
Обсіли думи, одна одної чорніші,
Та ще жива надія:
Ну, а може, пронесе?

10.11.2004 р.

На переднім я краї
В боротьбі за життя.
І ніхто з нас не знає
Про своє майбуття.
Чи то зі мною є насправді,
Чи то наснилося мені?
Так, ніби сон здійснився давній,
Що я скитаюсь в чужині.
Минаю я міста і села,
Як той Вселенський Вічний Жид,
Моя дорога – невесела
Серед покійників й сновид.
І друзі всі мої далеко,
Хто ще залишився в таких,
Нових знайти мені нелегко
Серед далеких і чужих.

25.12.2004 р.

Моя тюрма – тюрма незрима,
Нема решіток і дротів.
Тяжка неволя – незносима!
В чужому краї – й поготів.
Нема куди піти і ні з ким говорити.
Не хочеш жить серед життя руїн.
Твоя покута – все переробити
В оселях цих нездалих господинь!
Зів'яну я, як квіточка в пустелі,
Коли почну їм душу підставлять.
На те бурчання слід плювати в стелю,
На балачки уваги не звертать.
А хворе серце не виносить глуму –
В секунду починає тормозить...
Занадто чорні у мене сьогодні думи,
Так, «ніч» на «день» пора перемінить!

25.12.2004 р.

Вокзал, вокзал! Ох, як же вас багато!
На всіх вокзалах вже не побувать
Мені вокзал тепер за рідну хату,
Є де умитись, з'їсти щось і холод переждать.
«Нон че лаворо!» – і мандруєш далі,
Як той Сковорода, із краю в край.
Як же втомили мандри ці тривалі!
Шукай і заробляй, терпи і заробляй.
Ночера, Рим, Венеція, Верона.
І Мантова, і ще багато місць пройшла.

Нехай помилує мене Мадонна,
Щоб я одне спокійне місце віднайшла.
Так, Мантова для мене – рідна мама:
Джардіно-скверик, почта, харігас,
Де в церкві Сен-Сімонє нас навчали.
І Божий храм позичили для нас.
Суора К'яра – матір для бездомних,
Що звідусіль зібралися сюди.
І погляд тих очей, поваги повний,
Давав надію, хоч і не завжди.
Є що згадать, про що і написати
Під стук коліс вагонних: так-так-так...
Все добре іншим людям передати.
В переказах, у віршах, у піснях.
А написать про що завжди знайдеться,
Коли є в серці що, і в голові.
І якщо хто додому не вернеться,
Щоб пам'ятали там про нас живі.

Грудень 2004 р.

Ой, болить душа, болить!
Не втихає ні на мить.
Я не сплю, не їм, не п'ю –
Силу трачу тут свою.
На чужих людей працюю,
Ані рук, ні ніг не чую.
Заробляю копійки
І для сина й для дочки.
Що зароблю – все для них –
Найрідніших, дорогих.

01.05.2005 р.

Живеться так, як пишеться мені,
А пишеться так, як мені живеться.
Стою на варті я щомиті день при дні,
Але життя покращить не вдається.

01.05.2005 р.

Я зупинилась у своїх бажаннях,
Не хочу вже нічого у чужім краю.
Коли закінчатся мої поневіряння?
Коли побачу Батьківщину я свою?
Уже пройшли у них свята веселі.
Зоря Верони закотилась аж на рік.
Залишились в учора і базари й каруселі.
Клопочеться в трудах маленький чоловік,
«Страньєрів» розігнали перед святом,
Щоб не було тут зайвого сміття.
Бажання є! Усе покрити матом!
Та й це не в силах поміняти нам життя.
Куди підеш? І що ти робиш? –
Вдаряє в душу черевик.
Здоров'я тане, і болячки лиш заробиш,
Що втратив – не вернеш повік.
На п'яці Бра нема тепер нікого
Хто уцілів, пішли даремну каву пить.
Знайома і мені щоденна ця тривога
У боротьбі за виживання кожду мить.
Минули їх свята, а наші – на порозі:
Кутя, Різдво, Колядки, Новий рік!
А в нас немає свят, а ми усе в дорозі,
Тут натерпілись ми скитань на цілий вік.

04.01.2005 р.

У ХРАМІ

Прекрасний храм і співи херувимські
Вітають знов Воскрешення Христа,
А в храмі цім – мадонни українські
Від молодих до тих, що вже в літах.
Ох, скільки ж нас! Я стільки й не чекала
Побачити відразу в храмі цім!
Яка ж біда в дорогу нас погнала,
Примусила лишити рідний дім?
І ось ми тут, у храмі італійським,
Зійшлись на службу Божу лиш на день.
На рідній мові, а не на чужинській
Послухать хор Божественних пісень.
Нерідні стіни, але рідна мова.
І рідний голос панотця дзвенить.
Вона мені тепер – всьому основа,
Що дух мій піднімає хоч на мить.
Тяжкі вериги я втомилась нести
За ті роки, що я отут одна.
Як ностальгію важко перенести!
Душа тут нею випита до дна.
А в храм прийдеш – і знов душі обнова,
Молитва Богу, щире каяття...
Й готова я вериги нести знову –
Була б любов і Боже співчуття.

02.05.2005 р.

Акації цвітуть на Лунгоф'юме,
І всипана пелюстками земля.
Я сповнена до краю цвітом-шумом,
В душі метелиця весни гуля.
Ні, не чекала в осінь швидкоплинну
Упасти в шквал буремних почуттів.
Після весни не в пору знов зима прилине,
І дай, Господь, щоб хто тебе зустрів!
В снігах одному як печально брести,
Вітри колючі у лице стрічать,
Тягар життя як непосильний нести
І вічну самотності печать?

15.05.2005 р.

ЛИСТ ДО СИНА

Дякую, сину, за Бога,
Що передав ти мені.
Ми маєм різні дороги:
Ти – вдома, а я – в чужині.
А Бог на все споглядає
Й ні слова не мовить, ні.
Він милує і карає
Не так, як хотілось мені.
Знедолений терпить муки,
Нужду терпить день при дні.
А ситому й карти в руки –

Він завжди сидить на коні.
А Бог твій гарний, сину.
Роботи багато там.
Та він портрет, не людина.
В нім дуже мало Христа.
Христос був столяр, рибалка
І руки мав міцні.
Людей міг любить палко –
Про це говорить не мені.
Він зріс у робочій родині,
Жив поміж простих людей.
І славлять його й понині
За мужність триматись ідей.
Тут – зніжені руки дитини,
А погляд гнівно-сумний.
Такий отут Бог – людина.
За ним його Хрест Тяжкий.
Так, хрест – терпіти муки
Заради чийогось буття,
Прощення – нелегка наука,
Як і любов, співчуття.
Твоя Ікона зі мною,
Вона несе Благодать.
Щоб ми могли із тобою
Добро і любов пізнати.

28.08.2005 р.

1 ВЕРЕСНЯ

Вже Перше вересня. Осіннє свято
Тривожно-радісно у грудях забринить.
Всіх діток радо прийме школа-мати,
«Розумному, і доброму, і вічному» навчить.
Літа-літа..., як блискавка, майнули.
Минулому немає вороття.
Та я життя шкільного не забула,
Бо школа – це і є моє життя.
Привітний клас. Дитячі очі милі.
Серйозному навчались жартома.
О, скільки ми всього переробили!
А скільки виставок! Числа нема!
А потім... Потім враз усе розпалось.
Свої буржуї жити не дали.
Перебудовою мерзота ця назвалась –
На дно одні із перших вчителі пішли.
Зарплати не дають – грошей на всіх не стало,
Півроку на роботу ходимо «за так».
Бунти і мітинги допомагали мало –
Роби рятунок сам собі, бідак!
Згадали досвід поколінь минулих,
Як їхали із дому бідняки.
«Америка! Італія!» – ця думка промайнула,
Та їхати без грошей не з руки.
Ніхто не візьме дарма у дорогу,
Шукати мусиш, чим би заплатити.
Не закінчились – почались тривоги,

Прийшла прощання невмолима мить.
Чуже життя – це нелегка наука,
Без мови, без роботи починають.
Але людина – загадкова штука!
Всьому навчитися, досить настрахатъ.
Навчить життя не гірше, ніж удома.
Руками голими тримать гарячий прут.
Напам'ять вивчила слова, раніше невідомі,
На дві вітчизни живемо – і там, і тут.
А вдома осінь щедро наступає...
Серед димків копають люди картоплі.
А я сиджу в тюрмі – свободи я не маю.
Я – раб чужих людей. Не кращі і свої.

01.09.2005 р.

Очима – в землю я, зате душею – в небо,
В високі гори, в ясний краєвид,
Здається, більш нічого і не треба!
От ще б не бачити ненависних сновид,
Не чути їх повчань мерзенних,
Не відчувати потайного зла,
Не знати марних клопотів щоденних.
У клопотнечі цій чотири роки провела.
І ще не знаю, скільки треба жити,
Щоб витягти дитину із нужди.
У світі цьому за усе треба платити,
Але тягар страшний, коли платиш – ТИ.

VERONA, VERONA! CASA DI GIULIETTA

I

Верона, ох, Верона! Місто-фея,
Куди там Мантові, хоч славна і вона.
Багатолюдні і стрімкі твої бродвеї.
Свій Ладіже повільно лук згина.
Мости, місточки, порте і портоне
Всі в'їзди-виїзди узяті на гаплик.
Була колись ти неприступною, Вероно,
Але твоя твердиня нині перейшла на пшик.
«Кастелло Веккйо»* – ось рови і мури.
Читала я малою у книжках
Про замки, підземелля і торттури,
Про лицарів, їх подвиги, славетні у віках.
Ходжу тепер сама по замках і палацах
І споглядаю вічну їх красу
У дні, коли я вільна від важкої праці.
Дивлюсь на їх культуру і свою до них несучу.

II

Топчу я землю, де родивсь Вергілій.
Да Вінчі, Данте, Рафаель творив.
Щодня минаю п'яццу,** де любились
Джув'єтта і Ромео – час їх не згубив.
Рожевий мармур стелять нам під ноги,
Маленький дворик обіймає площ.
З усього світу тут зійшлись дороги,

* Кастелло Веккйо – старий замок

** П'яцца – площа

Хоч це не Рим, а провінційна глуш.
Джульєтта вийшла з дому – і завмерла вічно.
Блищить відполірована руками права грудь.
Наївно вірять ті, в любові хто немічний,
Що мацання грудей їм щастя принесуть.
Залиште тут свої даремні сподівання,
Бо грудь Джульєтти щастя вам не принесе!
Створіть самі удвох своє кохання,
Отак любити – треба вмерти перш за все.
Ромео, друже мій! Почни вендетту,
Коханий муж, для неї кращий всіх людей,
Повстань з могили, захисти Джульєтту,
Не дай торкатись тих беззахисних грудей.
Вона лишень твоя, хоч і належить світу
Історія, що розповів давно Шекспір.
Одну її, лише одну її любив ти,
Свою маленьку вічно юну донну всіх віків.
Тут брат її на шпагах бився із Ромео,
І звідси в Мантову Ромео утікав,
Рятуючись від лютої вендетти.
Що так скінчиться все,
Один Господь лиш знав.
Могила тиха, мало не забута,
Де спочиває прах нетлінний двох сердець.
Лише хоругва «Томба ді Джульєтта»
Нагадує усім печальний їх кінець.

III

Арена ді Верона, цирк-арена,
Арена – Колізей, красива, наче Рим.
Це праці рабської величнеє знамено,
Що двадцять сотень літ

Стоїть собі німим.
Колись гула боями ця Арена,
Тут гладіаторів лунав останній клич,
Тут перших християн
Згинали на коліна.
Від диму спалених
Тут день ставав за ніч.
Сьогодні іншим цілям
Служить ця будова:
Весну і літо тут лунає спів.
Для опери відроджена Арена знову.
Ну молодці Веронці! Рим так не зумів.
«Розваг і хліба!» – Клич живий і нині.
Розваг доволі, хліба – не щодня.
Лише за себе кожен думати повинен.
Людина для людини – вовк!
Ну й дорога платня.
Вероніка з Верони – Віра з України.
Вероніка з Верони – це сьогодні я.
Ох, як далеко я сьогодні від родини!
Пов'язане з Вероною тепер
Моє життя й ім'я.

IV

Марія ді Лурд. Сантуарій.
В католиків своїх святих доволі:
Святії-santi кожен день на рік.
Але хто б знав, яка була в них доля?
Так жити, як вони, не зміг би чоловік.
Терпіть нужду за віру
І стирчать на палі,

Бути повішеним ногами догори...
Ніхто із них не знав, що буде далі,
Вони жили так, бо інакше не могли.
І от тепер – святі, їм поклоняються народи.
І сантуарії їм ліплять по усіх святих місцях.
Ні, незбагненна для мене людська порода:
Спочатку тебе вб'ють,
А потім ти – на небесах.
Ох, люди-люди! Ниці і великі.
Смішні і страшні разом водночас.
На цій землі непросто бути чоловіком..
А бути чоловіком, хоч-не-хоч,
Все ж мусить кожен з нас.

SCUSA MI, ITALIA

Пробач мені, моя чужа країно,
Що я тебе так пізно зрозуміла.
Пробач, тоді тебе я не любила,
Я – не могла любити через силу.
Я ніби і жила і не жила
В краю, куди недоля привела.
Роки покути, муки й забуття
І наше покалічене життя
Серед твоєї середземної краси –
Пробач мені й образи не носи.
Ти – гарна, ти – прекрасна, пречудова,
Найкраща в світі мелодійна мова,
Прошютто котто е prosciutto crudo

І найгуманніші у світі люди.
Твої величні гори і ліси,
Земні простори, сповнені краси,
Озера голубі й безкрає море...
Якби ж то не людське одвічне горе,
Що випхало мене на чужину,
Як бранця на смертельну війну.
Твої сири і піца пресмачна,
І келихи ігристого вина,
Коломби, панатоне, виноград, –
Ну не земля, а райський сад!
Міста і села, Альпи до небес.
Твої простори сповнені чудес.
На що не глянеш – супер! Ідеал.
І спогадів накрив дев'ятий вал.
Мені здається, аж тепер люблю
Етрусську історію твою,
Імперію античну, вічний Рим,
Що на віки лишився молодим,
Твій обрис: напівострів-чобіток,
Де на Сицилію націлився носок.
Мій італійський спогад, щем і біль,
Моя любове пізня, що на рану сіль.
Мені Вітчизною могла ти стати,
Якби не син і Україна-мати.

22.02.2016 р.

ПОДЯКА «ЕКСПРЕСУ» ЗА «ЗМІСТОВНУ ПРЕСУ»

Сатирична поема-відгук

Для вас, «Експрес», деталь демонстративна,
Не знає грішна права, що друкує ліва?
Шукайте голови, хоч трохи послідовні:
Повіями в країні вщент лікарні повні.
Путани євро в Україну вам не понесуть:
Зароблять що на трасах, там, і прої...ть!
І не «про секс і мафію, і піцу...» –
Пишіть достойно про вкраїнську молодицю.
Це на її горбу, сльозах, терпінні
Вже 20 років держиться розбита Україна.
А, зрештою, багато що б сказала,
Що з України мізки по світах порозбігались.
Щоб у вогні пекельнім не варитись,
А мати змогу розвиватись і творити.
Не скоро їх ще калачем заманиш в Україну,
Хіба що «банда й К⁰» у рай полинуть!
А так, гродецькі залишилися
Й з ними присні в штаті.
Отож, «творять», що можуть,
Та на путнє щось нездатні.
«Експрес!» Подумайте про власну честь.
Щоб у людей, що вас іще читають,
Не піднімалась дибом
На загривку шерсть!!!

Верона, 17.01.2011 р.

ПАНІ ГРОДЕЦЬКІЙ, І НЕ ЛИШЕ ЇЙ
Від українок в Італії від Аости до Сіракуз
сатиричне послання

До циклу статей п. Гродецької
«Експрес», грудень, 2010 р., Львів

Ще запорізькі козаки
Писали лист турецькому султану.
А ми, українські бідаки,
Даєм отвіт всім холуям й путанам.
Нагородила про жінок нам панія Гродецька,
І обваляла у лайні нас, як свиня турецька.
Ну, та народ наш не у тім'я битий –
Він все прекрасно вміє розуміти.
Завдання в неї – брехні плести,
Руїни й біль в серця жіночі нести,
Брехню на вуха вішати старанно.
Але, на щастя, цій свині
В гною лиш ритися дано!
Безверха панія Гродецька!
В тебе, напевно, їде стріха.
Таке буває попервах із тим,
Хто тільки що приїхав.
Від вражень – кругом голова,
Усе здається райським садом...
Але це тільки попервах,
Поки не стала доля задом.
Тобі наглоти не займають,
Щоб обплювати всю громаду.
Так можна і перо зламати
Й наткнутись передом і задом.

Твоя мазня – це підла зрада
Отих нещасних півсиріт,
Що залишили рідні стіни
І геть поїхали у світ,
Щоб дати хліба кус дитині.
Твоє стервознеє єство
Не в силах примиритись, видно,
Що комусь з наших повезло.
Тобі ж, як бачиться, завидно!
Ну що за діло до того,
Яка у наших дам дорога?
А порадіти за когось?
А «жабу» задавить незмога?
Я не здивуюсь, їй-же-їй,
Коли тобі в парку в Болоньї
Здеруть труси і надають
По голім заду в два бастоне*.
Чого ти лізеш у чужі постелі?
Як ні про що писать –
Плювала б краще в стелю.
Коли в тебе така фантазія нестримна,
Пиши нам про своє життя інтимне.
Нам покажи свої здобутки сексуальні.
Розглянемо і ми твої фаченди** :
І анальні, і вагінальні, і оральні.
Тоді й оцінимо, яка ти в нас писака геніальна,
Коли кар'єру починаєш із постелі,
То, певно, мітиш у нові «Еммануеле»?

* Бастоне – кий, ломака, ключка

** Фаченди – справи, діяльність

А поливати брудом всіх землячок,
На осуд світу витягати все з людських значок
Отих жінок, які тебе пригріли?
Такій гадюці краще б зразу голову розбили!
Ти, «пташечко», життя цього не знаєш.
Та прийде час, по цих стежках
І ти прошкандибаєш!
Твоя пора ще, видно, не настала,
Щоби і ти сповна
По харітасах юшки насъорбалась.
Тоді й напишеш правду про заробітчанок,
Як закривавлять і твої душевні рани.
Тобі ще душу не роз'їла ностальгія?
Не плачуть діти, що про маму лише мріють?
Ще чоловік зароблене з коханкою не пропиває?
І хата – пустка сиротою не вмирає?
Чи, може, в тебе серце з каменю – не з плоті?
І так тобі писати наказали на роботі?
Тебе купили так, як юду,
І, як юді, заплатили?
Так Бог тобі суддя!
Хоча сама ще рано мітиш в судді,
Тобі не страшно, що про тебе скажуть люди?
(Але нема суда людського для паскуди).
Жінки Болоньї! Задля самооборони
Владнайте долю їй, як в білої ворони.
Хай ходить між людей німим ізгоєм –
Не дайте їй займатись писарським розбоєм!
Тавро мерзотниці не змить тобі довіку,
Убога писарко, моральна ти каліко.
Ще проклянуть тебе усі робочі люди,

Яких ти увела у бруд облуди!
Яке мурло тебе сюди послало?
Щоб ти у пеклі цім над нами насміхалась?
Ти своїй пані каву наливаєш,
А потім морду в маску устромляєш?
Дивись же, падло, щоб твою смердючу душу
Разом із маскою не сполоснули під кривавим душем
Оті нещасні бабці безпріютні.
Що давно блукають в чужині – забуті.
Свої пани так пенсії зробили,
Що вижити удома їм несила.
Немає вибору – ні вмерти, ані жити...
Хіба що за квартиру заплатити.
Об'їдки підбирають в харітасах...
Держава тричі вкрала їх запаси.
Собі на похорон бабусі відкладали,
Та вмерти не дали –
Із дому геть погнали.
Чиновникам і «гробових» замало стало.
Тепер блукає бабуця, мало не столітня,
Як прибиральниця, як «компанія безотвітня»
По італійських чистих непривітних хатах,
Бо в Україні вижити нездатна.
Кого отут терзати?
Для чого в душу нам плювати?
Розбиті сім'ї?
Так розбита і держава!
До цього часу на своїх зарплатах
Ми її тримали.
Десятки років на зарібках поза домом –
Це означає – жити між Гоморрою й Содомом.

Чорнобиль бахнув – мільонам рак забрав життя!
А хто не вмер – тут оперується й шукає забуття.
Гуляти не гуляє – сил не має.
Лиш гроші заробляє і додому відсилає.
Бо знає: що ніхто не порятує і не привітає,
Лише болотом закидає якась гидота,
Що перо в руках тримає.

Ох, українці!

Були і є ми «чухраїнці»! –
Зачухане тупе бурмило,
Що не в своє корито
Пха свиняче рило.

Далеко до Європи нам ще рачки лізти!
Свої держиморди все хочуть випити і з'їсти.
Та в рай вони не попадуть
Й з собою на той світ всього не заберуть!

До демократії ще далі братись.
Ми лиш уміємо в чужих трусах копатись.
Та біль людський на глум загальний виставляти.
Хіба для цього треба честь і совість мати?

Проблеми внутрішні безпечніш не чіпати,
Бо можуть, як Гонгадзе, голову відтяти.
Страньери здачі вам не можуть дати:
Далеко сидите. Не маєм сил дістати.

Обурення жіночої громади
Не в змозі я словами передати.

Цей ляпас від нікчемної панінки
В лице отримати – не вперше українкам.

Безверха дунька, що пустили до Європи,
Замість сказати, чого ми тут, –
Так заголила жопу!
Мабуть, замовники їй непогано платять.
Шановні! Емігрантки зрозуміли натяк!

Про нас ще Кучма розповсюдив байки
І опустився до брудної лайки.
Тепер нова волинка зазвучала!
Але, повірте, це все нас дістало.

Ми зрозуміли, звідки вітер віє.
Але нехай же і замовник зрозуміє,
Що українки лиш тоді вернуть додому,
Як в Україні заживуть всі по-новому.

І не злодії і повії будуть править –
На перше місце слід закон поставить.
І жити чесно від шевця до президента,
Нам повернути наші дивіденди.
На рідній мові розмовляти,
Жить не в зграї,
Нам дати вільно дихать
В ріднім краї.

Турнуть хапуг-сусідів, що нас данню обложили,
(Вже й правнуків майбутнє заложили),
Отож, подумайте, замовники, добряче,
Раніш, ніж піднімати гвалт собачий.

І на здоров'я, що вдовиця пару підшукала!
Вона когось убила, а чи щось украла?
Під церквою не простягає жменю
І ні в чию не загляда кишеню.
Працює чорно, день і ніч закрита.
Навіщо ще її у спину бити?

У Філіпінах на свята різдвяні
Від «боїнгів» кладуть в аеропорт покров багряний:
Заробітчанок зустрічають, як героїв,
Що в економіку валюти вносять мільйони.

А вам у них учитись, недоумки,
І бути вдячними за ті торби і сумки,
Що їх щотижня пруть до України
Шофери наші в бусах без упину.

Не мільйони-мільярди ВВПе
Рабиня-кландестінка в Україну пре.
І що ми бачим?
Де та вдячність?
Не килими – лиш брех собачий!

«Спасибі!» – від вкраїнської громади
Тобі, «Експрес». Були читати «раді»!
Надалі думайте, панове-журналюги,
Як вберегти жіноцтво від наруги.
Ніде від італійців за десятки років
Не чули і не бачили подібних кроків.
Їх людяність, їх гроші, допомога
Для нас, рабинь, – спасіння, як від Бога.

Тому в Італіях сидять роками
Дружини, доні і бабусі, й мами.

Ми «щиро вдячні» урядам й писакам
За те, що засадили українців в б'яку.
З парламенту зробили ринг для бою
І розважають світ державним мордобоем.

Тепер закони ніколи приймати –
Спішать сусіду-депутату в морду дати.
Населення по світу розігнали,
А хто лишивсь – побори доконали.
Економічну допомогу розікрали,
За безцінь фабрики й заводи попускали,
Квартирну плату й ціни до небес догнали ~
З народу десять шкур уже зідрали.
Тепер проблеми сексуальні вас розхвилювали?
Раніш, ніж обливати брудом емігранток,
В країні нашій наведіть порядок.
Лиш через їхню працю і терпіння
Сяк-так ще виживає нове покоління.

Їх діти навчені і не обдерті,
Є все, щоб з голоду не вмерти.
За все державі треба заплатити...
Зробіть же, щоб і в Україні можна було жити!

Щоб не в Італіях і Аргентинах
Скитались українці по чужинах,
Щоби жили і заробляли в Україні
І спати йшли у ліжко до дружини.

Тоді і демографія підскочить до небес,
Тоді й до нас докотиться прогрес!

То й буде з ким майбутнє будувати!
А зараз – годі у труси нам зазирати.
Й продажних курв-сексоток підсилати,
Щоб волю до життя у нас і тут зламати.

Німий народ в покорі легше так тримати?
Голодний, на колінах, він не годен голови підняти?
Але даремно сподіваєтесь, панове,
Що люди стерплять й повезуь всіх «нових»
На своїх плечах прямо в рай.
Аякже! Зараз! Ширше рота розкривай!

Господь – не фраєр! Не своє – віддай!
Історія і вас змете на край,
Так, як уже не раз усе сміття згрібала.
Шкода, що ви підручників у школі не читали!

Отож, панове, «напівджентельмени»,
Для опусів своїх знаходьте
Більш достойні теми.
Наприклад, як прийнять закони в Україні,
Щоб вільно в'їхати і виїхати людині.
На митницях не вимагали «взятку», –
Привчайте і бандитів до порядку.

Читайте пильно зарубіжну пресу,
Розширте коло інтересів.
І книгу «У чужій постелі» на ніч прочитайте
Та сліз невольниць-поетес не обминайте.

Подайте руку допомоги
І поклоніться всім нам в ноги!

Про нашу не турбуйтеся мораль:
Для вас вона – за горизонтом даль!
І нашу цноту зачіпачь не треба –
До неї так вам, як сірку до неба!

На місяць повний виє, гавкає, стрибає,
А ясний місяць, знай, у небі сяє.
Він на виття сіркове не зважає,
Собачий гавкіт його не лякає.

З жіноцтвом кланяється вам усім –
Від чоловіцтва – анонім.
Пограти в секс немає де і нема із ким:
Дружина й ліжко в Україні,
А я один тут на чужині.
Щоб секс-потреби вдовольнити,
Сам себе мушу обслужити.

Ба! Якщо панію Гродецьку де побачу,
То з радістю її добряче відсексачу.
Нехай не бреше, як сірко з-за тину:
Не їй судити емігранток-українок.

Страждання всіх невольниць не списати,
І людські сльози тут до купи не зібрати.
Якби їх всі в єдине море злити,
То всіх песиголовців України можна утопити!
Сказала від усіх, за кожную нашу жінку,
– Вероніка, веронська українка.

Я не поет. І бути ним не хочу,
Але коли пером мокриця
Нищить честь мою – не змовчу!

Змордованих, із кляпом на вустах,
Ногами луплять нас у пах.
Не час шукати шпагу чи рапіру,
Щоб дати здачі по ошкірених зубах!
Обух згодиться і Шевченкова сокира.
Не піддавайте, ситі й товстопузі,
Жінок трудящих глуму і нарузі!

Перед навалою смертельних ворогів
Народ за лічені часи будови зводив:
Копав рови, зривав мости, шляхи, заводи...
І муляр в кладку для фортеці перли не шукав –
Який кидали камінь в руки –
Він такий і клав.
Було б міцне, тримало б оборону,

Щоб стримать ворога – не проворонить.
Отак і я: слів вишуканих не збираю,
Слова, що діють, що кричать,
В цей твір вкладаю.
Отож, звиняйте, ви, супер-естети,
Що не класичні рими
Й не стрункі сонети.
В роботу я беру колюче слово
І з ним на захист власний стаття готова,
Хоч слів багато є гучних напоготів.
Лиш час покаже, хто лишень сказав,
А хто для України доброго зробив.

17.01.2011 р.

РОЗДІЛ III
Гроно калини

ЖНИВА

У дружньому колі справляю свої іменини.
Свій вік завершаю достойно на грішній землі.
Зробила квартиру, зростила для світу дитину.
І сироти-дітки водила за руку малі.
Тридцятьок років відстояла на вахті у школі.
Не просто стояла – з нічого творила дива.
Як сіялось важко! А добре зростало поволі.
Не встиг оглянутись – життєві настали жнива.
Ще десять років пройшли у чужинській неволі.
Як випекла душу їдуча гірка чужина!
Немає для мене, повірте, тут більшого болю,
Ніж знати щомиті, що я між чужими одна.
Лише ностальгія-каналья зі мною –
Пускає із серця гарячою цівкою кров.
І що переможе у нашому з нею двобої:
Бажання зарібку чи до Вітчизни любов?
Якщо і грішила – гріхи ці були мимоволі,
Хай Бог забере ці гріхи назавжди.
Можливо, була я достойна і кращої долі...
Скажіть мені, хто з нас життя борозну не кривив?
Хай кине в мене одним з перших свою каменяюку,
Та хай пам'ятає, що також з гріхами і він!
Пройшов кожен з нас цю нележку життєву науку.
Безгрішним зостався із тисяч і тисяч – один.
Про це запитав і Христос фарисеїв,
Що жінку без долі йому привели на вбиття.
Він праведним словом відвів від гріха іудеїв,
А їй напрозорив надалі безгрішне життя.
Відвів Бог і від мене неправедну руку,
Що бралась судити мене не по мірі гріха.

Я Господу вдячна за все моє щастя і муку,
Й за те, що для мене дарована доля й така.
Тож будьмо сьогодні, як сестри, в єдиній родині,
Хай жито зелене буяє за нашим селом.
Добра побажаймо і щастя людина – людині
І чарки піднімем за нашим святковим столом.
І ще років зо сто прожити у щасті й любові,
Побачить в достатку родину і землю свою.
Зростити онуків, в Європу ввести Україну,
Прожити у мирі – за це ж бо я з вами і п'ю.
Будьмо!

Верона, 13.07.2010 р.

СЕРЦЕ МАТЕРІ

Богдани

В далекім краї на чужині
Вкраїнська жінка ломить спину.
Готує, миє, прибирає –
Для дочок гроші заробляє.
Чужим сеньйорам мовчки годить,
Як чорний віл, щоденно робить.
Ніхто ніколи не узнає,
Болить як серце і страждає!
Заплаче тихо у подушку,
Коли вночі ніхто не чує,
А вдень поскаржиться подружці,
Яку господар теж мордує.
Яку ж то силу треба мати,
Щоб вдалині роки страждати!

На муки ці іде лиш мати,
Щоб кращу долю дітям дати.
Бо в Україні чорне лихо
Народ наш добрий так обсіло!
Злодії нищать край наш тихо,
А руки їм скрутить несила.
Кохані діти, милі діти!
Для вас одних лиш маю жити!
Для вас життя моє минуло –
Ви тільки б маму не забули.

20.03.2005 р.

ЮВІЛЕЙ Г. М.

Красива жінка – Ганна з України
В Італії справля свій ювілей.
Далеко від коханої родини,
Та в колі близьких і далеких їй людей.
І хай це свято посеред дороги,
Біля вокзалу, в сквері, між людей,
Все ж ми на інше заслужили в Бога –
Приймати вдома за столом гостей!
Ми п'єм за тебе, рідна, за Людину,
За твої роки, що втікають, як вода.
І хай в цю ясну і погожу днину
Навік з тобою розминеться вся біда.
За горами, за синіми морями
Лишили ми Вітчизну на роки.
«Зелені» за кордоном заробляє мама,
А вдома ждуть не всіх чоловіки!

Ганнусю, мила! Я тобі бажаю
Прожить в добрі і щасті много літ!
І знай, тебе не раз добром згадає
Той гляджений старенький італійський дід,
Якого ти поїла й годувала,
Як нібито маленьке немовля.
Ти свій шматок життя отут поклала,
Що вдаль втекло й не верне звідтіля,
Роки спадають, як листочки у негоду,
Біліють коси, важчає хода.
Ми тут працюєм на добробут свого роду,
Майбутнє ж наше плине, як вода.
Недокохала, недомилувалась,
В чужім дому в постелю йдеш одна.
Сімейне щастя на шматки розпалось,
Як в наших мам, коли прийшла війна.
Так то ж війна! А ми живем у мирі,
І їхали із дому в добру путь.
Неначе птахи, відлетіли в вирій,
З якого вже не можемо повернуть.
Цвіте весна! Навколо все буяє,
Зелений шум і щебет солов'їв –
А Ганна день народження справляє
В день перемоги італійських хазяїв.
Пробач мені за це сумне вітання, –
Такі слова, яке у нас життя.
Вернеться радість – знай – і не остання,
Як прийде час додому вороття!

23.05.2005 р.

ІДЕАЛ

Отець Макарій в ризах білих,
Як той архангел Гавриїл.
Рятує душі спопелілі,
Нас піднімає із руїн.
Козак український нездоланий
Нараз привидівся мені:
Не пан – отець у Божім храмі,
А лицар бравий на коні.
А з-під покори і смирення –
Орлиний погляд, гордий стан,
І голос, сповнений натхнення, –
Як заклик бити бусурман.
Не тих, хто сотні років тому
Вщент сплюндрували рідний край,
А тих, хто нині в нашім домі
Собі лиш роблять суцций рай.
Святий панотче! Я із вами
Готова стати й заодно
Своїми власними руками
Ту нечисть змести у багно.

Мозолюк Марії з Коломиї

Жіночна осінь тихо підступає,
Хоч зелен лист.
Й від неба синього не відвести очей,
Та літо бабине в повітрі вже кружляє
Й поверта в життя минуле ще і ще...

Пройшла крізь час та по випробуваннях,
Як сам Христос по морю, як свята.
І хоч не всі здійснилися бажання,
Та все ж не марно прожила літа.
Як же непросто із одним крилом
Летіти одинокою над світом!
Та сили вдосталь мала втрату подолать –
Тепер з Італії із маминим привітом
Ти дітям можеш ще і гроші передать.
Міцна сім'я, і діти вже у силі,
Серед подруг ти – перший чоловік.
Живи і далі так, гуцулочко Маріє,
Господь пошле хай щастя й довгий вік.
Подруга, поетеса ніжна і лірична,
Душа компанії, тобою гордий рід:
Хороша господиня, Берегиня вічна,
Авторитетний генерал каструль і сковорід.
А ми, твої гурмани, завжди поруч,
Оціним щиро всі твої борщі і пампушки,
Спасибі від душі тобі говорим
За труд твій щедрий всі оці роки.
Італія – не матінка кохана,
А «duga»* мачуха для кожної із нас.
А ти, як мати, для подруг жадана,
І щедро віддаєш нам сили й час.
Отож, вітаєм: ще раз, ще раз, ще раз
Із днем народження, подруго дорога!
Злітай до зір в житті і мріях терни через
І зоставайся вічно молода!

09.10.2010 р.

* *Duro* – твердо, жорстко, важко

Паші в день народження

Роки кружляють, як сніжинки в снігопаді,
Життя несе нас стрімко, як лавина.
І ось вже більш як півстоліття ген позаду –
Святкує наша Паша іменини.
Здається встигла за цей час багато:
Дітей зростила, внука підняла.
І потихеньку стало забуватись,
Крутенько стежка вгору як вела.
Це лиш спочатку важко підніматись –
З гори життєвий віз швиденько понесло.
Але приємно в день такий згадати
Усе найкраще, що життя дало.
Одна гірчинка душу непокоїть:
Далеко хата, діти, чоловік.
Розлука з ними – рана, що не гоїть,
Тож не забути нам цього повік.
Але де дітися? Біда загнала в лузу,
Неначе шар. Висиш, поки не б'ють.
Роботу чорну, як тяжку обузу
Через «не можу» тягнеш, – Гроші-то дають!
Пошли нам, Господи, і щастя, і удачу,
Пошли здоров'я, силу і любов!
Нехай удома зміни йдуть на краще,
А ми потягнемо ярмо ізнов.
Тож іменинниці в цей день бажаєм
Терпіння – море, грошей – цілий міх!
І небеса, і сили всі небесні закликаєм

Послати радість їй, щодень веселий сміх.
Бажаємо, щоби твої пани заморські
Машину відвалили з царського плеча.
Пора уже забути про обноси
І про дірки, що роздають від калача.
А як серйозно, ми тобі бажаєм
Скоріше повернутись в рідний дім,
Де так на тебе всі чекають,
Й щасливо півстоліття ще прожити в нім!
Італія хай в згадках застається,
Наш гурт «Калина», в ньому голос твій.
І якщо вірш цей тобі в руки попадеться,
Згадай же нас і час ясних надій!

Верона, 21.10.2010 р.

Орисі в день народження

Чужина, чужина, чужина...
Забирає всі сили вона.
І ніхто з нас, повірте, не знає,
Коли в дім свій назад завітає.
Тож бажаю скінчити всі мандри
І забути проблеми з боргами,
Заробити на старість копійку,
Щоб не вкрала держава-зłodійка.
Скільки раз нас система кидала!
Кусень хліба в дітей виривала.
Українцям за ворога стала –
За кордон зароблять випихала.

Не дають в рідній хаті нам жити,
На бандитів задушно робити
Мусить люд наш покірний, терплячий,
А так хочеться краще побачить!!!
Тож бажаю тобі я здоров'я.
І до ближнього стався з любов'ю.
Додавай собі сил по крупинці.
Щастя зичу як мамі і жінці.
Май ти десь ту наругу щоденну
І міняй свою долю стражденну.
Сили, Господи, дай і здоров'я,
Біль здолати й на ноги встать знову.
Захисти всіх нас, Божая мати,
Поможи всі негоди здолати!
Нам пошли кращу долю, удачі,
Щоб співали пісні ми іначі.
На Різдво щоб були в своїй хаті,
Щоб колядки із дітьми співати.
Щоб лиш в згадках лишилась Верона,
Хоч тепер нам вона – оборона
Від всіх злиднів, від вічних нестатків:
Тут – заробим, там – платим податки.
Ох, ти, доле моя українська!
Хай скінчиться неволя чужинська,
Макарони в тарілці по ліку,
(Не забути такого довіку!)
І робота, робота щоденна
Ради наших зарібків мізерних.
Хай сміється усім щастя-доля,
В дім наш вселиться радість і воля!

Верона, 27.10.2010 р.

ЛЬВІВ'ЯНКА У ВЕРОНІ

Упала Ганна посеред дороги,
Як той листочок з дуба восени:
Від виснаження не тримали ноги –
Ох, ці зарібки тут, будь прокляті вони!
Душею скніла, наче сива чайка,
Не мала де в суботу ночувать.
Господарі дочки так закрутили гайки,
Що не давали в домі й переспать.
От і упала – серце застогнало,
Ще добре, що дівчата тут були,
Швиденько «амбуланцу»* підізвили
І в госпіталь Ганнусю відвезли.
Ви скажете: «Тут нічого робити!
В Італії задурно гроші всім дають».
За гроші тут здоров`ям маєш заплатити –
Вже багатьох ми провели в останню путь.
Далеко дім, далеко рідна хата,
Далеко родичі, далеко чоловік.
Тут стала хвора ти і явно небагата,
І те, що втрачено, вже не вернуть повік.

*Амбуланца – швидка допомога

КАЗКА ПРО КУРОЧКУ РЯБУ

*Хатка на курячих ніжках.
Дорогій «курочці» від її «курчаток»*

У Вероні, у славній Вероні
В Сан-Мікеле, Сан-Дзено чи, може, Пароні
Славна жіночка в наймах працює
І родину від злиднів рятує.
Як же звати цю нашу вкраїнку,
Що працює весь день без спочинку?
Люся! Мила нам «курочка-ряба»,
Що так люблять її рід і баба,
Бо несе золотенькі яєчка
Й шле щотижня до свого містечка.
Макарони, цукерки, консерви,
Щоб спокійні були її нерви.
А під свято – вино й панатони,
І додому стривожено дзвонить!
Чи дійшло все, жива чи родина?
Як ся має її Україна?
І у відповідь чує кризь втому,
Що не час ще вертати додому,
Хоч без мами так сумно удома.
Та у Люсі дорога відома:
Заробляти, терпіть, не здаватись,
Всій родині підтримку давати.
Має «курочка» крила орлині.
Скруту терпить для щастя родини.
Тут стоїть на передньому краї
І сім'ю від нужди захищає.
З ювілеєм тебе ми вітаєм!
Жити в щасті-любові бажаєм!
Хай Господь наш і Божая Мати

Зможуть довгого віку надати!
Тож підніmemo келихи наші,
Щоб до сотні, й ніяк не інакше,
Дожила ти, шановна, у силі!
П'ють за це твої подруги милі.

Верона, 31.10.2010 р.

*Вірі Сабат, львів'янки,
секретарю асоціації «Мальви України»,
члену гурту «Калина» у Вероні*

Літа відлітають, ніби птахи у вирій,
Вже в коси закралась ясна сивина.
Та світ тобі все ж по-дитячому милий,
І радість приносить життя новизна.

Нелегка дорога на долю припала,
Та шлях цей обрала тернистий сама.
В далеких краях кращі роки зів'яли,
Щоб гідно й достойно прожила сім'я.

В цей день відзначаєш свої уродини
У дружньому колі землячок своїх.
Для світу – це свято – поява людини,
Це – гордість родини і мами усміх.

Людина – перлина в намисті народу,
Що землю українську мою населя.
А Вірочка – зірочка на небозводі
Для рідних і друзів щомиті сія.

І не банкомат, а дружина і мама,
Що в краю далекім рятує сім'ю.

Єдина, жадана і рідна, кохана
Такою ми бачим персону твою.

Для доні і сина ти – мама єдина,
Внучатам – бабуся, найкраща між всіх.
Для мужа коханого – люба дружина,
Що жде, коли ти переступиш поріг.

Спокійно і гідно, як істинна жінка,
Несеш свій обов'язок перед всіма.
Ти – мужня, ти – сильна, ти – справжня вкраїнка,
Такої, як ти, більше в світі нема.

На тебе хай сиплються всі благодаті,
І Ангели з неба співають тобі.
Покровом своїм захистить Божа Мати,
Господь хай дарує щасливі роки.

Пошле хай терпіння, пошле хай удачу,
«Ваканці»* довгуші хай будуть твої.
Шанують хай люди – а як же інакше.
Хай гроші великі платять хазяї.

Додому поїдеш на власній машині,
Багатства численного зичим тобі.
Здоров'я і щастя, як добрій людині,
Й вік довгий прожити у парі й в добрі.

Як будем у Львові, то в гості зайдемо,
Чарчину розіп'єм за щастя усіх.
І в застіллі тісному згадають що знайдемо
Під радості сльози й веселий наш сміх!

Верона, 20.02.2011 р.

* Ваканція – відпустка, воля

КАЛИНОВЕ ГРОНО

*Валі Петренко, Ганні Полянчук,
Марії Кружковій, Наді Харчук,
Нелі Перепічці, Оксані Нішкеєвій,
музкерівнику Юлі з нагоди іменин*

Зима-чарівниця, дзвінка, сніжнобіла!
Її дочекалась природа змарніла.
Щебечуть у вітах прудкі снігурі,
Їх грудки червоні горять, мов шари.
У білих снігах на просторах Вкраїни
Яскравими гронами манить калина.
На смак неповторна, солодко-гірка,
Мов кетяг калини – в нас доля така.
У гроно калини – жінки-українки
Докупи зібрались, у гурт об'єднались.
Гріє нам душу пісня українська,
Сили дає нам в неволі чужинській.
Славні подруги, бджілки невтомні,
В наймах надбаємо – шлемо додому.
Вік коротаємо у самотині,
Дух піднімаєм: людина – людині.
Лиш телефоном можемо зв'язатись
З домом жаданим, з рідними в хаті.
Короткі ваканції швидко збігають,
Знов нас в Італії бабці чекають.
Ждуть не діждуться їх рідні діти,
Коли-то українка вернеться служити.
Самі ж із порогу батьків привітають
І про здоров'я не завше питають.

Швидко по хаті кинуть очима,
Та й з двору тікають на супермашинах.
А нам залишають душі розбиті,
Сльози застигли, тугу за дітьми.
Мусим розрадить, втішити старість.
Жде й нас те саме: старість – не радість.
Тихо відходить від нас рік за роком.
Свято настане. Усіх з Новим роком
Тут привітає старий Санта-Клаус,
Дід Мороз з Миколаєм вдома zostались.
Верона святкові вогні запалила,
Базари гудуть, ялинки засвітились.
А що для страньєрів? Готуймо концерти!
Співаймо, танцюймо, щоб з горя не вмерти.
Хай чують і бачать нас ситі й веселі,
Про нас добру згадку приносять в оселі:
Що є Україна, красою багата,
Ми маємо людям що показати:
І одяг розшитий, і пісня дзвінка,
І руку підтримує дружня рука.
Ми молимося Богу у церкві своїй,
Господь нам дарує захист святий.
У пору грудневу з'явилися на світ
Прекрасні вкраїнки, для них наш привіт.
І Ганна, і Юля, чарівна Оксана,
І Валя, і Надя, Марія і Неля.
Радіймо із ними в їх свято веселе.
Вони народилися на світ, як зірки.
Хай довгі дарує Господь їм роки.
Нових вам досягнень, і сил, і здоров'я,
Усіх вас вітаєм, як сестри, з любов'ю.

Хай Бог вам пошле кожній долю щасливу,
Багатства, звичайно, і щастя, і миру.
Оксані хай трапляться учні хороші,
Вона їм танцює – вони платять гроші!
А Юлі я хочу в цей день побажати,
Отак, як вона, всіх навчити співати.
У Валі хай буде бабуся добріша,
Руки не вриває, як з нею гуляє,
Красуня Кружкова, ставай все гарніша!
Ганнусі від серця усі ми бажали б,
Щоб мала нас в серці, й ніде більш не мала.
Для Наді Харчук лиш одне побажання,
Щоб з дому не скоре було від'їжджання.
Щоб все поробила, щоб всього надбала,
І з нами колядки Різдяві співала.
А Нелі бажаємо сил і здоров'я!
Щоб стрілася в Новому році з любов'ю.
Щоб друга хорошого тут відшукала,
В Італії хату собі збудувала.
А ми всі у гості до них завітаєм
І дружно колядки свої заспіваєм.
Олені ми хочемо всі побажати
Купити машину й збиратись до хати.
Хай здійсняться ваші найкращі бажання
Від нас же приймайте сердечні вітання.
Хай квітка до квітки – веселії квіти!
Нехай з року в рік так вас радують діти.
Хай радість дарують, маму чекають,
На ріднім порозі її зустрічають.
Хай в згадках хороших спливає Верона
І ми в ній – вкраїнське калинове гроно.

ДВІ МАЛЬВИ

Дві мальви квітучі у нашій спільноті,
Дві гілки калини нам радують зір.
Це мати і дочка при щоденній роботі,
Мирослава й Іванка – дві донни із гір.
Прекрасна матуся гордиться дочкою,
Підтримує духом, веде за собою.
А доня вже міцно стоїть на ногах –
Це матері поміч в старечих роках.
Прекрасне ім'я Мирослава – мир славить,
Характер твердий, чоловіку під стать.
Терпіння безмежне лиш честі додати,
Коли на своєму пора настоять.
Роботи тяжкої ніде не цуралась.
Стояла, як креміль, три роки з вершком,
Село Бардоліно її добре знало:
Тягала дідуся, як лантух з піском.
Не кожна таку роботищу потягне –
Взялась тут одненька й скоренько втекла.
Не тільки терпцю, але й сили забракне,
А ти ж через всі ці тортури пройшла!
Хвала тобі, жінко-герой, трудівнице.
Твій гумор й в неволі тебе вируча:
«По годі» задерта коротка спідниця
Й півсотні в руках – як на трасі дівча!
Ну як не сміятись крізь сльози неволі?
Комічна ця сценка в нас визвала сміх.
Втрачаємо силу, роки – тяжка доля,
Українських жінок-каторжанок усіх.
Не ми заробляєм, як ти показала,
І нам тут зарібку такого нема.
Ти легко й дотепно тоді жартувала.

В нас доля інакша – не наша вина.
Удома справляла свої іменини,
А ми лиш згадали в той день про тебе.
Яка ти щаслива, між родом, у Україні
Людиною знову відчути себе.
Сьогодні між нас знову бачити раді
Тебе, Мирославо, здорову й живу.
Із днем іменин шле вітання громада
Не лиш телефоном, а так – наяву.
Бажаємо тобі довгі роки прожити,
У щасті, здоров'ї, при грошах також!
Родину свою тихо й ніжно любити
А сили на все хай дасть тобі Бог!
Ми «Многая літа!» Тобі заспіваєм,
І квіти, й дарунки до ніг покладемо,
Від щирого серця ще раз привітаєм,
І в хату українську ще й в гості прийдемо.

ДІАМАНТОВІ ІМЕНІНИ

Галині (Хмельницькій)

Дорога Галинко!
Сонячна краплинко!
Шлем тобі вітання щирі.
Зичим жити в щасті й мирі.
Щоб твої роки минали –
Добре й вічне дарували.
Живи, твори, працєю
І сій добра зерно.
Життя таке будуй,
Як Господом дано.
Гордись своїми ти літами,

Що прожила їх щедро, плідно.
Ти поряд крокувала з нами,
Жила, щоб виживали рідні.
Труд щоденний без втоми,
Щоб було багатство в домі.
У турботах день при дні –
Тобою горді у сім'ї.
Дітям – поміч і надія,
Бабуся любляча онукам,
Все здолають, все зуміють
Працьовиті твої руки.
Тим, що мають там, удома,
Всі завдячують тобі.
Жінка горда і достойна,
Найдорожча люба нонна,
А для коханого ще й донна!
Зичим жіночого щастя,
Хай обминуть усі нещастя.
Бажаємо свята та дарунків,
І щирих міцних поцілунків!
Хай дім твій буде теплим, світлим,
Живуть в нім щастя і любов.
І радість раннім теплим вітром
В вікно постукає хай знов!»
Наш перший тост за ювілярку,
За все її земне життя.
Не лиш баданте і кухарка –
Будуй щасливе майбуття!
Весела будь і будь здорова
Сьогодні, завтра й всі часи.
А нас, твоїх подруг чудових,
Ти й на 100-річчя запроси!

Верона, 12.05.2011 р.

Надії Головань

Поглянь на квіт прекрасний цей:
Не відвести повік очей!
Нехай до тебе вернуть знов
Весна, Надієчко, й любов!

Олені

Ми в цім краю,
Де дивні квіти пахнуть,
Й самі, як квіти помежи дівчат.
Оленко, погляд хай не гасне!
Лиш два по 25
Й ніколи – п'ятдесят!

Ірині – другу

Тут, на вершині Санто-Пьетро,
Скажу Вероні всій відверто:
«Алло, алло, я вас чекаю
І на любов відповідаю.»
Прийшла весна – пора кохання,
Всіх душ закоханих єднання.
Хай місто вічної любові
Це почуття відродить знову!
І хоч печальний той кінець,
Та все ж любов – життя вінець!

Софії Анжейкович

Пролітають роки, наче птахи у вирій,
Скроні враз посріблила гірка сивина.
Щастя й горе сплелись у бурхливому вирі,
Але далі веде нас життя борозна.

Дорога моя Соню! Подруго незмінна!
Ми стояли, немов два титани міцні,
Коли хворий твій муж і мій кволий хлопчина
Не змогли захистити себе у нерівній борні.

Перейшло все. Сьогодні ми тут. Але близькі далеко.
Відлетіли навечно у райські плаї.
Їм привіт донесуть на крильцятах лелеки,
Коли в осінь полинуть у теплі краї.

Хай всміхається сонце із ясної сині,
Хай квітує весна у твоєму житті.
Тож добра я бажаю тобі, як Людині,
Щастя, долі, любові в твоїм майбутті.

Нехай люблять тебе твої діти, онуки,
Нехай квіти дарують і ласку щодня,
Хай цілують завжди твої змучені руки.
Будь щаслива і ти, і твоя вся рідня.

22.05.2012 р.

Далекому землякові в Югрі

Десь там, в далекому засланні
Живе російський волинянин.
Душа його була сліпа –
Весь вік. Та, врешті, полог впав.
І щедро він віддав данину
В піснях Вкраїні, будши сином
Своїх батьків з землі Волині,
Що згадують її й понині.
Тяжкі ці спогади про час,
Коли ночами брали нас,
Везли із дому голих, босих
І полишали на морозах,
Щоб вимерзали, вимирали,
Про край свій рідний забували,
Про рід, про волю й не питали.
Та пам'ять все в собі несе,
Щораз нагадує про все...
І вже на рівні інтуїції
Відроджує народ традиції.
За це йому подяка й честь,
І забуття нікому – несть.
Йому й Сибір тепер – вітчизна.
Земля одна, та доля різна
У нас, людей, на цій землі,
Її простори немалі
Нас підкоряють, манять нас.
Душевні ж рани гоїть час.

Вже не прожить без кедрів, бору,
Що щедро все дають в комору,
Ні без рибалки, ні без ловів,
Ні без сибірського здоров'я.
У нас тут «атомних» до біса,
А він так звик до свого лісу,
До запаху його, до дзвону...
Той край вже став для нього домом.
Тому й застиг на роздоріжжі....
Та до Волині йде у віршах.

*Мірі Симонович-Очеретяній,
бандуристуці*

Коли життя набридне, як гірчиця,
Коли душі куточки випечені всі,
Ти і тоді приречена світиться,
Сіяти для людей в усій своїй красі.
Бо ти – на сцені.
Ти – носій мистецтва.
Бандура – це продовження твоє.
І ллється пісня від усього серця,
І мить натхнення знову настає.
Злітають руки над розмаєм звуків,
Співає Всесвіт, зал і всі, хто в нім.
Творить прекрасне – це солодка мука.
Благословенна будь в покликанні своїм!

10.10.2013 р.

Валентині

Ось і стоїть біля дверей
Такий солідний ювілей –
Твій сороковий листопад!
Дитино! Оглянись назад
І пригадай далекі роки,
Всі мрії юності високі,
Коли малесеньким дівчам
В житті робила перші кроки.
Минуло більш як півжиття –
Назад нема вже каяття.
Усі надії й сподівання
Вкладаєш ти в нове життя –
Пагінчик ніжний підроста.
Дай, Бог, дожить років до ста,
Щоби підтримати в житті,
Не дати збитися з путі.
Роки, роки! Ріка буття
Пливе, немає вороття,
Несе на хвилях часу нас –
Нам не нажитись про запас.
Твори, дерзай сьогодні, нині,
Цю рису передай дитині,
Навчи: «По нас не буде нас!»
Де істина, розсудить час.
І в день такий тобі бажаю

Ще на землі зазнати раю,
Підтримки дружньої, кохання,
Хай збудуться усі бажання,
І щастя, й радості, й здоров'я!
Живи завжди лише з любов'ю
До ближніх, до себе самої.
Добра бажаю і спокою.
І в цей осінній гарний час
Хай Бог перебуде поміж нас!

17 листопада 2013 р.

*Галині Споденюк,
до 40-річчя творчої діяльності*

Безтурботне дитинство розтало,
неначе хмаринка.
Юність теж відлетіла в далекі краї.
Вік у праці проходить,
моя незабутня Галинко.
І рахують зозулі в гаях
Непрожиті роки
і непройдені стежки твої.
Непроста твоя доля
У світі цьому непростому,
Але завжди з тобою твій усміх,
твоя доброта.
В Домі книги живеш ти,
як в рідному домі –

Між найкращих людей
пролітають
найкращі літа.

Скільки всього було,
Що і словом того не сказати –
Все збиралось в години, і дні, і роки...
Між розумних людей
Розум власний поміг устояти,
Хай пробачать,
якщо де були помилки.

Рідний відділ мистецтва,
неначе світлиця,
Сорок років незмінно
тебе зустрічав.

Дух вкраїнства і вдячні, усміхнені лиця,
Кожен зроблений захід тобою
всім нам дарував.

Хай щастить у житті,
Хай твій шлях
буде щастям повитий,
Друзі хай будуть поряд
гуртом повсякчас,
Хай врожаєм зросте твоя нива,
що потом полита,
І зустрінемося ми ще з тобою не раз!

ЖИВА ПОЕЗІЯ ЛЮБОВІ

Л. Пшеничний

Ще одне знайомство із тобою,
Прекрасна Мавко лісових країв.
Ти при народженні назвалася Любов'ю,
Та Бог тобі ще й Слово заповів.
І погляд на життя правдивий, нелукавий,
І душу поетичну, неламку.
У світ поезії своїми йшла стежками.
Свою пройшла дорогу – ще й яку!
Високий світ, духовні небеса,
Чарівні образи, слова не ниці,
Думок багатство, їх земна краса –
Все п'ю, як воду з чистої криниці.
Узори віршів, ніжні і тремкі,
Як дивовижні квіти на морозних шибах.
Які у них закладені думки!
Як просто пишеш: вдих – і видих!
Несеш у собі всесвіт поетичний,
Даруєш людям щедро свій талант.
І кожен вірш, такий простий і звичний –
Дорогоцінний витвір, сонце – діамант!
Той філософський погляд в саму суть
І неземної, і земної чарівниці.
Шукаю сад, в якому живуть
Твої співучі райські птиці.
Печатка долі – ніде правди діти.
Про нас говорять наші імена.
Ти – дві Любові у одному світі –

Любов небесна і Любов земна.
На творчій дереві нації живий листок,
Дозрілий колос на пшеничній ниві,
Хай з часом лиш міцніє творчий крок
Й всміхаються повік літа щасливі.

20.01.2016 р.

НАРОДЖЕННЯ ЛЮБОВІ

Народження людини – для родини свято.
Народження Любові – свято для усіх.
В твій день народження я хочу привітати
Тебе, Любов, і близьких всіх твоїх.
Далека ти сьогодні від родини,
Та гріє їх вогонь твого життя,
Їх заздоровний тост до тебе лине.
Перетина усі кордони й забуття.
Побачила всього в житті чимало:
Коханих, друзів, також ворогів.
В Італії «баданте»* побувала –
В твої роки не кожен так зумів.
Любов! Здорова будь і вічна!
Щаслива і взаємна завжди будь!
Бажаю досягти висот космічних,
І друзів теж, між іншим, не забудь!

01.12.2004 р.

* *Баданте* – доглядальниця

ERNESTI TURRINI

Померла бабця. Царство їй небесне.
Прийшла година іншу розшукать,
Бо ця уже ніколи не воскресне.
Як тяжко знов роботу починать!
В Італії нам світять «навіжені бабки»:
«Альцгеймер», «Паркінсона» чи просто без ума.
У кого кишка тонка – протягає лапки
Або із розуму, як хвора баба, вижива.
О, Господи! Пошли мені удачу
Без тяжких мук цей кусень хліба розшукать.
Свою домівку й сина хочу ще побачить
І в цій тюрмі незримій не сконать.
Моя галера зветься «кароціна»,
Хто повозив її, той зна, який це рай.
У ній сидить паралізована людина,
Ти ж день при дні візочок цей тягай,
І хочеш ти чи ні, а звично робиш діло:
Помиєш, прибереш, зготуєш, сходиш в магазин.
До вечора стоїть на тобі «мило»:
«Баданте, «кольф» – робота ця не для мужчин.
А в нас їх тут, як грязі – всі бідові,
Всіх прийме Парасала, як нема де жить.
Пройде облава, розбіжаться і зйдуться знову
На п'яцу Бра стоять, бо нічого робить.

07.12.2004 р.

*Андрію Пастушенку,
професору пісні*

Андрію, Андрію, Перлино України!
Я тугу розвію піснями твоїми.
Жива наша пісня, і дух наш живий.
Не вмере, не загине народ мій святий!
Струмить без кінця твій пісенний розмай.
Тож грай, дзвінка скрипко, серця звеселяй.
Пливе, як потік чистих вод між гаїв,
Мелодія ніжна, наш рідний мотив.
Хай б'є джерело тих пісень чарівних,
Побільше б Україні співців отаких.
Хай ллється рікою пісень рідних звук,
Єднає собою союз наших рук.
Запалює дух наш, гартує серця,
І в мріях про краще веде до кінця.

10.10.2013 р.

РОЗДІЛ IV
Любові
животворне почуття

ПОБАЖАННЯ ЛЮБОВІ

Коли любов проходить,
Несе печаль і муки
І болісно вмирає
Від холоду розлуки.
Тремтить свіча надії,
Стіка сльоза воскова.
Ти повертаєш в мріях
В оті часи казкові,
Що не прийдуть, не вернуть,
Що відцвіли, опали...
Зчорніли щастя перли,
А ти – мудріша стала.
Лише печаль осіла
У погляді навічно.
Повір, ще будеш мила,
Прийде ця мить магічна!
Вже пройдено багато,
Дев'ятий круг – останній!
Минай же, попіл втрати
Зотлілого кохання.
Ти піднесись на крилах
Надії, Віри знову.
Знай, ждуть тебе вітрила
Достойної Любові!

04.05.2014 р.

ОБРАЩЕНИЕ К МУЖЧИНЕ

(Посвящается женщине)

«Сосуд пороков, порожденье зла» –
Такою древняя о женщине молва была,
Рукою ласковой наветы отведя,
Она жила, давала жизнь другим,
Любила, плакала, молила лишь о том,
Чтобы беда забыла ее дом.

И нежно отирала рукавом
И пот, и кровь, и слезы с твоего чела,
Мужчина.

Ты же, заботами обременен,
Ей часто забывал дарить цветы и ласку.
Порою обделял вниманием своим,
Всецело посвящал его делам другим.
Она ждала.

В терпении постоянною была.
И ноша тяжкая была ей по плечу –
Работнице, кормилице, врачу
Твоих телесных и душевных ран,
Мужчина.

Так было, есть и будет.
Не всегда
Она в твоих глазах была свята.

Не всегда ты ей
Поддержкой и опорой был,
Но очень строго ты ее судил,
Мужчина.

И все же, каждый день и каждый час

Все мысли и дела твои
о нас,
для нас,
Мужчина.
Везде: в труде,
в борьбе,
в беде,
Где надо сильной быть,
Где надо о себе забыть,
Чтобы пропала зла причина,
Стать с женщиною наравне
Способен только истинный
Мужчина.

1987 г.

ДАЛЕКОМУ ДРУГУ

Тебе я посвящаю эти строки,
Еще немного – и разлучат нас дороги.
Останется лишь боль воспоминаний.
Прощанье обойдется без рыданий.
Наоборот, все очень просто будет:
– Прощай?
– Прощай!
И ты меня забудеш.
Как забывал уже немало раз,
Но вспомни, умоляю, этот час,
И этот вечер, эту ночь,
Что улетит так скоро прочь.
Компанию веселую тех искренних друзей

И берег наш, и моря пасмурную гладь.
(Погоды у него нам так и не видать.)
Тот крымский незабвенный снег,
(Он дважды удивил двадцатый век!)
Горчичники, простуду, боль обид...
Все вспоминай, прошу –
Не будешь сам забыт!

04.03.1987 г.

ВІРА, НАДІЯ, ЛЮБОВ

«Лиш є на час кохання
І немає на вікї», –
Повторюю собі щоденно знов і знов.
Ну як же це наївно: у твої роки
Прийняти звичку бути чемним за любов!
«Нема любові назавжди.
Одвічне лиш страждання». –
Великі нас навчають цих основ.
Залиш назавжди марні сподівання.
Рожеві мрії – це ще не любов.
Життя прожить – не поле перейти.
А як це поле переходить без любові?
Надію втрапиш, то Любов відродить її знову.
Але любов приходить часом не одна,
Тоді веде ще іншу – підлу Зраду.
У образі одвічної суперниці вона
Встає між нами муром на заваді.
І вже нема Любові – лиш обман,

Лише данина звичці жити разом,
І треба мати ой який талан,
Щоби не дати Любові вмерти так відразу.
Борись! Не дай любові відійти.
Жива Любов, коли жива Надія.
Бо без кохання ти уже не ти.
Борись і доможись, ти – Віра, ти зумієш!
Якщо прийшла біда в Любові дім,
І зруйнувала все у щент відразу,
Подумай: може, й не було її зовсім,
А просто лише звичка бути разом?
Шукай тоді себе. Шукай Любові знову,
Шукай, як воду у пустелі,
Як сліди в пісках!
Знайдеш і ти свою щасливу підкову.
І по життю пройде ти на твердих ногах.

10.11.2004 р.

ПРО ЛЮБОВ

«Усе це-блуд, духовний і фізичний,
Коли згорає тіло у вогні палких бажань.»
Яким же треба бути зверхцинічним,
Щоб осудити так шалений шквал кохань!
Людині дав Бог тіло, дав і душу,
Дав право і любити плоттю плоть.
Що ж я, тепер ханжі в угоду мушу
Вмертвити тіло і нараз єдиним духом
Усі життя спокуси побороть?
Ну що сказати вам?
Люблю уже, як знаю,
Як поведить мені душа моя.
І якщо я в огні кохання не згораю,
То, значить, я – уже не жінка,
Я – не я.
Любов моя, безмежна і гаряча,
Зігріє душу й тіло тим, кого люблю.
Якщо люблю і я, то Бог мені пробачить,
І в рай зачислить душу він мою.
Любити треба Бога, чоловіка,
І ближніх теж, вони у тебе є.
Любов моя воістину велика –
Любити мені сили Бог дає.
Не гріх любити чисто –
Гріх судити
Всіх за любов, якої ти не знав.
Якщо ти не любив, то здатний лиш блудити

Поміж трьох сосен у житті, а вік – пропав!
Ну що таке любов? – отак усі питають
І хочуть знати все про це прекрасне почуття.
Минає в світі все – Любов же не минає.
Це – основний закон. Підвалина буття.

12.04.2004 р.

ФІЛОСОФІЯ ЛЮБОВІ

Любов! Любов. Мабуть, і не пора вже.
Не знаємо, де втратим, де знайдем,
Але жива душа любити хоче завше –
Живе кохання, поки ми живем.
Промінчик ніжний проника несміло
У найглухіші закутки душі.
І ось, дивись, вже сонце засвітило!
Любов готова подвиги вершить.
Любов – Вона, також Вона – Розлука,
Надія, Віра – все одно – Вона.
Без них прожити – несказанна мука.
Любов з Надією, я з вами не одна!

12.04.2004 р.

OCCHI CARI

Questi occhi cari guardano nel fondo anima mia.
Queste grande stelle,
Che me bruciano mezzanotte.
Ma io non devo neanche
Guardare a parte tua,
Non guardare nel occhi, che amo tanto.
Neanche una parole,
Solo una domanda tenera:
– Mi ami? – e tristezza...
– No, non ti amo, perche tu sei
Altruo e peccato.
Tuo corpo prende altra, purtroppo. –
– Come mai? Come andiamo avanti?
Come parliamo onesto, senza buggia?
Perdersi cosi leggero,
Rinnovarsi cosi difficile.
L'eta portano raggione,
Ma raro – felicita.
Passa tutto, passera anche questa
Giornata bella medzo anni disgraziati.
Il vento del amore
Nel seno e nel viso!

VERONA NEVICATA

Verona mi dona oggi
Le palme sotto neve
E rose abbassati,
Col ghiaccio abbracciati,
I rami sotto neve,

Gazzoni bianchi staziti.
E pedoni raffreddato-schiacciati,
E movimento eterno,
E movimento eterno,
E movimento eterno le macchine.
Pericolo voce sirena
Disturba mattina, che dorme...
Sono incontro sorriso
Le giovane studentesse,
Che vanno fare la scenza
E non sentonno niente male.
Jo guardo la favola
Guesta mattina griggia,
Guesti castelli di aria –
Le antenne contemporanei...
...La sera mi dona incontro
Col'uomo, che ha visto tanto,
Che ha visto la morte a casa...
Lui ci vuole vivere di nuovo,
Lui ci vuole fare amore,
Lui ci vuole diffendere qualguno,
Ma non ha trovato, chi.
Lui ci vuole essere di allegro,
Lui ci vuole essere forte,
Lui ci vuole essere utile,
Ma non si sa, per chi.
No lo so, che viene avanti,
Perche non ho piu la forza
Andare ancora insieme.
Ce'lo io poca speranza,
Che finisce tutto per bene.

2008 p.

ВЕРОНА ЗАСНІЖЕНА

Засніжені пальми сьогодні
Верона мені дарує,
Червоні троянди пониклі
В холодних обіймах снігу.
Пухнасті лапчасті віти
В блакитних сльозах неону,
Принашкли білі газони,
Зіщулених перехожих.
І рух нескінченний, і рух нескінченний,
І рух нескінченний машин...
Тривожне виття сирени
Вривається в ранок сонний.
Його врівноважує ніжний
Розважливий сміх студентесок,
Що їдуть собі на пари,
Байдужі чужої біди.
...А я вбираю в себе,
А я сприймаю, як казку,
Цей ранок імлісто-срібний,
У сивих небесних далях
Висячі повітряні замки
Сучасних телеантен.
І хлопчика-італійця, і гарну його матусю,
Що сіла на вільне місце в автобусі поруч мене.
Вони із синочком виходять, а я везу собі далі
Сердечне її вітання – незмінне «буона джорната».
І усміх її яскравий весь день зігріває мене.
... А вечір мені дарує побачення із «уомо»,
Що бачив в житті багато, що бачив смерть наяву.

Він хоче для когось жити, він хоче знову любити,
Він хоче когось захищати – лишень не знаходить, кого.
Він хоче бути веселим, він хоче бути сильним,
Він хоче бути потрібним – але не знає, кому.
І що з того вийде – не знаю...
Тому, що я сил вже не маю
Чогось ще хотіти, когось ще любити,
Із кимось ще поруч іти.

К.
(За Петраркою)

Твої сині очі вивертають душу –
Ці жагучі зорі всіх моїх ночей.
Та я свій погляд опускати мушу
Від любих незахищених очей.
Ні слова з вуст, лиш погляд палко-ніжний,
Німе питання: «Любиш?» – і печаль...
«Ні, не люблю, бо ти чужий і грішний.
Належить іншій тіло, як не жаль!»
Мій вічний біль, моя печаль велика,
Як бути нам? Як мирно розійтись?
Як розмовляти чесно, не двулико?
Згубитись – легко, важко – віднайтись.
Літа приносять мудрість, рідше – щастя.
Проходить все – пройде також і це:
Погожий день серед років ненастя,
Кохання вітер – в груди і в лице!

СИНИМ ОЧАМ

Твої очі сині лиш мені належать,
Бо віддав все інше іншій, як не жаль!
І тепер від мене мало що залежить,
Я ношу скорботи темную вуаль.
Випиває душу, поглядом голубить,
Посеред народу магнітом притяга.
Грішною любов'ю себе і мене губить,
Попід мої ноги кладкою ляга.
Голубе мій сивий! Не забудь про роки.
Може, ненароком в юність завітав?
Краще розминемось – світ такий широкий!
Пізнього кохання дим уже розтав.
Ти такий далекий – я така нещасна.
Різні полюси в нас, лиш одна любов.
Дух мій – в підземеллі, та життя – прекрасне.
Хочу я з тобою відродитись знов.
В синіх тих криницях я навік втопилась
І чи є на світі, хто б мене дістав?
Серце, як пташина, в грудях враз забилося –
Погляд твій жагучий так мене ласкав!
Безоглядні вчинки і тендітні ласки...
І немає спину силам почуттів...
Годі, годі милий! Зупинись же вчасно!
Щоб в огні кохання світ цей не згорів.

Верона, 16.11.2004 р.

ПРЕДПОЧТИТЕ МУЖЧИН

(Посвящается Эдичке – «кинологу»)

*«Выбирая собаку,
Купить чтоб в друзья,
Покупайте щенков –
Взрослых сучек нельзя,
Потому что у взрослых
Красивейших сучек
Было много несчастных
Трагических случек.
Было много предательства,
Много грехов,
Чего нет у родившихся
Только щенков»*

Э. Лимонов

Как печально узнать,
Что распалась семья.
И не ты виноват,
Виновата не я.
Ну, а кто же тогда,
Кто и в чем виноват,
Что разрушен очаг,
Нет дороги назад?
Если с милою жить
По собачьим законам,
То не сможет простить
И святая Мадонна.
Ведь жена – человек,
А не подлая сучка,
Для которой важна
С кобелем только случка.

Мать, подруга, жена
Для хороших мужчин –
Свет в окошке, одна
Из великих святынь
Приласкает – жена,
И согреет – жена,
И простит, как никто,
Дурака лишь она.
Очень грустно читать,
Что почтенный мужчина
Выбирает любовь,
Как хозяин скотину.
Как же так, распрекрасный
«Кинолог» ты мой,
Докатился вконец
Ты до жизни такой?
Знать, обида грызет,
Знать, со зла и сплеча
Обрубил все концы
Навсегда сгоряча.
Стоит женщине раз
Отказаться от случки,
Как прекрасная мать
Обзывается сучкой.
Эти мамы несчастные
Долго растят
Нагло брошенных папой
Детей, как щенят.
Из щеночков потом
Вырастают собаки,
И «кинолог» для них
Превращается в бяку.

Милым дамам совет:
Чтобы слез не ронять,
Кобелей от себя
На версту отгонять.
Этой тактике гнусных
Циничных козлин
Предпочтите мужчин,
Настоящих мужчин!

Верона, 30.07.2008 р.

ЛЮБОВ І БУДЯКИ

Ірі присвячується

Така отут любов:
Усе в одні ворота.
Усе для них, для них!
А для тебе – нема.
І трапиться ж тобі
В житті така нецнота...
Для них так жить – закон.
Це не твоя вина.
Не вір. Не вір. Не вір!
То вже не раз отак
Серед стількох людей
Ти прикро послизалась,
Не раз твій вибір був –
Не той, не те, не так.
Але хіба лиш ти одна
Тут гірко помилялась?
Та між чужих людей –
Підпорка і будяк.

Ніхто тобі не дасть
В час скрути порятунок.
Лише одна – сама
Все мусиш подолать.
Через вогонь пройти,
Смертений випить трунок
І море сліз пролить –
І знов на ноги встать!
Терпи, зоре моя!
Бо все заради рідних,
Яких лишила ти
На довгії роки.
Ти – серед чужини,
І стан твій – відповідний:
Поперек горла все –
І їсти не з руки.

15.10.2009 р.

* * *

Давучу петлю розірвати змогла,
Гримучу змію від грудей відтягла.
На жаль, правду кажуть про «зло» і «козла».
Убита душа віджила, розцвіла.
О, доле жіноча! Будь добра – не зла,
Тягар мій страшений я мовчки несла.
Моя Берегине! Добра дай, добра,
Пошли мені Ангела з плоті й пера.
Хай дужими крильми мене обійме
І в небо високе з собою візьме,
Де зради немає, де вічна любов,
Де сила кохання повернеться знов.

Верона, 10.12.2011 р.

ЗЛАМАЛАСЬ КАЛИНА...

Зламалась калина, зів'яла любов...
Не в силах ніхто відродить її знов.
Не вартий, не вартий страждань він моїх –
Страшний, наче прірва, холодний, як сніг.
Не гріє нікого зчерствіла душа,
Лиш рванії рани в мені залиша.
Чим далі від нього, тим легше мені –
У злагоді й тиші збігають всі дні.
Не плаче сумління, не квилить нудьга,
А спокій дає літ прожитих вага.
І розум ясний все шепоче: «Забудь...»
Рабою німою нікому не будь!»
Я так і живу. Лиш небо – і я.
Далека і вільна дорога моя.
Одна я на тисячі миль навкруги,
Лиш недруги поряд, а то й вороги.
Якщо й замаячить десь нібито друг,
Дружити не можу, гне спогад-ланцюг.
Скінчилась духовна неволя моя:
Не буде помилок – звільнилася я.
Пошли мені, Боже, лиш здатність одну –
Не влізти ізнову в нерівну війну,
Де схваток немає, немає атак,
Де лінія фронту проходить в серцях,
Де зрада й підступність буденні й прості,
І ворога в дім приведеш на хвості.
А потім вмираєш від пострілу в спину,
Бо любиш до відчаю горе-людину.

Верона, 14.11.2011 р.

ЖАЛО́БА

Я в собі закопала Любов.
І для цього – вагома причина:
На таран мій коханий пішов.
Ціль – поставить мене на коліна.
Очі в очі. Слова, наче сіль,
Наче боса душа по жаринах.
Як пече мені досі нестерпний той біль,
Що нанесла кохана людина!
Чи любив він? Напевно, що ні.
Але я зі сліпою душею
Віддавалась чуттям день при дні.
Лиш за те, що назвав він своєю.
Животворних не мав почуттів –
Мав бажання відчуть «корпо нудо»*.
З перших слів, з перших днів й поготів
Знав: між нами Любові не буде.
Ну а я? Вічний смуток душі –
Повелася, як чиж на приманку.
Самота, поряд – люди чужі,
Туга вічна із мене створили коханку.
Цей міраж вже розтанув, як дим.
Ще раз скрикнуло серце від болю.
Нестерпимо, як рідне вертає чужим...
Знову я сам-на-сам з самотою.
Павутинкою в небі останнє тепло –
Літо бабине – вдаль відлетіло.
Ніби марево, краще в житті відійшло.
Заніміла душа.
І ледве дихає тіло.

Верона, 05.11.2010 р.

* *Corpo nudo* – відкрите тіло

ШУКАЙ

(Відповідь В.Коротичу)

*«...Любов, мов біле кошеня,
тремтить, занедбане й забуте»*

В. Коротич, «БГ», №22/11

Мій друже дорогий пророчий!
Шукай між нас, шукай ті очі,
Що будуть снитися ночами-
Вони ще є поміж жінками,
Мов ті комети між зірками,
Що манять нас живим вогнем.
Та їх не видно білим днем.
Лиш чорна тьма – бездонне горе
Тобі укаже шлях до них –
Є кілька на Землі таких.
Шукай же, друже мій, шукай!
Та ні на мить не забувай,
Що нам відведена дещиця
Життя. Що і вона скінчиться.
Наш час летить! Летить!! Летить!!!
Не зупиняється й на мить.
І оглянутися не встиг,
Як вік земний уже й пробіг.
Все, що судилося, збулося,
Все відлюбилося, віджилося.
Лишилися лічені хвилини –
Для Бога – мить, для нас же – днини.
Колись і ти був молодим,
Мов явір, дужим і струнким,

Міцним і гарним, мов грибок.
Та час промчав, і ти – дідок.
(Пробач, що висловились так –
На жаль, я констатую факт!)
Мов пух, волосся облетіло,
Любові ж прагне дух і тіло.
Одвічна старості біда –
Душа, що завжди молода.
Від чого ж рятувати мають
Ті очі, що тебе чекають?
Від самоти? Журби? Негоди?
Від чоловічої свободи, коли:
«Сам п'ю і сам гуляю... –
Ніхто удома не чекає..
(Хіба що котик чи собака,
Коли вже верне той гуляка?)
Так, важко бути в однині.
Чуття знайоме це й мені.
Але боятися не слід,
Навколо тебе – друзів світ.
І сам ти – батько й добрий дід.
І хоч живеш ти навмання,
З тобою – «біле кошеня».
І як би світом не вело,
Де – краще, де, можливо, – інше.
Знай: ліпшим не буває зло
Воно буває злішим, гіршим.
Про добре ж пам'ятати слід:
Любові зерня – той же хліб!
І, сподіваючись любові,
Плекай зерно, і – геть половину!

Верона, 1-4.07.2011 р.

Я люблю твою улыбку,
Я люблю твои ошибки,
Я люблю твою заботу,
Поцелуи, тихий смех...
Ох, нелегкая работа,
Неустанная работа,
Беспокойная работа –
Быть защитником для всех!

Мой друг! Я, кажется, влюбилась...
И кто я? Что я? – Все забылось.
Ведь я не смею! Не могу!
Не пожелаешь и врагу...
Опять в душе переворот,
Смятенье в звуках светлых нот,
Тревога в мыслях, в сердце сбой...
О Боже! Что это со мной?
Ведь не шестнадцать – все прошло!
Ан нет! – опять в душе светло.
И свежесть чувств – как никогда!
Душа, ты снова молода?!

.....

«Ничто не вечно под луной...»
Лишь вечен, кажется, покой.
Его не стоит нарушать –
Не повернется время вспять.

25.12.2015 г.

ВСТРЕЧА

На сайте знакомства случайно,
Куда забрела я, – увы!
Вдруг встретила друга нечаянно,
И друг этот, кажется, Вы...
И в смутных догадках теряясь,
Прощенья прошу я у Вас,
Возможно, мы раньше встречались,
И все уже было у нас...
Да, пусть наша встреча – ошибка,
И призрачен этот роман,
Но друг мой! Одна лишь улыбка –
И грусти развеян туман.
Не знаю, как будет в «натуре»,
И что принесет нам «реал»,
Расстанемся, друг мой, не хмурясь,
Страстей поостыл уж накал.
Но как бы судьба не сложилась,
Какой ни случился б финал,
Хочу, чтоб ничто не забылось,
Оставлю открытым портал...

2015 р.

ПРОЩАНИЕ

(Любимому)

Не грусти, любимый, не страдай.
О любви, утехах не мечтай.
Не могу по жизни быть твоей –
Оборвал во мне все рок-злодей.
Годы на борьбу ушли с бедой.

Горе встало между нас стеной.
Тяжесть я нести должна одна –
Горечь жизни пью всегда до дна.
Я с тобой останусь навсегда.
Для тебя я – путеводная звезда.
Над тобою встану в небесах,
Осияю с высоты твой каждый шаг.
Не печалься, милый, обо мне.
Позабудь о встречах при луне.
Окупись с другой в любви дурман –
В этот счастья призрачный обман.
Я уже давно в других мирах,
Жизнь моя разбита в пух и прах,
Ни к чему осколки собирать –
Больше мне уж нечего терять.
На одном лечу, на сломанном крыле,
И просвета нет в чернейшей мгле.
Не пускаю в душу никого –
Гордо жду мгновения того...
Коль встречать смертельную метель,
Коль лететь в космический тоннель –
Принимать удары только мне!
Заслоню собою всех, кто – вне.
Вам еще топтать зеленую траву,
Вам еще жить в сказке наяву,
Вам еще любить детей, внучат.
Ну, а я... А мне – строку кончать!
Будьте счастливы! Не надо провожать...
14.12.2015 г.

РОЗДІЛ V
Чорна слава

ПРИТЧА

Два брати, два сини в Адама були.
Батьки їх любили, від бід берегли.
Орав Каїн землю, пшеницю ростив,
А Авель по горах отару водив.
У свято велике в осінній порі
Для Бога в пожертву принесли дари.
Бог Авеля жертву благословив,
А Каїна дар він чомусь відхилив.
Від заздрості Каїн на злочин пішов.
Убив свого брата за так – ні за що.
«Де брат твій?» – Господь у злочинця спитав.
«Не знаю... не знаю...» – він Богу сказав.
Господь брехуна і злочинця прокляв:
Не дав йому Смерті, по світу погнав.
Ридають від горя нещасні батьки,
А Каїн проклятим зоставсь на віки,
Пішов Вічним Жидом по грішній землі –
Нема йому смерті – лиш муки й жалі.
Блукає й між нас, сіє заздрість в душі.
Товаришко! Жабу в собі задуши!
Руйнує здоров'я, принижує честь,
Приводить в нікуди, де виходу – несть!
Душа розквітає лиш в дружбі й любові,
Господь хай дарує чуття ці нам знову.
Коли із землі в небеса Спас ішов,
Він нам заповів лиш братерство й любов.
Для цього ми в церкву приходим усі,
Щоб зла відцуратись й не жити в грісі.
Покайтесь, бути для інших взірцем

І жити на світі з відкритим лицем.
Ясними очима дивитись на світ,
Нести людям злагоду, радість, привіт.
Святині Господні в душі берегти,
А зло сатанинське здаля обійти.
Сказати по-чесному Богу й собі:
«Нема в мені заздрості, ані злоби,
Що краще хтось мислить, співає, жує...,
Відкрите любові лиш серце моє!»

Верона, 22.02.2011 р.

СЛАВА І НЕСЛАВА *(Людські марноти)*

Усі ми смертні,
Всі ми марнославні.
І багатьом почути хочеться литаври
Та мідних труб побідні звуки...
Але визнання не дається в руки.
Ну що ж, замало, значить, працювали,
Тому і слава від таких тікала.
Були не завжди там, де треба,
Тому й фанфари не звучать до неба.
Та і не варто жити лише ради слави.
Є більш важливі в цьому світі справи,
А слава... слава нас чекає вже по всьому,
Коли Господь призве до свого дому.
І буде слава різна: і лиха, й хороша,
Кому яка належить. І за гроші
Не купиш славу – лише справи,

Хороші справи – й прийде добра слава.
Для слави чорної теж треба постаратись:
Нашкодить людям –
Тоді вже точно не забудуть люди.
Прокляття будуть сипатись, як з рогу.
За всю криваву Ірода дорогу,
Іуди зраду, факел Герострата,
За славу Каїна жде Путіна розплата:
Петля на шию чи сокира ката.
А слава марна Повалій і Кароліні,
Які співають ворогам Вкраїни
За самоварчик з рук недолюдини.
За гроші продались, за срібляки,
Що сиплються з катівської руки.
Співали б десь в Америці, Канаді,
Інакше прислужилися б громаді,
Але: турецький муж, московські гроші –
Для яничарок слава і така хороша.
У дні тяжкі, в годину люту
Не буде з нас ніхто забутий.
Хто слави чорної хотів – той має,
Той через гнів потомків хай ридає.

2015 р.

ТИРАНУ ВСІХ НАРОДІВ І ЧАСІВ

Тиран і бойовик, грабіжник і партієць
На 30 років Кремль окупував.
Проти маньяка-параноїка сміливець
Був не один, та Сталін всіх здолав.
Він клав людей мільйонами на плаху -
Терор червоний кров'ю заливав
Союз Радянський. Вождь вдягав папаху
Й над трупом Леніна паради в нас приймав.
– Ура-ура! Нехай живе наш батько
Народів всіх і геній всіх часів!
На матері моїй – сорочка вся у латках,
Колгосп забрав усе – бо вождь так захотів.
Хижак-орел тримав Росію в кігтях
Віки й віки, аж поки не упав.
У сталінські часи опричнина страшніша –
Щоночі «чорний ворон» жертви вибирав.
Дрібних минав, а брав людей великих,
Що добре розуміли суть життя.
Швиденько суд творивсь безликий –
І в кайдані, щоб не було їм вороття.
«Без права листування довгі роки»,
Що означало: « і без права на життя».
На Соловки, в Полярний край, в Сибір широкий
Безжалісно зсилав і старця, і дитя.
Народу тьма у робах арештантських
На ноги економіку звела.
Сибір – Сибір! Невольників кістками

Твоя тайга устелена була.
За колосок, за кусень хліба,
За чисті помисли, за височінь душі –
На кожного чекала сталінська диба,
А хочеш вижити – зажмурся і мовчи!
Або скачи під більшовицьку дудку,
Волай, як і вони: ура-ура-ура!
Простій людині ні прибутку, ні набутку,
Лиш відчай чесну душу роздира.
Так обмануть народ! На чверті три століття
Залізний занавіс навісити на все!
Але й в тяжкі години лихоліття
Не всі чекали: ну, а може, пронесе?
Клеймо нове їм було дане – дисиденти.
Їх встали одиниці проти «красної» чуми.
Які ж трагічні ті історії моменти,
Коли при всіх паплюжились ясні уми!
Якщо не в силах вбить, то в силах обплювати,
Щоб не відмивсь від бруду ти повік.
Яку моральну силу треба мати,
Щоб на ногах утримавсь чоловік!
Було? – Було! І нічого казати,
Що у менé моральних цінностей нема.
Їх не було у тих, хто зміг отак брехати.
Перед людьми і Богом – їх страшна вина!

2001 р.

**БОЕВИКУ
(Террористу)**

Понятен стал мне взгляд твой без улыбки.
Живешь в аду – без права на ошибку.
Войну избрал своим ты ремеслом,
И бог войны заколдовал тебя жезлом.
Тонка души священная струна...
В нас Господом самим натянута она.
А пули свист, ведь он – от сатаны!
Заветам Господа должны мы быть верны.
Опомнись! Там же чей-то сын, жених, отец!
Ты направляешь в грудь ему пылающий свинец!
Не страшно смерть в глаза кому-то посылать?
Ведь вас обоих родила для жизни мать!
Как женщина, как мать тебе кричу:
Кричу, как сыну – не как палачу:
– Не нужно смерти множить на земле!
Нет, не должна земля тонуть в кровавой мгле!
Кем бы ты ни был – ты же ЧЕ – ЛО – ВЕК!
Как все, ты смертен, короток твой век.
Чтоб жить – не надо жизнь у ближних отнимать.
Мы рождены для жизни!

ПРЕКРАТИ СТРЕЛЯТЬ!

14.12. 2015 г.

ЗАЗДРІСТЬ (Українка «за бугром»)

Одна з одної не спускає ока.
Рахує гроші у чужому гаманці,
Кортить їй про чуже життя судити збоку,
Хоча в своєму не зведе вона кінців.
Яка робота і який коханедь?
Повинна знати все вона дотла.
В очицях заздрісних вогнів зловісних танець –
За краший шмат тебе із світу ізвела б.
Жива, жива між нас повзуча!
Хоча і смертним називається гріхом,
Ця заздрість чорна, суть її гадюча
У деяких очах стримить отруєним жалом.
Їх жаба давить за чужі достатки
І не дає вночі спокійно спать.
За шмаття, за якоїсь шкіри латку
Вони готові серце із грудей твоїх дістать.
Все схвачено в чіпких кошачих кігтях,
І жертву не відпустить, хоч кричи!
З достоїнства людини зробить віхтя...
В собі відчуєш жабу – затовчи!

2008 р.

УКРАЇНСЬКА ЖАБА

(Сатира)

Є на світі злюща баба –
Українська чорна жаба.
День і ніч вона не спить,
Мислить зло комусь втворить.
І найближчому сусіду
Накликає всякі біди:
«Здохне хай уся рідня,
І корова, і свиня,
Кури всі хай поздыхають,
Дім згорить в єдину мить.
Діти будуть хай дурні,
Найбрудніші і сумні.
То ж бо радості мені,
Як в сусіда дім в огні!
А зате мої чистенькі,
І розумні й веселенькі!» –
Мріє жаба кожен день,
А сама тупа, як пень.
І того не розуміє,
Що від заздрості чорніє.
Що за радість, що за щастя
Накликать комусь нещастя?
Не заплакати, не зітхнути,
Гопака разом не втнуть
На весіллі у сусіда –
Жаба розумом не в'їде.
Ходить злісна день при дні...

Вам знайоме це, чи ні?
Щось у неї не в порядку.
Бо не там шука розрядку.
Чи то оси в голові,
Чи то чоботи нові –
Щось їй муляє завжди
І доводить до біди.
Чорна жабо, злісна бабо!
Ти сама собі не рада!
Ну ж бо глянь на білий світ,
Хай він дасть тобі відповідь:
Що не в цьому суть буття –
Зруйнують чиєсь життя.
Більше радості в любові –
Світ лише вона оновить.
Дух піднять, звести на ноги
Дати руку допомоги
Чи сусіду, чи рідні,
Раді ми, що не одні.
Порадіти хоч здаля,
Поглядіть комусь маля,
Півня в грядці не вбивать,
Лиш до дірки підігнать –
Він і сам знайде дорогу –
Ось сусіду й допомога.
Жарти жартами, а все ж
І від нас залежить теж –
Бути жабі, а чи ні...
Що ви скажете мені?!

Верона, 23.02.2011 р.

КОЛИШНІЙ ПОДРУЗІ

Ми розійшлися з тобою в тяжку днину,
Хоч змалку вдвох дорога нас вела.
Мою посміла вдарити дитину,
Яку здалеку захистить я не змогла.
Не києм вдарила – підступним словом,
Якому вже немає вороття.
Страшніше пострілу пуста обмова.
Брехні такій немає забуття.

З дитинства вміла свого домагатись,
У справах всіх ти першою була.
Навчилась і начальству зад лизати...
А я – і ти це знаєш – не змогла.

Дзуликий демон мій! Я вже від тебе вільна.
Прозріла врешті-решт і відійшла.
Я півжиття була сліпою добровільно,
В святиню дружби вірою жила.
Та час тяжкий настав – прийшла година люта,
Що я на поміч кликала Тебе!
Змогла у спину ніж мені ввіткнути –
І на душі у тебе не шкребе?

Колишній ідол мій! Як низько ти упала!
Мід підлабузників зітліла дружби суть.
Ти дружбу на залежність проміняла
І в спину вдарила – такого не забудь.
Роками вчилась на святині наступати
В системі страху – хто кого зітре?

Навчилась тим, хто зверху, каву подавати
Й честь віддавать тому, хто у тебе бере.
Так, честі ти збулась. А що взамін придбала?
Шакалок-подруг, «вірних», як сама?
Вони біля тебе, коли даєш їм сало.
Скінчилось сало – їх уже й нема!

Мені вже все одно. Усе переболіло.
Краї порвані рани затяглись.
Ні, я тобою бути не навчилась!
Та і дороги наші розійшлись.

Ну що тебе заїло? Легкі гроші,
Яких отут нема ні у кого?
Це тільки мрії в нас про них хороші,
Від мрій до діла прірва – ого-го!
Тут не ростуть долари, ніби листя,
На тротуарах теж не гроші – жебраки.
Не заробила я ще на обійстя –
Тут за покуту платять копійки.
Спасибі Господу, що ми не голодуєм,
Додому раді хоч копійку передать.
Але нема того, хто з туги не вмирає.
Тягар страшений – ностальгію подолать!

А ти в своїм дому – плекаєш ти родину,
Чекаєш галушковий зорепад.
На муки я залишила дитину,
Щоб врятуватись, нам нема шляху назад.
Немає в мене тата в Україні,
Нема кому мені допомагать.

Одна – однісінька гну спину на чужині,
За ті «зелені», щоб хвороби лікувать.

А ти – вперед! Кордон ще не закрився,
Як заробити – досвід прийде сам.
Добряче всяк тут чужини наївся.
Сьорбнеш «добра» і ти, мадам!

14.09.2005 р.

МЕДУЗА ГОРГОНА

Двоєдушна, двоєлика, двоязика,
Поглядом вбиває чоловіка.
Як завис, заволає, зареве –
Миттю серце зупиняється живе.
День і ніч не спить –
Шукає, що б втворить.
Сльози крокодилячі стікають,
В оману вводять, в жах вганяють.
Милосердя – ні, пощади – ні, не має!
Виглядом безжально убиває.
«Душечка невинна» святістю прикрита,
А за пазухою – ніж бандита.

У медузятих сльозах – зміїна сила.
Атмосферу в домі отруїла.
Ця горгона має лють гадюки,
Горе тому, хто попав їй в руки!
Просичала в самоті слова:
«Я нікому не потрібна,
Хоч іще жива».

Лицемірні «дружелюбні» поцілунки,
І нема тобі від них рятунку.
Гад і кролик поряд жить не можуть,
Вічний жах тендітний дух тривожить.
Стигне кров від погляду удава.
І удав цей – лицемірна егоїстка-дама.

25.01.2011 р.

НЕСМАК ВІД ПАНА ІВАНА УРГАНТА

«Телесмак» Іван-уркан –
Той ще, браття, хуліган.
Заклика рубать українців,
Як червоний отаман.
Комісаром себе бачиш?
Та ніяк ти не впетрачиш,
Що пройшла вже їх пора.
Не візьмеш нас «на ура».
Нарубали, назсилали,
По живому шматували.
Ледь не вклали на той світ
Весь народ за триста літ.
Помостили нами гаті, –
Не змогли всіх порубати!
Тож беруться по-новому
За старе сусіди знову.
– Ох, Іване ти, Іване!
До чого ж твоє погане
І смердючеє нутро!
Схоже, ти, як цар Петро,

Що козацькими костями
Кріпив багно під мостами
В Петербурзі на Неві.
Що, прийшли петри нові?
Всі ви ніби християни,
Ззовні нібито гуманні,
А плетете казна-що,
Україна Вам – ніщо.
Щоб в ефірі щось казати,
Треба ум в кебеті мати.
У Зеленського повчись –
Знадобиться ще колись.
Істина проста й відома:
Борщ вари собі удома,
Навіть кашу й голубці!
Та більше не печи млинців,
Де начинка з українців.
Як-не-як, ми ж не чужинці!
Трохи нібито й рідня;
Мова, кажуть, в нас одна!
Здавна ми – «брати-слов'яни».
Та й тепер – не бусурмани,
Носимо хрести на грудях.
Не бажай ти смерті людям,
Якщо хочеш їсти й пити
Й розважати білий світ.
А інакше в Україну
Ми тобі аж до загину
Й кроку не дамо ступити.
То чи варто горшки бити?

18.04.2013 р.

СЛУГИ САТАНИ

При Польші українська церква виживала,
Моя матуся ще й на клиросі співала,
А як прийшли совіти –
Звеліли храм закрити,
Аж поки не прислали нам
Попа усім попам –
 агента в рясі,
І не став служити він Москві
І сатані на часі.

21.03.2016 р.

РОЗДІЛ VI
Болючі сторінки життя

СТАРЕЦЬ

(Переклад з рос.)

Всміхнулась вранішня зоря –
В кімнату входить медсестра
І бачить діда на постелі –
Побляклі очі невеселі.
Примхливий старець-неборак,
Що животіє абияк.
Не чує, надриватись слід.
– А щоб ти згинув, дармоїд!
Бурчить постійно вдень й вночі
– Ну скільки можна? Замовчи!
Тарілку скинув на підлогу,
Скажи, де туфлі, ради Бога?
Шкарпетки де, старий герою?
Отак би врзала порою!
– Ти в очі глянь мені, сестра!
Так, вже пройшла моя пора.
Ти спробуй бачити що «за»:
За слабкістю, за вічним болем –
Життя, прожите в неспокої.
Тепер старий піджак в дірках,
Лице у зморшках, сум в очах.
Ти в душу глянь мені, сестра!
Я теж колись був дітвора,
Хлопчисько, непосида милий...
Мої батьки мене любили.
Маленьким пустуном, бувало,
Мене на гойдалках гойдали.
І страшно й весело було,
Але, на жаль, давно пройшло.
Мені 16. Я горю!
Надіюсь, мрію і творю!

Шукаю я любов свою.
Політ душі – і я в раю!
А в 28 – я жених.
Кохану ошчасливить зміг.
Йдемо до шлюбу в світлий храм
Назустріч щастю і пісням.
І знову полум'я в душі.
Життєва буря не страшить.
Вже 35. Ростає сім'я:
Синочки, дім. Любов моя
Ось-ось розродиться ізнов
Дочкою. Хай живе любов!
Життя летить, летить, летить...
І 45 пройшли ,як мить.
І діти, як гриби, ростуть.
Ляльки, і школа, й інститут.
Все! Вилетіли із гнізда.
Щастя вам! Відступись, біда!
Став пустою затишний дім –
Лиш я й дружина в домі тім.
Удвох лягаєм і встаєм,
Удвох до старості ідем.
Минуло 60 нам літ,
Вона – бабуся, я – вже дід.
Внучата радісно шумлять-
Нам знову ніби 35,
Яке нам щастя – щєбіт цей!
Щоденно повен дім гостей,
Але такий закон життя –
Пішла кохана в небуття.
І сонце почорніло враз,
І день ясний в очах погас.
У щастя також є межа

На наше «хочу» незважа.
Посивів я і духом впав,
За тиждень старцем древнім став.
Тепер живу я через силу,
Щоб бачити родину милу.
Весь світ для мене – тільки в них.
Нема більш радощів земних.
Свій хрест несучи день при дні.
Ох! Як невесело мені!
На серці – криги сотні тонн.
Щоб вмерти – дав би мільон.
Час не лікує мого болю,
Лише один Господь зі мною.
Все менше світла в світі цьому.
Прийми, Господь, до свого дому.
Не радує життя мене –
Скоріше хай воно мине,
Але і з цим нам слід змиритися –
Ніщо не вічне на землі.
Моя голубонько-сестрице,
Заглянь у душу ти мені!
Я не примхливий старець, ні!
Коханий муж, татусь, дідусь –
Таким нехай тобі з'явлюсь:
Маленький хлопчик той веселий,
Що так кружляв на каруселі.
Ти спробуй, роздивись мене –
І черствість враз твоя мине,
Воскресиш душу ти свою.
Ми ще побачимось – в раю.
Заплач, сестрице, по мені,
Про мене згадує день при дні –
Знайдеш себе.

ДВОБІЙ

Поема

Улянi Марчук присвячується

Не передать, якi тяжкi
Цi, горем писанi рядки!
Не тiльки подруга моя –
Дорогу цю пройшла i я.

1. Покаяння

Злий ворог тихо, непомiтно
Точив здоров'я день при днi.
Яким же чорним, непривiтним
Свiт бiлий видався менi!

Дiагноз – наче пострiл в спину,
Неначе привид – Смерть сама!
На кого я лишу дитину?
Хiба рятунку вже нема?

Враз вiдлетiли свiтлi мрiї,
Крилом змахнула безнадiя.
Прощай, усе. Лечу в безодню,
До днiв останнiх вiд сьогоднi.

Спинився час. Розбились сподiвання.
Мiй потяг повезе мене в страждання.
Не квітами устелена дорога ця –
Вiд станцiї Початку до станцiї Кiнця.

В житті нічого не буває просто так.
За щось нам Бог дає і покарання.
Прийшла пора задуматись, однак,
Принести Господу сердечне покаяння.

Я часто не молилась,
Я не співчувала.
З погордою на ближніх споглядала.
Судила всіх, сама була судима.
Прости, мій Боже! Я – твоя дитина.
Прости. Тебе благаю дуже.
За все прости, бо я така недужа!

Прийду з смиренням
У призначені тобою дні.
Дозволь довершити діла земні.
Мене направ і врозуми,
Людиною дожити дай останні дні.

Гріхи, що я вчинила, знаєш ти.
Благий і милосердний,
Все мені прости.

II. Рішучість

Не хочу я, щоби без ліків
Кінець приходив чоловіку.
Ні, я не здамся. Ну вже зась!
Від горя сила де й взялась.

Йду милосердя в світ шукати.
В Італію – оперуватись.

Зламаєш кліщі, грізний рак!
Не дамся я тобі ніяк.

Іти під ніж без допомоги?
Незнані Господа дороги.
Молюся, Боже мій, тобі.
Спаси, помилуй. І прости.

Палата біла. Білі стіни.
Обличчя біле, сполотніле.
І серце в грудях, як набат.
Нема шляху тепер назад.

Лишень вперед. Через ножі.
Святий Безсметний, поможи.
Одна в лікарні. Тяжкі дні.
На що надіятись мені?
Та за вірець тоді й понині.
Тендітна жінка із Волині,
Що із хворобою змагалась.
Могутня духом – не зламалась.

Шукала сили і вона
Цю чашу випити до дна.
І піднялася над стражданням.
Здійснила мрії, сподівання.
Вкраїнка, Мавка лісова –
Вона в мені й тепер жива.

III. В реанімації і після неї

Що відчуває тут людина –
Не передать словами!
Безпомічна, немов дитина,
Сповита пелюшками.

Ні встать, ні сісти, ні напиться.
Ба, тяжко навіть і дивитись.
Ти вся – болюча рана.
Але жива, жива моя Уляна!

А далі – знову в бій той вічний,
І знову на тортури:
На радіоактивні, хіміотерапічні
Медичні процедури.

На тиждень раз в тебе стріляють
Отрутою. У кров вливають.
А ти живи, упавши з ніг.
І здох би зразу, якби зміг.

За чуб взялась – в руках пучок.
Вдягайте, пані, паричок.
У дами зачіска нова –
Як бубон, лиса голова.
Нема волосся? – то пусте!
Через півроку відросте.

І ще п'ять років кожен ранок
Пігулок жменя на сніданок.

Не пити їх не маєш права:
Твоє спасіння – та отрава.

І їх, якщо порахувать,
Усіх ковтнула тисяч п'ять.
Отож печінка – мила штучка,
Після тих ліків – у відключку.

І знов на стіл. І знов наркоз.
Жовчний – форі*. Калькульоз**.

О Боже мій!
Не маю більше сили.
Носити змучене, зболіле тіло.
Якби прихисток де знайти
І хоч на трохи відійти!

У походеньках збила ноги,
Та дочекалась допомоги:
Поселили в їхню «казу»***
І загнали в кут відразу.

Там такий інтернаціонал:
Хто нагліший – править бал!

З підступністю у бій вступила я,
Хоч добре знала: перемога буде не моя.

* Форі – видалення.

** Калькульоз – наявність багатьох конкрементів (каміння) у тілі людини.

*** Каза – хата.

Вони – удома, і при силі,
Мені ж – і стіни тут немилі.

І безвість – подруга моя.
Хто зна, де буду завтра я?
Та є ще люди і між ними.
Людським теплом мене зігріли.
На Санто Прато в харитасі.
Здається, скінчились нещастя.

Ще про лікарів замовлю слово:
Новітня техніка; для хворих – всі умови.
Відмінні фахівці допомогти готові.
Без їхніх рук, умів, сердець
Тут не одна знайшла б кінець.
А так – не моцні, та живі,
Та ще й зарібки в голові.

IV. Вдячність

Уляно! Подруго Уляно!
Твоє життя – це шлях в тумані.
Твоє життя – двобій зі смертю.
Щоденний запит: жить чи вмерти?

Що за питання? Тільки жити!
Спориш топтать, людей любити,
Сім'ю тримать на білім світі.
І жити! Жити. Жити. Жити.

Ти стільки раз дивилась смерті в очі!
Давно вже утомилась помирать.

Той, хто тобі цю долю напороочив,
Надумав шанс іще раз дати.
Пройшла крізь все:
Лікарні, харітаси,
Через приниження (ну як без нього?)
Всіх сил скінчилися запаси,
А нових брати вже від кого?

Рідня далеко, лише телефоном,
Якщо є гроші, можна подзвонить.
Живеш тут по неписаних законах,
Які ще треба вірно зрозуміть.

Тепер твоя родина – земляки.
І поміч дружньої руки:
Ернест і Люба, вся громада,
Орися, Тоня – українська вся армада.
«Баданте»* прсональна Ліда – друг, розрада;
Підтримка ваша, співчуття допомогли
І від могили відтягли.

Тож вдячна всім за допомогу,
За руки, що підтримали в нужді.
Ми разом всі здолали цю дорогу –
Ви не залишили одну в біді.

Мої рідненькі квіточки-дівчата!
Я вас люблю, неначе власний рід!

*Баданте – доглядачка

Ніколи не посмію забувати
І вас по силі рятуватиму від бід.

Хай вас минуть страшні випробування.
Ваш кожен крок Господь благословить!
Велика сила – у біді єднання,
Що допоможе вистоять – і жить!

Чекаю вас усіх на Україні.
Хліб-сіль гостинно виставлю для вас.
Віднині ви навек – моя родина.
Готова всіх зустріти в добрий час.

Верона, 10.10.2010 р.

***P.S.:** Пишучи ці рядки, я прагнула, аби кожен замислився над миттєвістю буття, над крихкістю нашого тіла і подякував Творцеві, який посилає нам випробування і дає сили їх витримати. Образ героїні зібраний, хоч багато в чому біографічний.*

Уляна Марчук померла у вересні 2011 року в італійському містечку Верона від онкологічної хвороби. Її тіло кремували, а прах донька перевезла в Україну і поховала на рідній землі. Вічна їй пам'ять!

РОЗДІЛ VII
Поета слово невмируще

ЖІНКАМ-ПОЕТАМ

Так, ще живі таланти в Україні:
Чурай, Костенко, Українка, я.
Вони – великі і живі понині.
Найменша частка серед них – моя.
Жіноча доля – доля України
Бринить у їх поезіях із краю в край.
А ти, своєї матері чужа дитина,
Сиди тут і невольницькі пісні складай.
Бо як не я, то хто? Цей запит вічний
Безстрашних душ, що не горять в огні,
Що до кінця життя проносять героїчно
Безчестю виклик – він знайомий і мені.
Бо як не я, то хто?
Хто скаже людям правду?
Колючу правду нашого буття?
Поети справжні є, були і будуть
З нами завжди.
На цьому держиться живе життя.
Які вірші дівчата тут складають!
Які слова знаходять день при дні!
Печаль і біль в булат переплавляють
І не дають згубитися й мені.
Що слово – то духмяна пишна ружа,
Що слово – то з душі розплавлений свинець:
Одна благає слова палкого від мужа,
Щоб розтопити холод заморожених сердець.
Сміється інша над життям своїм собачим
І кпини гне усім смертям назло.
Бажаю я, щоб їм всміхнулася удача,
Так хочу я, щоб кожній повезло!

Verona, 06.10.2004 p.

СИНОВІ

Синочку мій! Мала моя родино!
Науки не буває про запас.
Моя учителька – Костенко Ліна,
А мій душпастир – то Тризубий Стас.
І знову сну нема.
Так хочеться сказати
Про все-усе, що на душі болить!
Я тут нічого не повинна забувати.
Не маю права я не говорить,
Коли на мене зійде дух незримий,
Я думаю про тих, кого люблю.
Слова тоді самі кладуться в риму,
Руками голими Пегаса я ловлю.
Свій стиль не просто віднайти поету,
Вдягти свої думки у фарби, у слова,
Торкатись так душі, як пальцями кларнета –
Так здатна думати не всяка голова.
Настроїть ліру так, щоби вона співала
Чи плакала, як того потребує час.
Щоби моє письмо у душу всім запало,
І правди слово щоб підтримувало нас.
Все геніальне вже написане давно.
Сказати щось нове не кожному під силу.
Але людей любити нам усім дано,
Й писати так, щоб і тебе любили.

Verona, 11.11.2004 р.

ТРИ МОВИ

Дві пані мені – не генію –
У творчості стелють путь.
Одній ім'я – «Вдохновение»,
Іншу – «Нагхнення» зовуть.
Під руки ведуть обережно,
Неначе любов до вінця.
І творчість тоді безмежна,
І слову немає кінця.
Три мови, такі пречудові
В мені поєднались в одну.
Спілкуюсь я різними мовами,
А рідною – духом живу.
Не мова творить беззаконня,
А дикі її носії.
Розбрату заллю вогонь я,
Цей поділ – «чужі» і «свої».
Своєю непросто стати
Між інших народів тобі.
Та Земля – усім нам мати.
А Бог заповів нам – «Любіть»!

2014 р.

САМОЦВІТИ

Багато серед нас маленьких і великих.
Світ самоцвітів – не безликий.
В душі усяк поет.
Нам всім воно дано.
У кожному живе поезії зерно.
Поезія водночас – перлів блиск і гніву сталь.
Алмаз, рубін, бурштин, а чи кришталь –
Своя ціна, і світло, й грані,
Веселки гра і таємниця таїн.
Як зорі в небі, сяють з висоти
Високі імена, між них найменша – ти.
Світила є величні, всім відомі.
Та є й маленькі, як світильники у домі,
Де ми живем.
Від них струмить тепло,
Розвіє тьму, зігріє душу, дасть добро.
Усім, хто поряд, подарує світло
І перетворить ніч на день привітний.
Оце і є поезія – казковий самоцвітів світ,
Що нам дарує крила
Й душу зве в політ.

2015 р.

МОЇ СКАРБИ

Моє багатство,
 моє срібло-злото –
Епітети і мовнії звороти,
І рими, і метафори,
 склади і порівняння,
Те почуття і слова
 радісне єднання.
Пишу. Тому що не писати –
 не можу.
І слова палкого
 пошли нам, Боже.
Щоби воно
 торкалося сердець.
Поет – Художник,
 І поет – Творець.
 21.03.2016 р.

РОЗДІЛ VIII
Осіння мозаїка

«ЧАС РІКОЮ ПЛИВЕ...»

Секунди капають у вічність –
Краплиночки мого життя.
Час має рису – безконечність,
Йому немає вороття.
Так-так! – мені годинник стука –
Ти мить цінуй, бо час летить.
Мое життя сплива в розлуках.
Як мало залишилось жить!
Життя! Велике і маленьке...
Залежить, як ти проживеш.
Чого тебе навчила ненька?
Своїм ти дітям що даєш?
Якого ти польоту птиця?
І хто такі твої батьки?
Чи ти живеш так, як годиться,
Чи робиш все ти навпаки?
Задай собі оці питання,
Як задала собі їх я.
Життя змінить прийде бажання,
Була б охота лиш твоя.

2008 р.

ЮВІЛЕЙ

Тихо осінь підступає,
Старість в очі заглядає.
Старість вкражливо питає:
Де ти будеш вікувати?
З ким ти маєш доживати,
У якій – такій країні,
На чужині чи в родині?
Ой, не знаю я, не знаю,
В страшнім сні не загадаю.
Свою долю не побачу,
Як згадаю, то заплачу.
Вже літа мої промчались –
Наче птахи, промайнули
Все минуло, все минулось:
Перші кроки, перші сльози,
Перші радощі і грози.
Ось тепер пора приходить,
Перші підсумки підводить.
Шість десятків – час чималий,
Він і вдалий і невдалий.
Не так склалось, як гадалось.
Іншим краще щось дісталось.
Я ж тримаю те, що є –
Бідне щастячко моє!
Син лишився в Україні,
Я скитаюсь по чужині –
В «італійському раю»
В хаті заживо гнию.
Вже десяток літ минає,
А добра того й немає.
Все якісь нові рови
Для моєї голови.

14.07.2008 р.

МИНУЛЕ

Відпусти мене, моє минуле!
Я не хочу згадувати, ні.
Жити треба так, щоб все забулось,
Щоб могла я дихать в чужині.
Ангел злий не дасть мені забути
Зраду друзів, наклепи і бруд.
Так, на жаль, нічого не вернути –
Мушу жити з цим і мучитись отут.
Добрий ангел! Як я вірю в тебе!
В твої сили побороти зло!
Піднеси мене високо в небо,
Щоб минуле в тартар загуло.
Бачила щоб я всю Україну,
Любу Горинь-річку, ліс, поля;
Щоб жила в добрі моя дитина,
Піднялась з колін моя земля.
Розламали рід мій супостати,
Зруйнували мрії, душу, дім.
Може, й перестану я страждати,
Як чуже прикинеться своїм.
Ні! Ніколи. Дім чужий – чужинцям.
А моя – робота в домі цім.
Не дає життя мені гостинців –
Добуваю все трудом своїм!

04.09.2005 р.

САМА

Сама з собою розмовляю,
Сама собі пісні співаю,
Сама в подушку сльози ллю,
Сама себе розвеселю.
Ох, ти, життя моє вдовине!
Ніхто мені тепер не винен,
Що я вродилась отака –
Серед синів одна дочка.
Нема сестри, щоб розказати,
Нема з ким пісню заспівати.
Брати своїм життям живуть –
А я кладу по тернах путь.
Та я не плачу, не сумую,
Сумні лиш факти констатую.
Життя приймаю так, як є.
Цей хрест людині Бог дає.
Як склалось, так і заспівалось,
Щось удалось, а щось зірвалось.
Не буду Бога я гнівить –
Хвала йому за кожну мить!
Сама з собою спать лягаю,
Сама собі добра бажаю,
Сама себе й таку люблю...
А серце рветься від жалю.

2008 р.

**ГОЛОС АЛЬ БАНО КАРРІЗІ
(1945 ЧЕЛЛІНО)**

Голос Аль Бано – це спів солов'я,
В голос Аль Бано закохана я!
Над світом ширяє до синіх висот,
Всіх звеселяє, веде свій народ.
Меж він не має, не зна перепон –
Візитка таланту, митця еталон.
«Sole e luce», чуттів ураган,
Гордість Італії – тенор Аль Бано.
Веселкою грає, зліта до небес,
Дух мій підносить до сонячних плес.
В мріях злітаю до райських садів,
Лиш би Аль Бано голос дзвенів!

2008 р.

ВЕРБА

*«Прихильюсь я до тебе,
моя мила вербице»*

Серед чужої і бездушної краси
Побачила частинку свого дому.
Пасмо зеленої дівочої коси
Верба плакуча звисила додолу.
То Мавка миє коси у ставу –
Мого дитинства спомин давній.
Серед чужих тепер живу,
І час не гоїть мої рани.
Лиш більше їх стає щодня,
Тернових шпильок знаків чорних.
Занадто дорога платня
Для душ розтоптаних, та гордих.

2004 р.

МАТЕРІ

Міцна родина, поки є матуся,
До неї приїжджаєш іздала
Промінчиком до тебе я горнуся.
Кохана, рідна матінко моя!
Люблю тебе безмежно і шаную,
Хоч не завжди я можу в дім прийти,
І руки я натруджені цілую,
Стараюся, чим можу, допомогти.
Матусенько! Всі зморшки на обличчі,
Що утворилися за скільки літ,
Цілунками вкриваю, пещу ніжно
І шлю здаля свій дочірній привіт!
Ти не журись, що я тепер далеко
І що не можу зблизька привітати.
Мої вітання донесе лелека,
Коли прийде пора йому вертати.
І ластівка тобі прудка в віконце
Застука, защебече навесні,
Для мене ти, як найясніше сонце,
Дай Боже до ста років жить тобі!
А може, й більше – ми цього не знаєм,
Лиш знає Бог – не смертний чоловік.
Із днем народження тебе вітаю,
Бажаю щастя і здоров'я на весь вік.

08.12.2004 р.

ПРОБАЧ

Прости мені, моя матусю рідна,
Що при житті далекі ми були.
Дочка твоя була тебе негідна.
Ох, як мені болить! Хоч і роки пройшли.
Не розуміла я того життя важкого,
Як мене не сприймає власний син.
Одне буття, та різні в нас дороги,
Коли то ще прийде до мене він!
Ти віддалилася на цілих 30 років,
А я все думаю і все до тебе йду
Через роки. А світ такий широкий!
Надіюсь, ти простиш –
І я тебе знайду...

2004 р.

НА ГРАНІ

Так жити – немає терпцю,
Це все означає – не жити.
Та смерті на долю оцю
Негоже у Бога просити:
Ходжу я по лезу ножа
Над буденною прірвою смерті.
І часто – ніяких бажань,
Крім цього одного – умерти.
Затягує прірва мене
І дивиться в очі безжально.
Нехай ще ця доля мине –
Не час ще вінків погребальних.
А хоч би і вмерти – то що?
Не я буду перша й остання.
Та шкода – отак, нізащо,
Не в рідній землі й без прощання.
Помилуй же мене, Господь,
І дай довершити почате:
Упорядкувати життя
Й добратись до рідної хати.
І синові дати заповіт,
Як жити без мами на світі.
В останні хвилини сиріт
На ціле життя не навчити.

22.06.2011 р.

ХАЙ ЖИВЕ САЛО!

(Вірш-жарт)

Смачне сало!
Рідне сало!
Його завжди буде мало!
Скільки б ти його не їв,
Так нема, щоб не хотів.
Наші люди салу раді,
Люблять сало й в шоколаді.
Ректор* сало оспівав:
Сало їв і з салом спав.
Сало краще за наркотик,
Люблять сало пес і котик,
Піп собаку вбив за сало,
Кіт нявчить, що сала ма-а-ло!
Царська грамота пропала –
З'їли миші. Пахла салом.
Хто не хоче їсти сала,
Втратив у житті чимало:
Нема сили та відваги
І на подвиги наснаги!
Вітаміни і жири
Їж із толком – не жери!
Сало з хріном й буряком,
Наче дівка з козаком!
А печене порося
Українцю радість вся!

* Ректор – ректор КУК М. Поплавський

Сало стрес тяжкий знімає,
Сало силу повертає.
Нашу думку звеселяє
Сало, шинка й холодець,
Хто наївся – молодець!
Щоб пограти молодицю,
Добре салом підкріпиться.
Тож учіться їсти сало,
Щоб злітало укривало!
Є персони, ще й чимало,
Що знущаються із сала.
(Ще «Моя сім'я»* писала).
Коле в ніс вам наше сало?
А якби його не стало?
Щоб не бачили ніколи
Смачних шкварок в бараболі?
Лиш саму гірчицю їли?
Враз би сало возлюбили!
По українському звичаю
Вас я салом пригощаю!
Щоб в штанах, як слід, вставало,
Їжте, їжте наше сало!

Січень, 2009 р.

* «Моя семья» – російська газета

*На память Ирине
о «Красной калине»*

Сосновый бор, речная гладь
И воздух – Божья благодать!
В зелено-голубом раю
Излечу душу я свою.
Есть в мире чудные края,
Средь них – Одесса – сень моя.
Но нету края мне милей,
Чем этот край озер, полей.
Полесье каждый год зовет
Под свод лесов. Здесь лен цветет,
Раздолье ягод, пенье птиц,
Нарядный хор берез-сестриц.
От стресса шумных городов,
Обязанностей и оков
Скорей сюда, под небеса,
Где морем пенятся леса,
Где все еще живет зверье,
Где все родное, все – мое!
Плывут по небу облака,
И ветерок свежит слегка
Над озером широким грудь,
Дни пролетят – и снова в путь.
Опять работа, дом, семья.
Но снова буду грезить я,

О тихой пристани мечтать,
Где я могу собою стать.
Хоть за спиной лет череда,
Но рада сделать я всегда
Предлинный путь и здесь побыть,
Чтоб отдохнуть и вновь ожить.
К сосне высокой подойду,
Ночную высмотрю звезду,
Простор руками обниму
И это все – с собой возьму!
И целый год опять, опять
Я с грустью стану вспоминать
И санаторий, и друзей,
Обед с которыми вкусней.
Но снова я сюда вернусь!
Дороговато?

Ну и пусть!

10.09.2013 р.

**«ЧЕРВОНА КАЛИНА» –
ПОЛІССЯ ПЕРЛИНА**

Палац прекрасний вогнями сяє,
У водах тихих себе купає.
А кипариси високі в ряд
Неначе рота струнких солдат.

В бездоннім небі іскристі зорі,
Неначе краплі дзвінкі, прозорі.
Навколо чистий сосновий бір –
Це справжня казка, мені – повір!

В святую церкву я тут прийду,
Молитву Господу складу.
Ікону слізьми орошу,
Для всіх здоров'я попрошу.

Приспів:

*Ой, «Калино», «Червона калино»!
Ти така гарна, немов дівчина.
Стоїш в задумі біля води.
Я пам'ятаю тебе завжди.*

06.09.2013 р.

НОВОРІЧНА – РІЗДВЯНА

Вже святий Миколай
В гості йде до нас –
Подарунки несе
Чемним він в цей час.
Неслухняним дарує
З верби різочки!
Отож, слухайте старших,
Любі діточки!
Заметілі налетять, хуга і сніги,
І морози закують води в береги.
По біленькому сніжку побіжить народ,
Круг ялинок дітлахи підуть в хоровод.
Ой, зима, ой, зима! Раді ми тобі!
І потреби нема нидіти в журбі.
Ген до рук всі берім санки й ковзани.
На катках та на гірках служать хай вони.
Хай свистить вітерець в вухах на катках,
Боягузи лиш сидять на печі в домах.
Ну, а ми – на лижню за здоров'ям в ліс,
Звідки нам Миколай деревце приніс.
Ось свята різдвяні на поріг ідуть
І небесну благодать в дім наш принесуть:
Миколая, Новий Рік, Іордань, Різдво –
Хай будé на землі миру торжество!
Колядки, щедрівки над світом дзвенять,
Дідухи і кутя на столі стоять.
Ковбаса і м'ясне, з сиром пиріжки,

Голубці, холодці й смачні мазурки.
Господар й господиня за столом сидять,
Колядникам й щедрівникам завітать велять:
– Ой ви, славні колядники! Колядок співайте!
По всій землі і по світу Бога прославляйте:
«Нова радість на землі до небес постала»,
Яка ще в цьому світі раніше не бувала,
В ніч оцю різдвяну Христос народився,
Бог небесний – син людський в пеленах явився.
Він любов нам приніс і усіх простив
Й у Господа Бога він за нас просив:
Бог святий буде хай з нами день при дні,
А ми подяку складемо в молитви й пісні.

27.12.2015 р.

МІЙ ПАРК

В сонця променях ніжних
Тихо крони шумлять.
Під ногами заклично
Шурхотить листопад,
По алеях крокую,
По газонах бреду.
Тут любов я стрічала,
Тут минала біду.

В парку ми зустрічались
І ходили в кіно,
Вперше там цілувались –
Не забулось воно!
Тихі темні алеї,
Древні сосни й дуби,
І каштани, й лілеї,
Й верби в тихій журбі.

Голову закружляє
Теплий подих весни.
Поміж віти злітають
Й ніч дзвенять солов'ї.
Квітка-лотос закрилась –
В ній Дюймовочка спить.
Ось верба задивилась
В давню казку на мить.

Птахи дзвінко співають,
Душу нам веселять,
До весняного раю

Поспішаєм гулять.
Парк до себе нас вабить.
В ясну днину склика
На розваги й принади
Його радість дзвінка.

Є у ньому фонтани
І каскад, і містки.
На дитячий майданчик
Тупотять малюки.
Це для них тут качелі,
Гірки і гойдалки,
І тарзанки веселі,
І зимові катки.

Сотні років минають –
Парк завжди молодий.
Рівненчани вже знають,
Хто садив ті дуби.
Тут Шевченко проходив,
Драгоманов гуляв.
Тут фашиста-заброду
Патріот чатував.

Літа, зими і весни,
І осінню красу,
Голубінь піднебесну
Я із парку несу.
Наші душі лікують,
Біль гамують в серцях
Ветерани-дерева
Й молоді деревця.

КОЛЬОРОВИЙ СВІТ

Червоний цвіт

Красне сонце! Засвіти!
Дай до щастя нам дійти.
Цвіт червоний – це життя,
Це – надії майбуття.
Кров червона не дарма
Пролилась, щоб без ярма
Жити в світі Україні
На усі часи віднині.

Чорний жах

Чорнота в очах –
Цей воєнний жах.
Чорна смерть летить –
І мені – не жить.
Чорний ворог там,
В чорноті своїй,
Світ пустив на злам,
Як пекельний Вій,
Боже, поможи ворога здолать,
Світу ясному знову засіять.

Білий голуб

Білий голуб миру тріпотить крильми,
І любові лебеді з білими грудьми.
Білі хмари в небі в майбуття плывуть,
У краї неznані із собою звуть.
Білими снігами вкрилася земля,
Білим – білим цвітом – голова моя.
Білу сорочку в свято одягла,
Білим рушниченьком доля пролягла,

Білий хліб до столу вмію я спекти.
Білий – колір миру, символ чистоти.

Блакить і синь

Блакить небес і водна гладь,
Вас хочу серцем обійнять!
У небі синь-ультрамарин
І море – синь, бездонна синь.
І обрій поєднав стихії –
Небесну даль і води голубії.
Життю без води – не бувати,
Повітря живому – вдихати.

Золота осінь

Жовтий лист зронила осінь,
І до себе в гості просить.
Жовтий ліс далеко мріє,
І гарбуз в межі жовтіє,
Жовті-жовті чорнобривці,
Жовті стёрні ген на нивці,
Ось берізка золотіє
Й золото додолу сіє,
Золотіє вся земля –
Осінь мрійлива гуля.

Сірий день

Сірий-сірий, сірий день!
День без радості й пісень.
Сіре небо, сірий дах,
Сірий сум в твоїх очах,
Сірі будні, сірий вік –
Бідний сірий чоловік!
Пропадає в сіроті –
Одинокій самоті!

Рожеві троянди

Рожеві трояндні пелюстки,
Рожеві дитячі пелюшки,
Красуні у платтях рожевих...
(Рожевий бо' – колір щасливих).
Рожеві мрії юначі,
У мріях ніхто з нас не плаче.
Рожеві берем окуляри
Шукати подружнюю пару.
Закохано світ споглядаєм,
Коли ж розіб'ються – ридаєм.

Колір надії

Улюблений колір надії!
Зелений весняний розмай:
Зелені ліси, полонини,
Зелений усміхнений край.
Це люба моя Батьківщина –
Квітуча моя сторона.
Зелений – це колір надії,
Що встане, воскресне вона!

Колоради. Колір-мікс

Коричнева чума планету обійма.
Пророчії слова тримає голова:
Пройдуть війни роки і стане навпаки –
Під шкурою вівці прийдуть бойовики.
Нацисти і фашисти – Гітлера сини,
Себе антифашистами захочуть звать вони.
І колір тут геть ні при чому –
Не в кольорі бідному суть,
Що антифашистські знамена
Фашисти сьогодні несуть.

01.03.2016

Весняний дощ умив лице землі,
Прокинулися пагінці малі,
І співом радує крилатий птах.
Весна крокує – свіжа, молода!
Шумить – нуртує весняна вода.
Блакитний пролісок сміється до небес –
Христос Воскрес! І Світ

Воістину

Воскрес!

Травень 2016 р.

ДО СПОВІДІ

Ну де у Бога стільки сіроти?!
Туману стільки, мряки і сльоти?
Невже в природи більш немає фарб,
Щоби додати нам хоч трохи інших барв?
Сірезний ранок, сіро на душі,
Рука важезна – хоч і не пиши.
Але я Богу дякую за все!
Він ношу ще сірішу сам несе.
Це нас оплакує, всі наші помилки,
До покаяння кличе душі нестійкі
І сірими нам робить наші дні,
Щоби покаялися грішники сумні.
Щоби гріхи омили сльози каяття,
А він дарує нам безгрішнеє життя,
А він пошле Всевишню Благодать,
Щоби достойно жити

й більше не страждать.

13.03.2016 р.

ЖІНОЧЕ ЩАСТЯ

Жіноче щастя. Що воно таке?
Оте – водночас і солодке, і гірке.
Невже його нема? А може, є?
Якщо і є, то котре з них – моє?
Мороз і спека, холод і вогонь –
Той дотик рідних, бажаних долонь.
І поцілунки ніжні і п'янки,
Коханого обійми, дужі і тремкі.
Дитячі голоси й оселя – повна чаша –
Така жіноча вічна мрія наша...
Та творчі злети і падіння,
І думки невмирущої горіння.
То де ж ти, щастя? Вік шукаю
І все надії не втрачаю...
Та ба! Минає все. Минає.
У вічність тихо відлітає.

28.02.2016 р.

«ТРЕТЯ МОЛОДІСТЬ»

Пройшли зимові холоди,
На водах скресли всі льоди.
Весна! Весна іде в наш край!
Тепло, і сонечко, й розмай.
Іще одна зима втекла
Й весна, як молодість, прийшла
Найперша юність – первоцвіт.
Тому минуло безліч літ.

Були надії – не збулись.
Як хмарки, відлетіли ввись.
А друга молодість – дитя.
Йому я віддала життя.
Дитина встала на крило –
А віку наче й не було.
Одна у домі. Чим не рай?
Сиди та спогади збирай.
Не рай. Пекуча гіркота –
Ця третя молодість. Ота,
Якій не рада – самота.

29.02.2016 р.

ЛІТНЯ ГРОЗА

Срібні ниті дощу прошивали
вселенські простори,
Грім в литаври небесні тривожно
гримів.
Яре літо котилось горами і долом,
І дугою-веселкою
обрій умитий зацвів.

ВЕСНЯНИЙ ЕТЮД

Г. М. Карнауховій-Конарчук

Перший грім насваривсь
на дерева невміті.
Перший дощ весняний
сонну землю умив.
Оksamитом зеленим
пишаються віги.
Йди, весно! Білопінно
наш сад закипів.
Вже підбіл зацвіта –
пелюстинки золотить,
І мільйони кульбаб, наче сонечка,
вкрили луги.
І таріль золота
по шатрові небесному котить,
Й говірлива вода підмиває
круті береги.
– Гей, душе! Ну чого тобі все це немиле?
Чом ти плачеш
при вигляді цієї краси?
– На війні мого мужа коханого
вбили,
Й світ віднині вчорнів
на усенькі часи.
І немає пояснень всьому,
що в країні твориться:
Ненажери тасмно Вітчизну
деруть на шматки,
Бідний люд на війну йде
від ката відбитися,
Олігархи добром українським
пакують неситі пельки.

27.03.2016 р.

ПРОЩАННЯ СЛОВ'ЯНКИ

(Переклад з рос.)

Настає та хвилинка прощальна,
Я твій погляд тривожний ловлю.
Не забуду тебе я, кохана,
І свій край, що так палко люблю.

Приспів:

Прощавай, рідний край!

І нас ти чекай!

Прощавай, моя любов!

Не всі із нас повернуть знов.

Летять, летять роки.

Поїзди нас помчать у віки.

Ми вояки всі, а в небі темнім

Горять вояцькії зірки.

} 2 р.

Задрижало повітря туманне,
І тривога забила в серця.
Ніжний голос твій чую, жадана,
Серед гроз, що чекають бійця.

Приспів.

З нами Бог, з нами хресная сила!
Через град, через грім, через біль
За сигналом вітця-командира
Піднялись на останній свій бій.

Приспів.

NOSTALGIA INVECE

Non parla con me piu Al Bano,
Non canta per me Cellentano,
Lontano da me gli amici,
Dimentica tutto – non dici!
Lontano cielo azzuro,
Montagne, le boske scure,
Lontan' anche mare, piscine,
Miei vecchi, adulte, bambini.
Ma nostalgia – canalia
Mi fa una brutta vaglia –
Lei mangia mio cuore.
– Laschiar me adess', per favore!
Tornate voi, giorni pesante,
Tornate le cose tante,
Vorrei chi non dimenticare...
E non si puo tornare.

Бурно плещется мысль,
Растекаясь по вешему древу,
И сверкают слова,
 беспокойно в ряды торопясь,
А душа, поддаваясь
 невольному гневу,
Все не хочет сдаваться:
Все так же трепещет,
 то плача, то тихо смеясь.

Мазнула осінь жовтим по землі,
Латунне сонце гріє дні малі.
І сумно-сумно плачуть журавлі –
Лишають замерзати луги свої.

Промайнула думка чарівна,
Хвостик показала нам вона,
Пурхнула, як пташечка, на віть.
Гей, поети! Де ви там? Ловіть!

ПОДАРУНОК НА ІМЕННИ

*Переклад з російської
однойменного вірша Світлани Заріцької*

Золоте дитинство і юність пролетіли,
І ходою твердою молодість пройшла,
Вітерцем холодним старість підоспіла
І безцеремонно в дім мій увійшла.

Від порога грізно поглядом огріла,
Попрохала скромно трішки відпочити,
А тоді сказала ті слова немилі,
Що давно і довго цю чекала мить.

Я від хвилювання знітилась неначе,
Але, як годиться, в нас гостей стрічать,

Напоїла чаєм бабцю я добряче
Й попрохала трішки-трішки зачекать.

Гостя задрімала від тепла і чаю
Та проснулась раптом, очі підвела,
Стиха посміхнулась: «Добре зустрічаєш!
На, візьми дарунки, що тобі несла!»

Бухнула на стіл гіпертонію,
Болі в серці і у вухах шум,
І на все, що втрапить, алергію,
Й «депресняк» – усяким бідам кум.

Я з жалем дивилась на дарунки.
Де подітись – все тепер моє!
Вже пора відходить за лаштунки –
Акт останній доля дограє.
І до того гірко й сумно стало
З гостею такою віку доживать!
«Старість мила! – їй отак сказала, –
Я ще мрію травень мій стрічать!»

Все, що принесла ти, я приймаю,
Але, прошу, геть іди з двора.
Я живу, вірші пишу, кохаю,
Не пора старіти – не пора!»

01.08.2016 р.

МЕШКАНЦЯМ ПАРНАСУ

*Побажання членам СПУ Рівненщини
до 30-річчя становлення*

Шановні небожителі,
Народних дум властителі!
Маститі й немаститі,
І биті, і небиті!
Звертаємось до Вас,
Духовний наш Парнас!
Ми – Ваші вболівальники,
Талантів шанувальники,
Уважні читачі,
А часом й глядачі.
Про що сказати хочемо?
Пробачте, що морочимо:
Хай рідко – час від часу –
Ви б злазили з Парнасу
І між народ ходили.
Таланти щоб родили,
Писали щось достойне,
А не якесь «відстойне».
Ми – Ваші чесні критики
І трохи аналітики,
Ми ж Ваше все – народ,
Духовності оплот!
Тож мас Ви не минайте
І не переступайте.
Уважно придивляйтесь,
Носи не відвертайте.

Ви ж для народу пишете?
Йому все те залишите?
Всі Ваші думи, мрії,
На кращий час надії?
Хай Ваша буде слава
Заслужена по праву.

РЕКВІЄМ

Не плачте за мною –
Я все в цьому світі зробила:
Зростала у праці, кохала, росила дітей,
Пізнала, що в доброму міститься людська сила,
Робила добро, лиш добро для людей.
Та час невблаганний
До плоті слабкої людини,
Хвороби й нещастя підточують сили її.
І в дім неминуче приходить година
Прощатись із світом і йти в невідомі краї.
Пробачте усі, з ким чомусь не мирилась,
Ми – різні у діях своїх і думках.
Ви – далі ідіть, мене доля тут зупинила.
Земний на небесний міняю я шлях.
Прийми мене, Господи, в далі твої неозорі,
Суди мене Божим Твоїм справедливим судом.
Складаю до ніг твоїх всі мої радощі й горе.
І перед Тобою своїм припадаю чолом.

Рівне, 28.05.2016 р.

Світлини із родинного фотоальбому

Мої батьки: Пивовар Петро Савович та мати-героїня сімох дітей Ханенко Євдокія Федорівна

*Босоноге дитинство, 1955 р.
Слава Гуц, Вірочка Пивовар,
Олефіренки Любочка і Валерій*

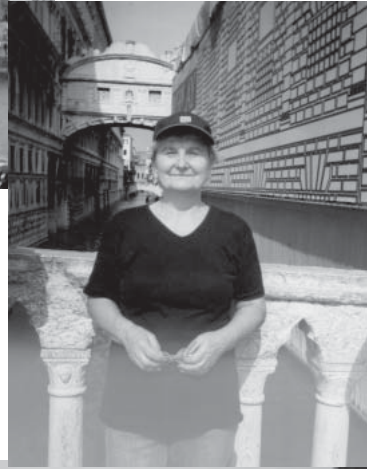
*Вчителька СШ № 2
м. Рівне (1978-2000 рр.).
Відмінник
народної освіти України*

У сімейному колі, 1986 р.

Вид на Верону, 2005 р.

*Венеція.
На фоні моста зітхань
біля Палацу Дожів, 2006 р.*

*Українське свято у Вероні.
Під час виконання гімну України, 2008 р.*

*Концерт у Віченці гурту «Гроно калини»
української діаспори з Верони, 2010 р.*

Учасники гурту «Гроно калини» у Вероні, 2010 р.

Вітання іменинниць у Вероні

Вітання Люсі з ювілеєм. Верона, 2010 р.

*Повернення додому. Майдан Незалежності у Рівному,
Пасхальні дні 2012 р.*

*Праведник народів світу,
спасителька євреїв
1942-1944 рр.
у с. Демидівка
Рівненської області
Анжейкович С. І.,
соратниця по створенню
Асоціації діабетиків м. Рівне
в 1999 р.*

*У рідній стороні, 2016 р.
На березі Басівкутського озера з поетесою С. Д. Заріцькою*

*Члени літоб'єднання «Поетичне коло»
при Рівненській обласній бібліотеці, 2016 р.
Зліва направо: С. Конарчук, Є. Гемберовська,
В. Пивовар, Л. Андрощук, С. Шевчук*

ЗМІСТ

Вступне слово.....

Розділ I. Тобі, Україно!

Честь і слава Україні.....	8
Євромайдану.....	9
«Вкраїнка я, дитя мого народу...»	11
Про мову рідну і політику негідну	12
Рідне село	15
Sos!!! Полісся!!!	18
«Розбійники при владі – і свобода мертва...»	19
«Україно моя, Україно!..»	20
Квартирантам	21
Розмова з Тарасом	23
Тарасові у вінок	26
Народний герой України	28
У музеї Уласа Самчука	31
Пам'яті Василя Сліпака.....	32
Воєнна зима 2015 р.	34
День Перемоги в Москві	36
Памяті полеглих добровольців	37
Вороги криваві	38
Молитва-благання	40
Не спиться	40
Зоря Полин	42
Вельможам	43
Історія про історію	45
Що було, що є, що буде... ..	45

Розділ II. Казки про закордонний «рай»

Казка про нас	62
Землякам	63

Паралелі	65
«Мене нема. І я не скоро буду...»	65
«Італія, Італія! – країна для народів...».....	66
Надія	67
«На переднім я краї...».....	68
«Моя тюрма – тюрма незрима...».....	69
«Вокзал, вокзал! Ох, як же вас багато!...».....	69
«Ой, болить душа, болить!...».....	70
«Живеться так, як пишеться мені...».....	71
«Я зупинилась у своїх бажаннях...».....	71
У храмі	72
«Акації цвітуть на Лунгоф'юме...»	73
Лист до сина	73
1 Вересня	75
«Очима – в землю я, зате душею – в небо...».....	76
Verona, Verona! Casa di Julietta	77
Scusa mi, Italia	80
Подяка «Експресу» за «змістовну пресу».....	82
Пані Гродецькій, і не тільки їй	83

Розділ III. Гроно калини

Жнива	95
Серце матері	96
Ювілей Г. М.	97
Ідеал	99
«Жіночна осінь тихо підступає...»	99
«Роки кружляють, як сніжинки в снігопаді...»	101
«Чужина, чужина, чужина...»	102
Львів'янка у Вероні	104
Казка про Курочку Рябу	105
«Літа відлітають, ніби птахи у вирій...»	106
Калинове гроно	108
Дві мальви	111

Діамантові іменини	112
«Поглянь на квіт прекрасний цей...»	114
«Ми в цім краю...»	114
«Тут, на вершині Санто-Пьетро...»	114
«Пролітають роки, наче птахи у вирій...»	115
«Десь там, в далекому засланні...»	116
«Коли життя набридне, як гірчиця...»	117
«Ось і стоїть біля дверей...»	118
«Безтурботне дитинство розтало, неначе хмаринка...»	119
Жива поезія Любові	121
Народження Любові	122
Ernesti Turrini	123
«Андрію, Андрію, Перлино України!..»	124

Розділ IV. Любові животворне почуття

Побажання любові	126
Обращение к мужчине	127
Далекому другу	128
Віра, Надія, Любов	129
Про любов	131
Філософія любові	132
Occhi cari	133
Verona nevicata	133
Верона засніжена	135
«Твої сині очі вивертають душу...»	136
Синім очам	137
Предпочтите мужчин	138
Любов і будяки	140
«Давучу петлю розірвати змогла...»	141
Зламалась калина	142
Жалоба	143
Шукай	144
«Я люблю твою улыбку...»	146

«Мой друг! Я, кажеться, влюбилаь...»	146
Встреча	147
Прощание	147

Розділ V. Чорна слава

Притча	150
Слава і неслава	151
Тирану всіх народів і часів	153
Боевику	155
Заздрість	156
Українська жаба	157
Колишній подрузі	158
Медуза Горгона	161
Несмак від пана Івана Урганта	162
Слуги сатани	164

Розділ VI. Болючі сторінки життя

Прямокутник вікна	166
Старець	167
Двобій	170

Розділ VII. Поета слово невмируще

Жінкам-поетам	179
Синові	180
Три мови	181
Самоцвіти	182
Мої скарби	183

Розділ VIII. Осіння мозаїка

«Час рікою пливе...»	185
Ювілей	186
Минуле	187
Сама	188

Голос Альбано Каррізі	189
Верба	189
Матері	190
Пробач	191
На грані	192
Хай живе сало!	193
«Сосновый бор, речная гладь...»	195
«Червона калина» – Полісся перлина	197
Новорічна – Різдвяна	198
Мій парк	200
Кольоровий світ	202
«Весняний дощ умив лице землі...»	205
До сповіді	205
Жіноче щастя	206
«Третя молодість»	206
Літня гроза	207
Весняний етюд	208
Прощання Слов'янки	209
Nostalgia invece	210
«Бурно плещется мысль...»	210
«Мазнула осінь жовтим по землі...»	211
«Промайнула думка чарівна...»	211
Подарунок на іменини.....	211
Мешканцям Парнасу.....	213
Реквієм	214
<i>Світлини із родинного фотоальбому.....</i>	215

Літературно-художнє видання

ПИВОВАР ВІРА ПЕТРІВНА

ЖНИВА

Поезії

П 32. Пивовар Віра Петрівна. – Жнива. – Рівне, 2016. – 228 с.

Кожна людина по-різному оре свою життєву ниву, засіваючи її або вагомими зернами добрих вчинків, або безплідною половою марноти і суєти. І лише в кінці життя, коли вже мало що можна змінити, кожен збирає своє жниво, що кому належить.

Непростий життєвий шлях вивів авторку на творчу стежину і дав можливість висловити все наболіле і пережите у віршах. Ця книга – підсумок творчої діяльності. Її назва – «Жнива» – перегукується з народною приказкою: «Що посієш, те й пожнеш».

УДК 821.161.2
ББК 84 (4 Укр) 6

Здано до набору 04.07.2016 р.
Підписано до друку 12.09.2016 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 13,25.
Гарнітура Time New Roman Суг.
Наклад 100 прим. Зам. 57. Ціна вільна.

*Віддруковано ФОП Колодяжний Р. М.
Св. ВОЗ № 329286 від 11.02.2008 р.
Тел.: (0362) 22-40-12; 066-185-39-18*